

AFARAK GROUP OYJ

Toimintakertomus ja tilinpäätös 1.1.-31.12.2015

Kotipaikka: Helsinki
Y-tunnus: 0618181-8

Sisällysluettelo

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	1
KONSERNIN AVAINLUVUT	12
KONSERNITILINPÄÄTÖS	15
KONSERNIN TULOSLASKELMA JA LAAJA TULOS	15
KONSERNIN TASE	17
KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA	18
LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSESTA	19
1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	20
1.1 YRITYKSEN PERUSTIEDOT	20
1.2 TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET	20
1.3 YRITYSJÄRJESTELYT JA VÄHEMMISTÖOSUUKSIEN HANKINNAT	30
1.3.1 Tilikausi 2015	30
1.3.2 Tilikausi 2014	30
1.4 LIIKEARVON JA MUIDEN OMAISUUSERIEN ARVONALENTUMISTESTAUS	30
1.5 TOIMINTASEGMENTIT	33
1.6 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	37
1.7 TASEEN LIITETIEDOT	41
1.8 LÄHIPIIRITAPAHTUMAT	69
1.8.1 Konsernirakenne 31.12.2015	69
1.8.2 Lähipiiritapahtumat	70
1.9 VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET	73
1.9.1 Kiinnitykset ja takaukset	73
1.9.2 Konsernin rahoitussopimuksiin liittyvät kovenanttiehdot	73
1.9.3 Vuokrasopimukset	73
1.9.4 Afarak Group Oyj:n antamat vakuudet	73
1.10 TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT	73
EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)	74
TULOSLASKELMA (FAS)	74
TASE (FAS)	75
RAHAVIRTALASKELMA (FAS)	77
2. EMOYHTIÖN ERILLISTILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT (FAS)	78
2.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	78
2.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	79
2.3 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	80
2.4 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	84
2.5 Vakuudet ja vastuusitoumukset	86
2.6 Muut liitetiedot	86
TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	89
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	89

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Vuosi 2015 oli Afarakille muutoksen vuosi. Vaikeasta markkinaympäristöstä huolimatta Afarak onnistui tekemään käänteen ja parantamaan merkittävästi sekä liiketoimintaansa että taloudellista tulostaan. Itse asiassa vuosi 2015 oli Afarakin vahvin vuosi.

Päätöksemme siirtää painopistettä erikoistuotteisiin ja kykymme tarjota yksilöllisiä erikoismetalliseoksia jokaiselle asiakkaalle on vähentänyt riippuvuuttamme vallitsevista markkinaolosuhteista. Hyvä maineemme tällä erikoistuetemarkkinalla on mahdollistanut pitkäaikaisten myyntisopimusten määrän kasvun ja asiakassuhteiden syventämisen. Ja mikä tärkeintä, se auttoi meitä puolustamaan katetasoamme. Markkinoilla, jotka ovat herkkiä ulkoisille tekijöille, nimenomaan erikoistuotteet antavat meille suojaa vaikeilta markkinaolosuhteilta.

Visionamme mahdollisti myös vahvan taloudellisen suorituksen. Täytimme sitoumuksemme luoda lisäarvoa osakkeenomistajillemme korkean kannattavuutemme myötä. Pitkäaikainen, kestävä kasvu pysyy Konsernin liiketoimintojen ytimenä. Konserni jatkoi keskittymistään ydinliiketoimintaansa. Erikoistuotteiden valmistaminen mahdollisti sekä liiketoiminnan kassavirran kasvattamisen että kannattavuuden parantamisen. Itse asiassa Afarakin käyttökate kaksinkertaistui vuoteen 2014 verrattuna, kun käyttökate parani sekä erikoismetallisegmentissä että rautametallisegmentissä.

Kaivostoiminnan uudelleen käynnistäminen vuonna 2015 Turkin kaivoksilla Tavasissa ja Kavakissa sekä Mecklenburgin kaivoksella Etelä-Afrikassa mahdollisti tuotannon kasvun molemmissa liiketoimintasegmenteissä. Lisäksi koelouhinnan käynnistäminen Vlakpoortin kaivoksella vuoden toisella neljänneksellä vaikutti positiivisesti tuotantomäärien kasvuun.

Osana kasvustrategiaansa Konserni ylpeänä tiedotti helmikuussa 2016 tärypöytälaitoksen valmistumisesta rautametallisegmenttiin kuuluvalla Stelliten kaivoksella. Tärypöytäteknologia tulee merkittävästi parantamaan kaivoksen saantoa, mikä edelleen pienentää tonnikohtaisia tuotantokustannuksia. Vuonna 2015 erikoismetallisegmenttiin kuuluva TMS investoi Turkissa uuteen laitokseen Tavasissa ja hienojakeiden jalostuslaitokseen Kavakissa. Näiden laitosten valmistuttua vuotuinen kaivostuotanto kasvaa 15 600 tonnilla. EWW:llä, Saksassa sijaitsevalla sulatolla, asennettiin uusi pölynpoistolaitteisto. EWW on avainosa Afarakin integroitua erikoismetalliliiketoimintaa. Mogale Alloysin uuden jalostus- ja granulointilaitoksen valmistuminen Etelä-Afrikassa joulukuussa 2014 mahdollisti jalostusmäärien kasvun rautametallisegmentissä. Uuden laitoksen myötä Konserni pystyi valmistamaan keskihiilistä ferrokromia ja pääsi siten uudelle erikoistuetemarkkinalle vuonna 2015.

Terveys, turvallisuus ja ympäristö ovat edelleen korkeassa arvossa liiketoiminnassamme. Vuonna 2015 konserni perusti Terveys, turvallisuus ja ympäristö –valiokunnan (HSEC), jonka tavoitteena on rakentaa vahvempi kytkös liiketoimintojemme ja kaikkien sidosryhmiemme sosiaalisen, ympäristöllisen, terveydellisen ja turvallisuusaseman välille. Voin tyytyväisenä kertoa, että vuonna 2015 konsernissa oli vain 15 työajanmenetykseen johtanutta onnettomuutta ja kuolemaan johtaneita onnettomuuksia ei ollut yhtään.

Afarakin liiketoiminta on ihmiskeskeistä. Olemme jatkaneet työtämme ja toimintaamme paikallisyhteisöjen kanssa kaikkialla, missä meillä on toimintaa. Työskentelemme tiiviisti kansalaisyhteiskunnan eri ryhmien kanssa, koska haluamme sitoutumalla yrityksen sosiaaliseen vastuuseen saada aikaan positiivista muutosta paikallisyhteisöjen ihmisten elämässä. Edelleen haluamme jatkaa toimintaamme kaikkien sidosryhmiemme kanssa mukaan lukien arvoisat osakkeenomistajamme. Sitoutumisemme arvon luomiseen kaikissa toiminnoissamme pysyy keskeisenä osana strategiaamme ja visiotamme. Pyrimme tähän investointien, yrityksen sosiaalisen vastuun ohjelmien ja muiden projektien yhdistelmällä.

Yleiset talousolosuhteet pysyvät vaimeina. Odotuksia heikompi talouden elpyminen yhdessä Kiinan hidastuvan talouden kanssa muodostavat erittäin haastavan skenaarion. Kuitenkin olemme aina vain päättäväisempiä jatkaaksemme sitoumuksiemme täyttämistä. Vuoden 2015 tuloksemme rohkaisee meitä jatkamaan strategiaamme toteuttamista. Jatkamme tuotannollisia investointejamme samalla kun jatkamme myös tehokkaan organisaation kehittämistä. Tavoitteenamme on lisäarvon tuottaminen kaikille sidosryhmillämme.

Terveys, turvallisuus ja kestävä kehitys

Vuonna 2015 hallitus perusti uuden valiokunnan valvomaan terveyttä, turvallisuutta ja kestävästä kehitystä (TTKK). Valiokunta työskentelee yhdessä jo olemassa olevan, operatiivisen johdon vetämän TTKK-tiimin kanssa.

Ihmiskeskeisenä organisaationa olemme sitoutuneet tarjoamaan kaikille sidosryhmillemme, niin sisäisille kuin ulkoisillekin, terveellisen ja turvallisen työympäristön.

Uusi turvallisuuden, terveyden ja kestävän kehityksen valiokunta keskittyy puhtaasti sen varmistamiseen, että toimintamme ei aiheuta mitään haittaa sidosryhmillemme. Keskitymme vähentämään toiminnassamme tapahtuvia tapaturmia. On huomionarvoista, että tapaturmien vuoksi menetettiin vain 0,1 prosenttia työtunneista. Useita eri protokollia otettiin käyttöön vuonna 2015. Lisäksi valiokunta keskittyi Konsernin toimintojen aiheuttamien ympäristövaikutusten pienentämiseen. Afarak kunnioittaa ympäristöä ja pyrkii toimimaan kaikissa toiminnoissaan kestäväällä tavalla ja minimoidaan jalanjälkeään ympäristön suojelemiseksi. Esimerkiksi Turkissa TMS ei käytä kemiallisia reagensseja tuotantoprosessissaan. Lisäksi Tavasissa Konserni teki tutkimusohjelman, jonka tavoitteena oli kierrättää edellisvuonna syntyneet hienojakeet takaisin tuotantoon. Tämä projekti on hyväksytty ja se johtaa hienojaekasojen merkittävään pienemiseen sekä myös tuotantokustannusten pienentymiseen. Etelä-Afrikassa Konsernilla on useita ympäristövaikutuksiin liittyviä aloitteita. EWW:llä Konserni investoi merkittäviä summia tutkimukseen ja kehitykseen vähentääkseen tuotantoprosesseissa syntyvää jätettä. Tavoitteena on, että kaikki materiaali pystytään kierrättämään.

Molemmilla Afarakin jalostuslaitoksilla, EWW ja Mogale Alloys, on ISO 9001 sertifikaatti. Sitoutuminen laatujärjestelmiin korostaa haluamme konsernitasolla jatkuvasti kehittää kaikkia integroitujen johtamisjärjestelmiemme prosesseja.

Liiketoiminnan kehitys 2015

Vuonna 2015 sekä tuotanto- että myyntimäärät kasvoivat edellisvuodesta edesauttaen Konsernin positiivista kokonaissuoritusta.

Tuotanto

Vuosituotanto kasvoi 39,4 prosenttia 565 372 (405 660) tonniin. Kasvuun vaikutti pääasiassa Mecklenburgin kaivoksen palaaminen normaalituotantoon vuonna 2015 seitsemän kuukautta kestäneen kaivostoiminnan keskeytyksen vuonna 2014 jälkeen sekä koelouhinnan aloittaminen Vlakpoortin kaivoksella kesäkuussa 2015. Nämä tekijät olivat ratkaisevia kasvulle rautametallisegmentissä, jossa kaivostoiminnan tuotanto kasvoi 53,8 prosenttia 412 629 (268 351) tonniin. Erikoismetallisegmentissä kaivostoiminnan tuotanto kasvoi 37,1 prosenttia 49 152 (35 848) tonniin. Tuotannon kasvuun vaikutti pääasiassa Turkin kaivosten toimiminen normaalitasolla lähes koko vuoden toisin kuin edellisvuonna, jolloin TMS:n kaivostoiminta pysähtyi kesäkuussa 2014 johtuen lakosta ja työsulusta. Jalostettujen tuotteiden tuotanto pienentyi erikoistuotteiden jalostuslaitoksella EWW:llä edellisvuoteen nähden johtuen pienentyneestä kysynnästä ja varastonhallinnasta. Toisaalta jalostuksen määrä kasvoi edellisvuodesta rautametallisegmentin jalostuslaitoksella Mogale Alloysilla johtuen keskihiilisen ferrokromin tuotannosta.

Tonnia	Q1	Q2	Q3	Q4	2015	2014	Muutos
Erikoismetallisegmentti - Kaivostoiminta*	5 997	13 685	11 663	17 807	49 152	35 848	37,1 %
Rautametallisegmentti - Kaivostoiminta*	102 776	116 732	115 341	77 780	412 629	268 351	53,8 %
Erikoismetallisegmentti – Jalostus	7 862	7 365	4 585	6 422	26 234	28 784	-8,9 %
Rautametallisegmentti - Jalostus	19 586	20 491	14 763	22 517	77 357	72 677	6,4 %

* Sisältäen sekä kromiitirikasteen että palamalmien tuotannon

Myynti

Yhtiön jalostettujen tuotteiden myynti, sisältäen Mogale Alloysin ja EWW:n tuotannon, nousi 7 prosenttia 104 150 tonniin (2014: 97 351). Erikoismetalliseosliiketoiminnan myyntimäärät pienentyivät 3,9 prosenttia edellisvuoteen verrattuna johtuen heikommasta kysynnästä vuoden toisella ja kolmannella neljänneksellä. Rautametalliseosliiketoiminnan myyntimäärät sen sijaan kasvoivat 11,5 prosenttia edellisvuoteen nähden johtuen vahvemmasta kysynnästä toisella ja neljännellä vuosineljänneksellä.

Tonnia	Q1	Q2	Q3	Q4	2015	2014	Muutos
Erikoismetallisegmentti – Jalostus	7 375	7 970	6 287	5 705	27 337	28 448	-3,9 %
Rautametallisegmentti – Jalostus	15 024	22 586	13 771	25 432	76 813	68 903	11,5 %
Yhteensä - Jalostus	22 399	30 556	20 058	31 137	104 150	97 351	7,0 %

Henkilöstöresurssit

Afarak toimii erittäin kilpailluilla markkinoilla ja sen menestys riippuu työntekijöiden osaamisesta ja motivaatiosta sekä yhtiön kyvystä houkutella ja sitouttaa pätevää henkilökuntaa. Konserni noudattaa henkilöstöhallinnossaan toimipaikkoihinsa soveltuvaa paikallista lainsäädäntöä.

Vuoden 2015 lopussa Konsernin henkilöstön lukumäärä oli 773. Vuoden 2014 lopussa henkilöstön määrä oli 698.

	31.12.2015	31.12.2014	Muutos
Erikoismetallisegmentti	402	355	13,2 %
Rautametallisegmentti	365	339	7,7 %
Muut toiminnot	6	4	50,0 %
Yhteensä	773	698	10,7 %

Kaikille tarjottavat yhtäläiset mahdollisuudet ja monimuotoisuus ovat tärkeitä Afarakin kaltaiselle kansainväliselle yhtiölle. Konsernin eri liiketoimintayksiköissä on useita johtavassa asemassa olevia naisia.

Paikallinen lainsäädäntö asettaa Afarakin Etelä-Afrikan toiminnoille velvollisuuden valvoa oikeudenmukaisuuden toteutumista työpaikalla. Tämä on myös tärkeä osa rekrytointiprosessia, jotta Afarakin tavoite osaltaan tukea Etelä-Afrikan kehitystä toteutuu. Rautametalliseosliiketoiminnan kunnianhimoisena tavoitteena on saada historiallisesti vähäosaisten ihmisten osuus nousemaan vähintään 50 prosenttiin henkilöstöstä.

Afarak tarvitsee osaavia, motivoituneita ja erilaisia ihmisiä liiketoimintastrategiansa toteuttamiseksi ja tavoitteidensa saavuttamiseksi.

Taloudellinen kehitys 2015

Afarak saavutti 8,5 miljoonan euron tuloksen tilikaudelta 2015. Edellisvuonna tilikauden tulos oli 2,2 miljoonaa euroa. Tämän merkittävän tulospurkauksen päätekijöinä olivat kasvaneet tuotanto- ja myyntimäärät.

Liikevaihto ja kannattavuus

Vuoden 2015 liikevaihto kasvoi edellisvuoteen verrattuna 8,7 prosenttia 187,7 (172,7) miljoonaan euroon. Erikoismetalliseosliiketoiminnassa liikevaihto pieneni hieman, 2,3 prosentilla, jalostettujen tuotteiden myyntimäärien pienentymisen seurauksena. Rautametalliseosliiketoiminnan liikevaihto sen sijaan kasvoi 22,7 prosentilla myyntimäärien kasvun myötä.

Koko vuoden käyttökate oli 17,2 (8,4) miljoonaa euroa. Kasvu painottui erikoismetallisegmenttiin, koska tällä segmentillä Yhdysvaltain dollarin vahvistuminen ei painanut dollarimääräisiä hintoja toisin kuin rautametallisegmentillä. Käyttökatteeseen vaikutti positiivisesti se, että Turkin kaivosten toiminta normalisoitui Tavasien kaivoksella marraskuusta 2014 lähtien ja Kavakin kaivoksella maaliskuusta 2015 lähtien. Turkin kaivosten tuotanto oli ollut keskeytyksissä kesäkuusta 2014 johtuen lakosta ja työsulusta.

Yhteisyrityksen Synergy Africa Ltd onnistui pienentää tappiotaan vuoden 2015 aikana -0,1 (-3,3) miljoonaan euroon. Tulospurkaus syntyi siitä, että Mecklenburgin kaivos toimi läpi vuoden 2015 normaalitasolla ja siitä, että vuonna 2015 ei ollut alaskirjauksia, joiden määrä edellisvuonna oli 1,6 miljoonaa euroa.

Tulos lakkautetuista toiminnoista vuonna 2015 oli 0,8 (1,8) miljoonaa euroa. Tulos sisältää lakkautettuun puunjalostusliiketoimintaan liittyvän varauksen purkua 0,2 (0,6) miljoonaa euroa, kun Yhtiö myi osan vuonna 2008 hankkimastaan sahalaitekalustosta.

MEUR	Q1	Q2	Q3	Q4	2015	2014	Muutos
Liikevaihto	40,7	53,1	44,8	49,2	187,7	172,7	8,7 %
Käyttökate	4,6	7,6	1,3	3,7	17,2	8,4	
Käyttökate-%	11,4 %	14,4 %	2,8 %	7,5 %	9,2 %	4,9 %	
Liikevoitto	2,9	5,8	-0,7	1,8	9,9	1,7	
Liikevoitto-%	7,2 %	11,0 %	-1,5 %	3,7 %	5,3 %	1,0 %	
Tilikauden tulos	2,3	5,7	-1,0	1,6	8,5	2,2	

Koko tilikauden osakekohtainen tulos oli 0,03 (0,01) euroa.

Tase, rahavirta ja rahoitus

Konsernin nettovarot 31.12.2015 olivat 171,2 (182,2) miljoonaa euroa. Varojen pienentyminen johtui pääasiassa heikentyneestä Etelä-Afrikan randista, kun Etelä-Afrikan investoinnit konvertoitiin randeista euroiksi. Tämän johdosta Etelä-Afrikan investointien arvo laski 17,3 miljoonaa euroa. Tätä kompensoi osaltaan positiivinen operatiivinen toiminta, jonka myötä rahavarat kasvoivat 6,5 miljoonalla eurolla.

Omavaraisuusaste pysyi erinomaisella tasolla ollen 64,2 % (62,8 %). Afarakin johto haluaa pitää taserakenteen terveenä. Tämä voidaan nähdä myös vuoden 2015 nettovelkaantumisasteessa, joka oli -2,6 % (-0,7 %). Korollinen nettovelka oli -4,5 (-1,2) miljoonaa euroa.

Käyttöpääoma oli 31.12.2015 yhteensä 76,1 (74,4) miljoonaa euroa. Vuoden 2015 aikana Afarak onnistui merkittävästi pienentämään varastoja ja parantamaan likviditeettiä, joka 31.12.2015 oli 19,6 (13,3) miljoonaa euroa. Tämä mahdollisti ostovelkojen ja muiden velkojen määrän pienentymisen 16,6 miljoonalla eurolla.

Positiivinen toiminta yhdistettynä tehokkaampaan käyttöpääoman hallintaan johti liiketoiminnan rahavirran kasvuun 7,4 miljoonalla eurolla edellisvuoteen verrattuna. Liiketoiminnan rahavirta vuonna 2015 oli 12,5 (5,1) miljoonaa euroa.

Investoinnit, yritysostot ja -myynnit

Käyttöomaisuusinvestoinnit koko tilikaudella olivat 8,0 (14,8) miljoonaa euroa. Erikoismetallisegmentissä investointeja tehtiin sekä TMS:llä että EWW:llä. TMS jatkoi investointia hienojakeiden jalostuslaitokseen Kavakissa kasvattaakseen kaivoksen vuosituotantoa 15 600 tonnilla. EWW investoi uuteen pölynpoistolaitteistoon, joka otettiin käyttöön joulukuussa 2015. Koko vuoden käyttöomaisuusinvestoinnit sisälsi myös Mogale Alloysin investoinnin kuivaimeen ferrokromin jalostuslaitoksellaan. Mogale Alloys uusi myös uunien tulenkestävät eristeet huoltoseisokin aikana ja hankki uusia tehdasajoneuvoja. Vlakpoortin kaivoksella Yhtiö jatkoi investointeja koelouhinnan ylösajoon. Yhteisyritys Synergy Africa teki myös investointeja vuoden aikana aloittaen tärypöytäprojektin Stelliten kaivoksella.

Vuonna 2015 Afarak myi osuutensa Speciality Super Alloys Inc –nimisestä osakkuusyhtiöstä. Tästä aiheutui 0,3 miljoonan euron myyntitappio, joka on kirjattu satunnaiseriin.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Afarak jatkaa investointejaan tutkimukseen ja kehitykseen. Afarak uskoo, että uusi teknologia johtaa parempaan tuottavuuteen ja pienempiin kustannuksiin pitkällä aikavälillä vaikuttaen siten positiivisesti taloudelliseen tulokseen. Tätä taustaa vasten Afarakissa on otettu käyttöön politiikka, jonka mukaan kaikilla tytäryhtiöillä on omat T&K-projektit ja investointeja suunnitelmissa. Vuonna 2015 Afarakin T&K-kustannukset olivat 0,5 (0,3) miljoonaa euroa. Vuoden 2014 viimeisellä neljänneksellä Mogale Alloysilla valmistui uusi jalostus- ja granulointilaitos. Vuoden 2016 alkupuolella Yhtiö tiedotti, että Stelliten kaivoksella on valmistunut uusi tärypöytälaitos. Tärypöytäteknologia mahdollistaa kromin erottelun sivukivimassasta ja nostaa Stelliten kaivoksen malmin hyödyntämistään nykyisestä 49 prosentista 65 prosenttiin. Tämä puolestaan pienentää tonnikohtaista tuotantokustannusta.

Liiketoimintasegmentit

Afarak on monipuolinen yhtiö. Yhtiöllä on kaivoksia, tuotantolaitoksia ja mineraalivaroja Etelä-Afrikassa, Turkissa ja Saksassa. Afarak toimii pääasiassa rautametalliseos- ja erikoismetalliseosteollisuudessa.

Rautametallit

Rautametalliseosliiketoimintaan kuuluvat metalliseosten tuotantolaitos Mogale Alloys, Vlakpoortin kaivos sekä yhteisyritykset Stelliten kaivos ja Mecklenburgin kaivos Etelä-Afrikassa. Liiketoiminta tuottaa kromimalmia, plasmaferrokromia, keskihiilistä ferrokromia ja piimangania, joita myydään kansainvälisille markkinoille.

Tuotanto

Segmentin koko vuoden tuotanto kasvoi 43,7 prosenttia 489 986 (341 028) tonniin. Kasvu oli pääasiassa sen ansiota, että Mecklenburgin kaivoksella palattiin normaalille tuotantotasolle, kun taas edellisvuonna kaivostoiminta oli pysähdyksissä seitsemän kuukautta johtuen paikallisyhteisön levottomuuksista. Mogale Alloysin jalostusmäärät olivat suuremmat kuin edellisvuonna johtuen pääasiassa joulukuussa 2014 käyttöön otettujen konvertterin ja granulaattorin mahdollistamasta keskihiilisen ferrokromin tuotannosta.

Tonnia	Q1	Q2	Q3	Q4	2015	2014	Muutos
Kaivostoiminta*	102 776	116 732	115 341	77 780	412 629	268 351	53,8 %
Jalostus	19 586	20 491	14 763	22 517	77 357	72 677	6,4 %

* Sisältäen sekä kromiittirikasteen ja palamalmien tuotannon

Taloudellinen tulos

Segmentin koko vuoden liikevaihto kasvoi 22,7 prosenttia 91,8 (74,8) miljoonaan euroon. Kasvun mahdollisti pääasiassa jalostettujen tuotteiden myyntimäärien kasvu. Yhteisyritysten tulo-osuus oli -0,1 (-3,3) miljoonaa euroa. Yhteisyrityksen tappion pienentyminen auttoi kasvattamaan rautametallisegmentin käyttökate 7,5 (3,1) miljoonaan euroon. Yhteisyrityksen tappion pienentymisen mahdollisti se, että Mecklenburgin kaivos oli normaalissa toiminnassa vuoden 2015 yksitoista ensimmäistä kuukautta. Edellisvuonna Mecklenburgin kaivoksen toiminta oli pysähdyksissä seitsemän kuukautta. Lisäksi edellisvuonna yhteisyrityksen tulosta rasitti 1,6 miljoonan euron alaskirjaukset. Rautametallisegmentti saavutti positiivisen liikevoiton 2,8 (-1,4) miljoonaa euroa.

MEUR	Q1	Q2	Q3	Q4	2015	2014	Muutos
Liikevaihto	16,8	27,0	20,2	27,7	91,8	74,8	22,7 %
Käyttökate	1,8	3,9	0,7	1,0	7,5	3,1	
Käyttökate-%	10,5 %	14,6 %	-3,6 %	3,7 %	8,1 %	4,1 %	
Liikevoitto	0,6	2,7	-0,5	-0,1	2,8	-1,4	
Liikevoitto-%	3,6 %	10,1 %	-2,5 %	-0,2 %	3,0 %	-1,8 %	

Vuonna 2015 Afarakin osuus yhteisyritysten liikevaihdosta kasvoi 69,9 prosenttia 9,7 (5,7) miljoonaan euroon. Kasvu perustui pääasiassa Mecklenburgin kaivoksen kasvaneisiin myyntimääriin. Mecklenburgin kaivoksen toiminta käynnistettiin uudelleen joulukuussa 2014. Liikevaihdon kasvuun vaikutti myös Stelliten kaivoksen jalostusmäärien, erityisesti rikastemäärien, kasvu. Mecklenburgin kaivoksen toiminnan paluu normaalitasolle auttoi myös yhteisyrityksen käyttökateen yltämiseen positiiviseksi edellisvuodesta poiketen. Osuus yhteisyrityksen käyttökatteesta oli 1,3 (-2,2) miljoonaa euroa. Vuoden 2014 tulokseen vaikuttivat negatiivisesti alaskirjaukset, jotka kohdistuivat Wayloxin kaivosprojektiin (0,5 miljoonaa euroa) sekä Stelliten kaivokseen (1,1 miljoonaa euroa).

Osuus yhteisyritysten tuloksista muodostui seuraavasti:

MEUR	Q1	Q2	Q3	Q4	2015	2014	Muutos
Liikevaihto	2,2	3,2	2,7	1,6	9,7	5,7	69,9 %
Käyttökate	0,3	0,6	0,4	-0,1	1,3	-2,2	
Käyttökate-%	14,2 %	18,8 %	15,7 %	-3,7 %	13,2 %	-38,0 %	
Liikevoitto	0,0	0,3	0,2	-0,2	0,3	-3,1	
Liikevoitto-%	-0,2 %	9,8 %	7,3 %	-11,1 %	3,4 %	-54,1 %	

Erikoismetallit

Erikoismetalliseosliiketoimintaan kuuluvat Türk Maadin Şirketi A.S:n ("TMS") Turkissa sijaitsevat kaivos- ja rikastustoiminnot sekä Elektrowerk Weisweiler GmbH:n ("EWW") ferrokromin tuotantolaitos Saksassa. TMS toimittaa EWW:lle korkealaatuista kromiittirikastetta, josta EWW jalostaa erikoistuotteita, kuten matalahiilistä ja erittäin matalahiilistä ferrokromia. TMS:n ylimääräinen kromimalmi, jota ei käytetä matalahiilisen ferrokromin erikoistuotteiden valmistukseen, myydään markkinoille.

Tuotanto

Segmentin vuosituotanto kasvoi 16,6 prosenttia 75 386 (64 632) tonniin. Kasvu syntyi lähinnä siitä, että Turkin kaivokset operoivat normaalitasolla lähes koko vuoden toisin kuin edellisvuonna, jolloin TMS:n kaivostoiminta pysähtyi kesäkuussa 2014 lakosta ja työsulusta johtuen. Tavan kaivoksen toiminta käynnistyi työsulun päättymisen jälkeen marraskuussa 2014 ja myös Kavakin kaivoksen toiminta käynnistyi uudelleen maaliskuussa 2015. EWW:n jalostusmäärät laskivat edellisvuoteen verrattuna johtuen heikentyneestä kysynnästä ja varastotasojen rajoittamisesta.

Tonnia	Q1	Q2	Q3	Q4	2015	2014	Muutos
Kaivostoiminta*	5 997	13 685	11 663	17 807	49 152	35 848	37,1 %
Jalostus	7 862	7 365	4 585	6 422	26 234	28 784	-8,9 %

* Sisältäen sekä kromiittirikasteen että palamalmin tuotannon

Taloudellinen tulos

Segmentin liikevaihto laski 2,3 prosenttia tilikaudella 2015 ja oli 95,6 (97,8) miljoonaa euroa. Liikevaihdon laskuun johti pääasiassa jalostettujen tuotteiden myyntimäärien lasku sekä trading-toiminnan määrien lasku. Vuoden 2015 käyttökate oli 12,7 (7,9) miljoonaa euroa ja liikevoitto oli 10,1 (5,7) miljoonaa euroa. Käyttökateen ja liikevoiton paraneminen oli seurausta lähinnä Yhdysvaltain dollarin vahvistumisesta edellisvuoteen nähden. Käyttökatteeseen ja liikevoittoon vaikutti positiivisesti myös se, että Turkin kaivokset olivat toiminnassa lähes koko vuoden toisin kuin vuonna 2014, jolloin Turkin kaivosten tulosta heikensi lakko ja työsulku.

MEUR	Q1	Q2	Q3	Q4	2015	2014	Muutos
Liikevaihto	23,7	26,1	24,5	21,3	95,6	97,8	-2,3 %
Käyttökate	3,4	4,5	1,4	3,4	12,7	7,9	
Käyttökate-%	14,5 %	17,2 %	5,7 %	16,2 %	13,3 %	8,0 %	
Liikevoitto	2,9	3,9	0,7	2,7	10,1	5,7	
Liikevoitto-%	12,1 %	15,0 %	2,8 %	12,6 %	10,6 %	5,8 %	

Muut toiminnot

Konsernin muut toiminnot sisältävät pääkonttorin ja muut konserniyhtiöt, joilla ei ole merkittävää liiketoimintaa. Nämä raportoidaan kohdistamattomissa erissä. Kohdistamattomien erien käyttökate vuonna 2015 oli -3,0 (-2,5) miljoonaa euroa.

Vuonna 2015 Konserni myi osan vuonna 2008 sittemmin lakkautettuun puunjalostusliiketoimintaan hankkimastaan sahalaitoskalustosta, mikä paransi neljännen vuosineljänneksen tulosta 0,8 (2014: 1,8) miljoonalla eurolla. Tämä voitto sisältää lakkautettuun puunjalostusliiketoimintaan liittyvän 0,2 (2014: 0,6) miljoonan euron varauksen purkamisen.

Riskienhallinta

Hallitus panostaa voimakkaasti riskien arviointiin ja niiden hallintaan.

Afarakin liiketoiminta on syklistä. Hinta- ja kysyntävaihtelut raaka-ainemarkkinoilla ja terästeollisuudessa muodostavat merkittävän strategisen riskin. Konsernin tuotteiden globaalit markkinat eivät välttämättä kehity ennustetulla tavalla. Kysynnän heikentymisellä voi olla haitallinen vaikutus Konsernin liikevaihtoon ja tulokseen. Vertikaalisesti integroituneena valmistajana, joka myy laajaa tuotevalikoimaa raakamalmista erikoistuotteisiin, Afarak uskoo pystyvänsä pienentämään riskiä hyödyntämällä vahvaa asiakasrajapintaansa ja markkinoiden tuntemustaan sopeuttaakseen tuotantoaan kysyntää vastaavaksi ja tuotevalikoimaansa asiakastarpeita vastaavaksi.

Afarakilla on kaivostoimintaa ja projekteja Turkissa ja Etelä-Afrikassa, joissa poliittiset ja sosiaaliset riskit aiheuttavat omat haasteensa. Muutokset kaivoksiin, työvoimaan ja verotukseen liittyvässä sääntelyssä voivat haitallisesti vaikuttaa Afarakin liiketoimintaan ja taloudelliseen tulokseen. Toimintaan voi vaikuttaa vaihtelevassa määrin toimintamaiden hallitusten sääntely koskien mm. vientikontrollia, valuutansiirtoa, tuloveroja, pakkolunastuksia, ulkomaisia investointeja, oikeuksien ylläpitoa, ympäristölainsäädäntöä, maankäyttöä, paikallisten ihmisten maanomistusvaateita ja veden käyttöä. Afarak pyrkii ylläpitämään hyviä suhteita suoralla ja säännöllisellä yhteydenpidolla paikallishallintoon sekä paikallisella että kansallisella tasolla, olennaisiin säädöksiä laatiin elimiin, paikallisyhteisöihin, liittoihin, BEE-partnereihin kuten myös muihin sidosryhmiin. Sosiaalinen riski on merkittävä haaste kaivossektorilla. Levottomuuksien ja työmarkkinaselkkausten aiheuttamat väliaikaiset tuotantokatkokset voivat aiheuttaa merkittävää haittaa Afarakin liiketoimille ja sen taloudelliselle tulokselle. Tällaisen tapauksen sattuessa Afarak pyrkii ratkaisemaan asian kaikkien sidosryhmien kanssa vähentääkseen vaikutusta liiketoimintaan.

Afarakin kasvustrategia keskittyy yrityshankintoihin ja orgaaniseen kasvuun. Markkinaolosuhteista riippuen Konserni odottaa jatkavansa kasvuaan yrityshankintojen kautta. Ei ole mitään takeita, että Konserni löytää sopivia hankintakohteita, saa tarvittavan rahoituksen tai saa neuvoteltua tyydyttävät kauppaehdot. Jos yrityshankinta onnistuu, yrityksen haltuunotto ja integrointi Konserniin sisältää useita riskejä kuten ostetun yrityksen avainhenkilöstön menetys, vaikeudet integroida hankitut toiminnot Konsernin rakenteeseen, päättäväisyyden muutoksiin liittyvät sopimustekniset riskit hankitussa yrityksessä, yrityshankinnan osoittautuminen kannattamattomaksi ja mahdolliset negatiiviset vaikutukset Konsernin taloudelliseen tulokseen.

Osana orgaanisen kasvun strategiaansa Konserni on vasta saanut valmiiksi tärypöytälaitoksen Stelliten kaivoksella. Tärypöytäteknologia parantaa merkittävästi malmin hyödyntämisastetta johtaen pienempiin tonnikohtaisiin tuotantokustannuksiin. On olemassa riski, että uusi laitos ei toimi odotetulla tavalla ja Konserni ei saavuta tällä investoinnilla toivottua liiketoiminnan kassavirtaa.

Konsernin tulevaisuuden orgaanisen kasvun strategia on muuttumassa. Painopiste on siirtymässä erikoistuotteiden valmistamiseen massatuotannon ja määrien painottamisen sijaan. Lisäksi Konserni pyrkii kasvattamaan malmivaroja ja -varantoja hankkimalla uusia kaivoksia tai laajentamalla nykyisiä toimintoja. On olemassa riski, että Afarak ei onnistu löytämään sopivaa kohdetta, ei saa tarvittavia lupia tai ei saa tarvittavaa rahoitusta joko rahoituslaitoksilta tai strategisilta kumppaneilta. Jos yksi tai useampi näistä riskeistä toteutuu, se voi haitata Konsernin kasvustrategian tämän osan toteuttamista.

Afarak toimii erittäin kilpaillulla teollisuudenalalla ja on riippuvainen avainhenkilöstön teknisestä ja johdollisesta osaamisesta. Avainhenkilöiden menetyksillä tai epäonnistuneilla rekrytoinneilla voi olla haitallinen vaikutus Afarakin toimintakykyyn joillakin osa-alueilla, erityisesti jalostuslaitoksilla. Tällä voi olla negatiivinen vaikutus Konsernin toimintaan ja taloudelliseen tulokseen. Afarakin tuleva menestys riippuu Yhtiön kyvystä säilyttää ja houkutellessa osaamiseltaan ja koulutukseltaan sopivaa henkilöstöä. Yhtiö säännöllisesti tarkastelee palkitsemispolitiikkaansa palkitsemisvaliokunnan määrittämien suuntaviivojen pohjalta varmistaakseen, että Yhtiön palkitsemispolitiikka on kilpailukykyinen. Yhtiö tarkastelee säännöllisesti myös avainhenkilöstöä koskevia seuraajasuunnitelmia.

Kaivoksilla ja sulatoilla on aina olemassa riski vakaville onnettomuuksille. Onnettomuuksia voivat aiheuttaa hankalat kaivosolosuhteet, tulipalot, tulvat, räjähdykset, epätavalliset sääolosuhteet, seismiset tai muut luonnonilmiöt ja muut porauksesta, räjäytyksistä, materiaalien siirrosta ja jalostuksesta aiheutuvat olosuhteet sekä avolouhoksilla että maanalaisissa kaivoksissa. Onnettomuuksilla voi olla vakava vaikutus Konsernille. Ne voivat vaikuttaa sekä työntekijöiden fyysiseen hyvinvointiin ja moraaliin että itse toimintoihin aiheuttaen toiminnan keskeytyksiä siihen saakka, kunnes onnettomuus on tutkittu ja tarvittavat toimenpiteet on tehty vastaavan onnettomuuden toistumisen ehkäisemiseksi. Vähentääkseen tätä riskiä mahdollisimman paljon, Afarakilla on käytössä ”Zero Harm” -politiikka, joka painottaa työpaikan terveellisyttä ja turvallisuutta. Yhtiö on suorittanut perustason riskiarvion kaikissa toiminnoissaan, kehittänyt laajan terveyst- ja turvallisuusohjeistuksen, -politiikan ja -menettelytavat. Yhtiöllä on myös jatkuva henkilöstön koulutusohjelma. Tätä kaikkea valvotaan ylimmältä tasolta Yhtiön hallituksen toimesta.

Afarakin jalostuslaitokset Saksassa ja Etelä-Afrikassa käyttävät runsaasti energiaa, pääasiassa sähköä. Polttoaineiden ja energian maailmanmarkkinahinnat ovat heilahdelleet voimakkaasti ja lisäksi yleinen kustannustaso on noussut. Etelä-Afrikassa sähkön toimitusta, hintaa ja saatavuutta kontrolloi käytännössä yksi taho, Eskom. Sähkön hinnannousulla ja/tai heikentyneellä tai epäluotettavalla sähkönjakelulla voi olla negatiivinen vaikutus Afarakin nykyisiin toimintoihin erityisesti jalostuslaitoksilla, mikä edelleen voi vaikuttaa Konsernin toiminnalliseen ja taloudelliseen tulokseen. Tällä voi olla myös vaikutus Konsernin laajentumissuunnitelmiin ja kasvustrategian toteuttamiseen.

Afarakin jalostuslaitokset ovat herkkiä häiriöille kuten sähkökatkoksille erityisesti siellä, missä häiriöt aiheuttavat tuotantokatkoksen. Häiriöt sulatoilla, vaikka vain muutamaksi tunniksi, voivat aiheuttaa massan kiinteytymisen uuniin, mikä taas aiheuttaa laitoksen sulkemisen merkittäväksi ajaksi ja mittavat korjauskustannukset. Pienentääkseen tätä riskiä Afarak on palkannut erittäin kokeneita tuotantojohtajia ja sillä on vakioitunut menettelytavat kaikkein ennustettavimpien olosuhteiden varalle.

Liiketoimintansa luonteen vuoksi Afarakilla on suuri ympäristöriski. Ympäristöriskit muodostuvat ensinnäkin mahdollisista suorista ympäristövahingoista ja toiseksi toiminnan lopettamisen jälkeisistä ennallistamis- tai maisemointivelvoitteista. Molempia ympäristöriskien muotoja arvioidaan säännöllisesti. Afarak on palkannut ulkopuolisia asiantuntijoita auttamaan potentiaalisten velvoitteiden tunnistamisessa ja varmistamaan, että Konsernin eri yksiköt noudattavat paikallista ympäristölainsäädäntöä. Konserni arvioi säännöllisesti tarvetta tehdä tutkimuksia koskien ympäristövastuita. Viimeaikaisissa Etelä-Afrikassa tehdyissä tarkasteluissa Afarak totesi, että kirjanpitoon kirjatut ympäristövaraukset ovat riittävät nykyisellä tasolla.

Afarak altistuu oikeudenkäyntiriskille sen liiketoimintaketjun eri vaiheissa. Oikeusriidat voivat koskea sopimuksia tai muita vastuita, ympäristövelvoitteita tai muita sääntelyä koskevia asioita. Konsernin politiikkana on julkaista kaikki sitä koskevat merkittävät oikeustapaukset ja niiden ratkaisut.

Likviditeettiriskit muodostuvat siitä, onko Afarakilla riittävästi varoja toimintojen ylläpitämiseen ja rahoittamiseen sekä lainojenhoitoon. Jos likviditeettiriskit toteutuvat, ne voivat aiheuttaa viivästyskorkoja ja aiheuttaa haittaa Konsernin asiakas- ja toimittajasuhteisiin sekä heikentää ostettavien materiaalien ja palveluiden hinta- ja muita sopimusehtoja.

Afarak on kansainvälinen yhtiö, jolla on toimintaa Turkissa, Saksassa, Maltalla ja Etelä-Afrikassa. Täten Konserni on merkittävästi altistunut valuuttakurssiriskille. Riskit muodostuvat sekä suorasta riskistä, kuten kaupallisesta kassavirrasta ja valuuttavarannoista, että epäsuorasta riskistä, kuten Konsernin valuuttakurssien muutoksista johtuvasta kilpailukyvyyn muutoksesta suhteessa kilpailijoihin.

Afarak altistuu korkoriskille, kun Konsernin tytäryhtiöt tekevät laina- ja muita rahoitussopimuksia, tekevät talletuksia ja likviditeetin hallintaan liittyviä sijoituksia. Korkotason muutokset voivat vaikuttaa lainojen takaisinmaksuun, vaikuttaa investointien kannattavuuteen tai muuttaa Konsernin varojen käypiä arvoja.

Luottoriskit realisoituvat, kun kaupallisten, rahoituksellisten tai muiden sopimusten vastapuolet eivät pysty suoriutumaan velvoitteistaan aiheuttaen negatiivisen taloudellisen vaikutuksen Konsernille. Afarakin avainasiakkaat ovat tyypillisesti pitkäaikaisia ja niihin kuuluu merkittäviä kansainvälisiä terästeollisuuden yhtiöitä sekä joitakin terässektorille myyviä erikoistuotteiden agentteja. Koska nämä asiakkaat ovat toimialakohtaisia, merkittävät muutokset toimialan näkymissä tai kannattavuudessa voivat myös kasvattaa Konsernin luottoriskiä.

Afarak altistuu hintariskille sekä myynnissä että ostossa. Ostettavien materiaalien ja raaka-aineiden hintariskiä hallitaan sopimusteknisesti aina kun mahdollista siten, että materiaalien ja raaka-aineiden hinnannousut on vyörytettävissä myyntihintoihin. Konsernin jalostustoiminnot altistuvat raaka-aineiden hinta-, laatu- ja saatavuusvaihteluille. Näiden riskien minimoimiseksi Konsernin liiketoimintayksiköt pyrkivät tekemään pitkäaikaisia sopimuksia tunnettujen vastapuolten kanssa.

Oikeudenkäynnit

Afarak Group Oyj ilmoitti 27.3.2014, että Yhtiö oli vastaanottanut haasteen välimiesmenettelyyn kiinalaiselta Suzhou Kaiyuan Chemical Co. Ltd:ltä ("Suzhou"). Suzhou:n vaatimuksen kokonaissumma oli 2,66 miljoonaa euroa ja se liittyi Chromex Mining Plc:n ("Chromex") sopimaan kromimalmin myyntisopimukseen. Chromex oli solminut kyseisen sopimuksen ennen Afarakin yhdessä Kermas Limitedin kanssa toteuttamaa Chromexin ostoa. Haaste oli annettu Afarakin markkinointiyhtiö RCS Limitedille ja muutamalle yhtiölle, jotka kuuluvat Chromex-yhteisyritykseen.

14.7.2015 Afarak ilmoitti, että Suzhoun nostama kanne on peruutettu. Kantajan peruutettua kanteen, välimiesoikeus hylkäsi kanteen ja kantaja Suzhou määrättiin korvaamaan Afarakille sen kulut.

Yhtiön osake

Afarak Group Oyj:n osake on listattu NASDAQ Helsingin pörssissä (AFAGR) sekä Lontoon pörssin päälistalla (AFRK).

31.12.2015 Afarak Group Oyj:n rekisteröity osakkeiden määrä oli 263 040 695 (259 562 434) ja osakepääoma oli 23 642 049,59 (23 642 049,59) euroa.

31.12.2015 Yhtiön hallussa oli yhteensä 4 244 717 (4 244 717) omaa osaketta, mikä vastaa noin 1,61 (1,64) prosenttia rekisteröidystä osakemäärästä. 31.12.2015 ulkona olevien osakkeiden määrä, johon ei sisälly Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet, oli 258 795 978 (255 317 717).

Yhtiön osakekurssi oli katsauskauden alussa NASDAQ Helsingissä 0,33 euroa ja Lontoon pörssissä 0,25 punttaa. Katsauskauden lopussa osakekurssi oli vastaavasti 0,40 euroa ja 0,33 punttaa. Vuoden 2015 aikana Yhtiön osakekurssi oli NASDAQ Helsingissä 0,33 - 0,67 euroa osakkeelta ja Yhtiön markkina-arvo 31.12.2015 oli 105,7 (1.1.2015: 83,1) miljoonaa euroa. Lontoon pörssissä osakekurssi oli 0,25 – 0,33 punttaa osakkeelta ja markkina-arvo 31.12.2015 oli 85,5 (1.1.2015: 65,5) miljoonaa punttaa.

Varsinaisen yhtiökokouksen 8.5.2015 tekemän päätöksen mukaisesti hallituksella on valtuutus hankkia enintään 15 000 000 omaa osaketta. Tämä valtuutus on voimassa 8.11.2016 saakka. Yhtiö ei hankkinut omia osakkeitaan vuoden 2015 aikana.

Liputusilmoitukset

30.4.2015 Afarak Group Oyj ilmoitti, että saamansa liputusilmoituksen mukaan mukaan Danko Koncarin Brittiläisille Neitsytsaarille rekisteröitynyt määräysvaltayhteisö Kermas Limited on myynyt Koncarin toiselle, Maltalle rekisteröityneelle, määräysvaltayhteisölle Kermas Resources Limitedille Afarakin osakkeita. Kaupan seurauksena Kermas Limitedin omistus tippui alle viiden prosentin ja Kermas Resources Limitedin omistus nousi yli 25 prosenttiin Yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä. Danko Koncarin ja hänen määräysvaltayhteisöidensä omistus yhteenlaskettuna pysyi kuitenkin täysin muuttumattomana.

2.1.2015 Afarak Group Oyj ilmoitti, että saamansa liputusilmoituksen mukaan Aida Djakov on myynyt Brittiläisille Neitsytsaarille rekisteröityneelle määräysvaltayhteisölleen Atkey Limitedille ("Atkey") Afarakin osakkeita ja kaupan seurauksena Aida Djakovin henkilökohtainen omistus on tippunut alle viiden prosentin ja Atkeyn omistus noussut yli 25 prosenttiin Yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä. Aida Djakovin ja Atkeyn omistus yhteenlaskettuna pysyi kuitenkin muuttumattomana.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Yhtiön varsinainen yhtiökokous pidettiin 8.5.2015. Yhtiökokous vahvisti konsernin ja emoyhtiön tilinpäätökset. Yhtiökokous päätti Yhtiön hallituksen esityksen mukaisesti, että 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta maksetaan pääomanpalautusta 0,02 euroa per osake. Pääomanpalautus maksettiin 20.5.2015.

Yhtiökokous päätti, että hallituksen puheenjohtajalle ja tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnan puheenjohtajalle maksetaan palkkiota 4 500 euroa kuukaudessa ja että hallituksen jäsenille maksetaan palkkiota 3 500 euroa kuukaudessa. Lisäksi yhtiön operatiiviseen johtoon kuulumattomille hallituksen jäsenille, jotka ovat yhtiön valiokuntien jäseniä, maksetaan valiokuntatyöstä 1 500 euroa kuukaudessa. Yhtiön johtoon kuuluvat hallituksen jäsenet eivät ole oikeutettuja hallitustyöskentelystä maksettaviin palkkioihin.

Yhtiökokous päätti, että hallitus koostuu seitsemästä jäsenestä. Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Michael Lillja, Markku Kankaala, Jelena Manojlovic ja Alfredo Parodi. Hallituksen uusiksi jäseniksi valittiin Barry Rourke, Alistair Ruiters ja Ivan Jakovcic. Hallitus valitsi keskuudestaan hallituksen valiokuntiin seuraavat jäsenet:

Tarkastusvaliokunta

Barry Rourke (valiokunnan puheenjohtaja), Markku Kankaala ja Ivan Jakovcic

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta

Jelena Manojlovic (valiokunnan puheenjohtaja), Markku Kankaala ja Ivan Jakovcic

Terveyden, turvallisuuden ja kestävä kehityksen valiokunta

Alfredo Parodi (valiokunnan puheenjohtaja), Michael Lillja ja Markku Kankaala

Yhtiökokous päätti, että Yhtiön varsinaiseksi tilintarkastajaksi valittiin uudelleen KHT-yhteisö Ernst & Young Oy.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeannista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutuksen nojalla voidaan laskea liikkeeseen yhdessä tai useammassa erässä enintään 25.000.000 uutta tai Yhtiön hallussa olevaa osaketta, mikä vastaa noin 9,6 prosenttia Yhtiön tällä hetkellä

rekisteröidystä osakemäärästä. Hallitus voi käyttää valtuutusta esimerkiksi yritys- ja liiketoimintakauppojen tai muiden liiketoiminnan järjestelyjen ja investointien rahoittamiseen ja mahdollistamiseen tai henkilöstön kannustamiseen tai sitouttamiseen. Valtuutuksen perusteella hallitus voi päättää sekä maksullisesta että maksuttomasta annista. Merkintähinnan maksuna voidaan käyttää myös muuta vastiketta kuin rahaa. Valtuutus sisältää oikeuden päättää osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poikkeamisesta osakeyhtiölaissa määrättyjen edellytysten täytyessä. Valtuutus korvaa aikaisemmat valtuutukset ja se on voimassa kahden (2) vuoden ajan yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään Yhtiön omien osakkeiden hankinnasta. Hallitukselle myönnetty valtuutus käsittää enintään 15.000.000 omaa osaketta. Valtuutus korvaa kaikki aikaisemmat valtuutukset ja se on voimassa 18 kuukauden ajan yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Yhtiökokous päätti hyväksyä ehdotetun Yhtiön kantaosakkeiden listauksen siirron United Kingdom Listing Authority -listausviranomaisen ("UKLA") pörssilistalla ja Lontoon pörssin päämarkkinoilla Premium-listaussegmentistä (kaupallinen yhtiö) Standard-listaussegmenttiin (osakkeet) kuten 16.4.2015 julkaistussa osakkeenomistajien kirjeessä on kuvattu.

Varsinainen yhtiökokous 2016

Afarakin varsinainen yhtiökokous vuonna 2016 pidetään 11.5.2016 ravintola Palacessa Helsingissä.

Osingonjakoehdotus

Afarak Group Oyj:n hallitus on päättänyt ehdottaa 11.5.2016 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle uutta osingonjakopolitiikkaa. Yhtiö tulee jatkossa arvioimaan varojenjakoa osakkeenomistajille pääomanpalautuksena tai osinkona kahdesti vuodessa tilinpäätöstiedotteen ja puolivuotistiedotteen yhteydessä. Tämä uusi politiikka auttaa hallitusta tekemään varovaisia päätöksiä markkinaolosuhteiden mukaan samalla kun jatketaan positiivisten tulosten jakamista yhdessä osakkeenomistajien kanssa. Tämän uuden politiikan mukaisesti hallitus tulee suosittamaan yhtiökokoukselle 0,02 euron osakekohtaista varojenjakoa siten, että 0,01 euroa maksetaan toukokuussa 2016 ja markkinaolosuhteista riippuen toinen 0,01 euroa maksetaan elokuussa 2016.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Tammikuu

- Sahalaitoskalustoa koskevien lisäkauppojen solmiminen
- TMS:lle myönnettiin kaivoksen hyödyntämislisenssi kohteelle "Eagle Field" Turkissa
- Pölynpoistojärjestelmän käynnistys EWW:llä Saksassa

Helmikuu

- Afarak Trading solmi pitkäaikaisen sopimuksen matalahiilisen ferrokromin toimituksista yhdysvaltalaiselle Carpenter Technology Corporation -yhtiölle
- Tärypöytälaitoksen valmistuminen Stelliten kaivoksella
- Toinen korkealuokkaisen piikromin valmistuserä ASK:lla, EWW Saksa

Johdon vastuu

Johto on vastuussa vuosikertomuksen ja tilinpäätöksen laatimisesta. Johdon arvion mukaan vuosikertomus ja tilinpäätös antavat kokonaisuutena oikean ja ymmärrettävän kuvan osakkeenomistajille Yhtiön tuloksen, taloudellisen aseman, liiketoimintamallin ja strategian arvioimiseksi.

Viittaamalla sisällytetyt tiedot

Konsernin avainluvut, lähipiiritapahtumat sekä tiedot osakepääomasta ja optio-oikeuksista on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa. Konsernin emoyhtiön hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan osakeomistus on esitetty emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä ja palkka- ja palkkioselvitys on annettu erillisinä raportteina tässä vuosikertomuksessa.

Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisvaatimusten (UK Listing Authority listing rules “LR” 9.8.4C R) mukaiset liitetiedot löytyvät seuraavasti:

	Aihe	Sijainti
(1)	Aktivoidut korot	1.7. Taseen liitetiedot, 10. Aineelliset hyödykkeet
2	Tilintarkastamattoman talousinformaation julkaiseminen	Ei sovelleta
4	Pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien yksityiskohdat	1.7. Taseen liitetiedot, 19. Osakeperusteiset maksut
5	Johdon palkkaeduista luopuminen	Ei sovelleta
6	Johdon luopuminen tulevista palkkaeduista	Ei sovelleta
7	Maksullinen suunnattu anti	Ei sovelleta
8	Kohta 7 liittyen merkittäviin tytäryrityksiin	Ei sovelleta
9	Emoyhtiön osallistuminen listatun tytäryhtiön markkinoille saattamiseen	Ei sovelleta
10	Merkittävät sopimukset	1.8. Lähipiiritapahtumat, 1.8.2 Lähipiiritapahtumat
11	Määräysvaltaisen osakkaan palveluiden tarjoaminen	Ei sovelleta
12	Osakkaiden luopuminen osingoista	Ei sovelleta
13	Osakkaiden luopuminen tulevista osingoista	Ei sovelleta
14	Sopimukset määräysvaltaisten osakkaiden kanssa	Ei sovelleta

Kaikki yllämainittu ristiin viitattu informaatio on täten sisällytetty tähän hallituksen toimintakertomukseen viittaamalla.

KONSERNIN AVAINLUVUT

TALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

Jatkuvat toiminnot

		2015	2014	2013
Liikevaihto	tEUR	187 711	172 669	135 509
Käyttökate	tEUR	17 190	8 447	14 090
% liikevaihdosta		9,2 %	4,9 %	10,4 %
Liikevoitto/-tappio	tEUR	9 888	1 725	-7 984
% liikevaihdosta		5,3 %	1,0 %	-5,9 %
Voitto / tappio ennen veroja	tEUR	6 521	460	-11 130
% liikevaihdosta		3,5 %	0,3 %	-8,2 %
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	4,4 %	1,2 %	-2,2 %
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)	%	9,3 %	3,1 %	0,0 %
Omavaraisuusaste	%	64,2 %	62,8 %	68,5 %
Nettovelkaantumisaste	%	-2,6 %	-0,7 %	-6,4 %
Henkilöstön lukumäärä tilikauden lopussa		773	698	779

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

		2015		2014		2013	
		Konserni	Jatkuvat toiminnot	Konserni	Jatkuvat toiminnot	Konserni	Jatkuvat toiminnot
Osakekohtainen tulos, laimentamaton	EUR	0,03	0,03	0,01	0,00	-0,02	-0,02
Osakekohtainen tulos, laimennettu	EUR	0,03	0,03	0,01	0,00	-0,02	-0,02
Osakekohtainen oma pääoma	EUR	0,65	0,65	0,69	0,69	0,74	0,74
Varojen jako *	tEUR	2 588		5 106		4 884	
Varojen jako per osake*	EUR	0,01		0,02		0,02	
Hinta/voitto-suhde (P/E)	EUR	11,7		27,9		neg.	
Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän keskiarvo tilikauden aikana, laimentamaton	1 000	256 652		249 280		244 135	
Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, laimennettu	1 000	259 849		253 077		248 532	
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa	1 000	263 040		259 562		248 432	
Osaketietoa (NASDAQ Helsinki)							
Keskikurssi	EUR	0,44		0,32		0,40	
Alin kurssi	EUR	0,33		0,21		0,30	
Ylin kurssi	EUR	0,67		0,42		0,48	
Osakekannan markkina-arvo	tEUR	105 742		83 060		79 498	
Osakkeiden vaihto	tEUR	16 936		6 638		1 826	
Osakkeiden vaihto	%	14,5 %		8,1 %		1,8 %	
Osaketietoa (Lontoon pörssi)							
Keskikurssi	EUR	0,45		0,37		0,43	
	GBP	0,33		0,30		0,37	
Alin kurssi	EUR	0,34		0,30		0,35	
	GBP	0,25		0,24		0,30	
Ylin kurssi	EUR	0,45		0,39		0,47	
	GBP	0,33		0,32		0,40	
Osakekannan markkina-arvo	tEUR	116 479		84 144		89 396	
	tGBP	85 488		65 540		74 530	
Osakkeiden vaihto	tEUR	6		9		19	
Osakkeiden vaihto	tGBP	4		7		16	
Osakkeiden vaihto	%	0,0 %		0,0 %		0,0 %	

* Vuosina 2014 ja 2015 Yhtiö jakoi pääomanpalautusta sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta kaksi senttiä osakkeelta. Vuonna 2016 yhtiön hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle uutta osingonjakopolitiikkaa. Yhtiön hallitus esittää 0,02 euron osakekohtaisen pääomanpalautuksen jakamista sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta siten, että 0,01 euroa maksettaisiin toukokuussa 2016 ja toinen 0,01 euroa maksettaisiin elokuussa 2016 markkinaolosuhteista riippuen.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT JA LASKENTAPERUSTEET

Taloudelliset tunnusluvut

Oman pääoman tuottoprosentti (ROE)	$\text{Tilikauden tulos} / (\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomat omistajat}) \text{ keskimäärin} * 100$
Sijoitetun pääoman tuottoprosentti (ROCE)	$(\text{Tulos ennen veroja} + \text{korkokulut ja muut rahoituskulut}) / (\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat}) \text{ keskimäärin} * 100$
Omavaraisuusaste	$(\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomat omistajat}) / (\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}) * 100$
Nettovelkaantumisaste	$(\text{Korolliset velat} - \text{likvidit varat}) / \text{Oma pääoma} * 100$
Käyttökate	Liikevoitto + poistot + arvonalentumiset
Liikevoitto/-tappio	Liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella oikaistuna, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot, arvonalentumistappiot ja liiketoiminnan muut kulut. Kurssierot sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät tavanomaiseen liiketoimintaan liittyvistä eristä. Rahoitukseen liittyvät kurssierot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Osakekohtaiset tunnusluvut

Tulos / Osake (EPS), laimentamaton	Emoyhteisön omistajille kuuluva osuus tilikauden tuloksesta / Ulkona olevien osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana
Tulos / Osake (EPS), laimennettu	Emoyhteisön omistajille kuuluva osuus tilikauden tuloksesta / Ulkona olevien osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana
Oma pääoma / Osake	Emoyhteisön omistajille kuuluva oma pääoma / osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä
Varojen jako / Osake	Varojen jako / osakkeiden lukumäärä tarkastelujakson päättyessä. Yllä olevassa tunnuslukutaulukossa on esitetty kyseisen vuoden tulokseen perustuva osingonjako ja pääomanpalautus; varsinainen osingonjako ja pääomanpalautus tapahtuu seuraavan vuoden aikana.
Hinta / Voitto-suhde (P/E)	Osakeantioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi / osakekohtainen tulos
Keskikurssi	Osakkeen valuuttamääräinen kokonaisvaihto tilikaudella / tilikaudella vaihdettujen osakkeiden lukumäärä
Osakekannan markkina-arvo	Osakkeiden lukumäärä * tilikauden viimeinen kaupantekokurssi

KONSERNITILINPÄÄTÖS

KONSERNIN TULOSLASKELMA JA LAAJA TULOS

tEUR	Liitetieto	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Liikevaihto	1	187 711	172 669
Liiketoiminnan muut tuotot	2	2 331	3 370
Materiaalit ja palvelut		-142 349	-136 552
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	3	-17 836	-16 123
Suunnitelman mukaiset poistot	4	-7 302	-6 717
Liiketoiminnan muut kulut	5	-11 928	-11 612
Arvon alentumiset, netto	4	0	-5
Osakkuusyritysosakkeiden luovutustappio	12	-327	0
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	12	2	6
Osuus yhteisyritysten tuloksista	13	-414	-3 311
Liikevoitto / -tappio		9 888	1 725
Rahoitustuotot	6	7 906	4 166
Rahoituskulut	6	-11 274	-5 431
Voitto / tappio ennen veroja		6 520	460
Tuloverot	7	1 236	12
Tilikauden voitto / tappio jatkuvista toiminnoista		7 756	472
Lopetetut toiminnot			
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista	8	783	1 773
Tilikauden voitto / tappio		8 539	2 245
Jakautuminen:			
Emoyhteisön omistajille		8 854	2 858
Määräysvallattomille omistajille		-315	-613
		8 539	2 245
Emoyhteisön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:	9		
laimentamaton (EUR), konserni yhteensä		0,03	0,01
laimennusvaikutuksella oikaistu (EUR), konserni yhteensä		0,03	0,01
laimentamaton (EUR), jatkuvat toiminnot		0,03	0,00
laimennusvaikutuksella oikaistu (EUR), jatkuvat toiminnot		0,03	0,00

Konsernin laaja tuloslaskelma

tEUR	<u>1.1.-31.12.2015</u>	<u>1.1.-31.12.2014</u>
Tilikauden voitto / tappio	<u>8 539</u>	<u>2 245</u>
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisen eläkevelan uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	986	-4 036
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot - konserni	-18 844	-5 198
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot - osakkuus- ja yhteisyritykset	-3 126	-997
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	4 552	-964
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	<u>-16 432</u>	<u>-11 195</u>
Tilikauden laaja tulos	<u>-7 893</u>	<u>-8 950</u>
Jakautuminen:		
Emoyhteisön omistajille	-6 790	-8 527
Määräysvallattomille omistajille	-1 103	-423
	<u>-7 893</u>	<u>-8 950</u>

KONSERNIN TASE

tEUR	Liitetieto	31.12.2015	31.12.2014
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	10	43 559	47 972
Liikearvo	11	58 349	63 051
Muut aineettomat hyödykkeet	11	17 015	20 358
Osuudet osakkuusyrityksissä	12	0	92
Muut rahoitusvarat	14	597	587
Saamiset	14	38 638	39 910
Laskennalliset verosaamiset	20	3 260	4 166
		161 418	176 136
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	15	45 153	60 052
Myyntisaamiset ja muut saamiset	16	40 779	40 769
Rahavarat	17	19 644	13 332
		105 576	114 153
Varat yhteensä		266 994	290 289
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	18	23 642	23 642
Ylikurssirahasto		25 740	25 740
Vararahasto		187	210
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		240 240	243 424
Muuntoero		-28 692	-12 061
Kertyneet voittovarot		-93 755	-103 657
		167 362	177 298
Määräysvallattomat omistajat		3 845	4 947
Oma pääoma yhteensä		171 207	182 245
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	20	5 949	8 200
Korolliset velat	14	2 977	6 263
Osuus yhteisyritysten tappioista	13	23 218	19 580
Eläkevelat	22	18 734	19 954
Muut velat	23	1 969	42
Varaukset	21	9 309	10 137
		62 156	64 176
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	23	15 364	31 974
Varaukset	21	99	77
Tuloverovelat	23	6 036	5 951
Korolliset velat	14	12 132	5 866
		33 631	43 868
Velat yhteensä		95 787	108 044
Oma pääoma ja velat yhteensä		266 994	290 289

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

tEUR

1.1.-31.12.2015**1.1.-31.12.2014****Liiketoiminnan rahavirrat**

Tilikauden voitto / tappio	8 539	2 245
Oikaisut:		
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa:		
Poistot ja arvonalentumiset	7 302	6 722
Rahoitustuotot ja -kulut	3 191	2 352
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	414	3 305
Verot	-1 236	-12
Osakeperusteiset maksut	103	154
Pitkäaikaisten varojen luovutustuotot	-563	-3 029
Käyttöpääoman muutokset:		
Myynti- ja muiden saamisten muutos	-5 525	2 732
Vaihto-omaisuuden muutos	12 234	-13 298
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	-9 148	7 140
Varausten muutos	-145	-1 113
Maksetut korot	-1 796	-1 240
Saadut korot	369	782
Muut rahoituserät	-218	-47
Maksetut verot	-1 163	-478
Lopetetut toiminnot	177	-1 087
Liiketoiminnan nettorahavirta	12 535	5 129

Investointien rahavirrat

Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-201	0
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin, netto	-7 317	-14 347
Investoinnit muihin sijoituksiin, netto	-239	1 785
Tytäryritysosakkeiden myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	212	-2
Osakkuusyritysosakkeiden myynti	109	0
Lainasaamisten takaisinmaksu ja annetut lainat, netto	3 517	2 351
Investointien nettorahavirta	-3 919	-10 213

Rahoituksen rahavirrat

Pääomanpalautus	-5 106	-4 884
Lainojen nostot	8 728	11 365
Lainojen takaisinmaksut	-5 649	-1 801
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-71	-89
Rahoituksen nettorahavirta	-2 098	4 590

Rahavarojen muutos

Rahavarojen muutos	6 518	-494
Rahavarat tilikauden alussa	13 332	13 769
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-206	57
Rahavarat tilikauden lopussa	19 644	13 332
Muutos taseessa	6 518	-494

Liiketoiminnan kassavirta 2015 sisältää lopetettuihin toimintoihin liittyvän, joulukuussa 2015 saadun maksusuorituksen 560 000 euroa vähennettynä sahalaitekaluston varastointikustannuksella 327 000 euroa ja komissiolla 56 000 euroa.

Liiketoiminnan kassavirta 2014 sisältää päätyneisiin toimintoihin liittyviä kustannuksia: LP Kunnanharju Oy:n ympäristönpuhdistuskuluja 585 000 euroa ja sahalaitekaluston varastointikuluja 501 000 euroa. Ensimmäiset sahalaitekaluston osat myytiin joulukuussa 2014, mutta kassavaikutus oli vasta vuoden 2015 puolella tammikuussa.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSESTA

tEUR

A = Osakepääoma

B = Ylikurssirahasto

C = Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

D = Muuntoero

E = Kertyneet voittovarot

F = Vararahasto

G = Emoyhteisön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä

H = Määräysvallattomat omistajat

I = Oma pääoma yhteensä

tEUR	Emoyhteisön omistajille kuuluva oma pääoma								
	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Oma pääoma 31.12.2013	23 642	25 740	242 725	-4 773	-102 574	201	184 961	5 367	190 328
Tilikauden voitto 1-12/2014					2 858		2 858	-613	2 245
Muut laajan tuloksen erät				-7 349	-4 036		-11 385	190	-11 195
Tilikauden laaja tulos				-7 349	-1 178		-8 527	-423	-8 950
Osakeperusteiset maksut					154		154	3	157
Osakeanti			5 583				5 583		5 583
Pääomanpalautus			-4 884				-4 884	0	-4 884
Tytäryritysten hankinnat ja luovutukset					2		2	0	2
Muut oman pääoman muutokset				61	-61	9	9	0	9
Oma pääoma 31.12.2014	23 642	25 740	243 424	-12 061	-103 657	210	177 298	4 947	182 245
Tilikauden voitto 1-12/2015					8 854		8 854	-315	8 539
Muut laajan tuloksen erät				-16 631	986		-15 645	-787	-16 432
Tilikauden laaja tulos				-16 631	9 840		-6 791	-1 102	-7 893
Osakeperusteiset maksut			183		91		274	0	274
Osakeanti			1 739				1 739	0	1 739
Pääomanpalautus			-5 106				-5 106	0	-5 106
Tytäryritysten hankinnat ja luovutukset					-29		-29	0	-29
Muut oman pääoman muutokset						-23	-23	0	-23
Oma pääoma 31.12.2015	23 642	25 740	240 240	-28 692	-93 755	187	167 362	3 845	171 207

1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1.1 YRITYKSEN PERUSTIEDOT

Afarak Group on kaivos- ja mineraaliyhtiö, joka tavoittelee vakaata kasvua. Yhtiöllä on erikoismetalliliiketoimintaa Etelä-Euroopassa ja rautametalliliiketoimintaa eteläisessä Afrikassa. Konsernin emoyritys on Afarak Group Oyj (Y-tunnus: 0618181-8). Emoyrityksen kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on Kasarmikatu 36, 00130 Helsinki. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Afarak Group Oyj:n pääkonttorista ja se on myös nähtävillä Yhtiön verkkosivuilla: www.afarak.com.

Afarak Group Oyj:n osake on noteerattu NASDAQ Helsinki Oy:ssä (kaupankäyntitunnus AFAGR) pienten yhtiöiden luokassa, perusteellisuus-toimialaryhmässä sekä Lontoon pörssin päälistalla (AFRK).

1.2 TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Laatimisperusta

Tämä Afarak Group -konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2015 voimassa olleita IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä EU:n asetuksessa (EY) 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, ellei laadintaperiaatteissa jäljempänä muuta ole kerrottu. Konsernitilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina.

Afarak Group Oyj:n hallitus on 31.3.2016 hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaisesti osakkeenomistajat päättävät tilinpäätöksen vahvistamisesta sen julkistamisen jälkeen pidettävässä varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Esittämistapa

Konsernitilinpäätöksessä esitetään edellisen tilikauden vertailutiedot. Lisäksi Konserni esittää ylimääräisen taselaskelman takautuvasti silloin, kun kirjanpitosäädöksissä tapahtuu takautuvasti vaikuttava muutos, jolla on merkittävää vaikutusta Konsernille.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyritys Afarak Group Oyj, sen tytäryritykset, yhteisyritykset sekä osakkuusyritykset. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Myös potentiaalisen äänivallan olemassaolo on otettu huomioon määräysvallan syntymisen ehtoja arvioitaessa silloin, kun potentiaaliseen äänivaltaan oikeuttavat instrumentit ovat tarkasteluhetkellä toteutettavissa. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta.

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Tilikauden voiton jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä ja määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään omana eränään taseessa oman pääoman osana.

Afarak Group Oyj on yhdistellyt 1.11.2008 alkaen konsernitilinpäätökseen Elektrowerk Weisweiler GmbH:n osto-option perusteella syntyvään potentiaaliseen äänivaltaan perustuen. 10.5.2012 Yhtiö käytti osto-optiotaan ja osti Elektrowerk Weisweiler GmbH:n koko osakekannan. Osto-option käyttö on käsitelty alkuperäisen kauppahinnan oikaisuna vuonna 2008 voimassa olleen IFRS 3:n mukaisesti.

Konserni omistaa Synergy Africa Ltd -nimisestä yhtiöstä 51 %. Synergy Africa Ltd:n osakkeenomistajat ovat kuitenkin tehneet sopimuksen yhteisyrityksestä, jossa osakkailla on yhteinen määräysvalta. Tämän vuoksi kyseistä yhtiötä ja sen tytäryhtiöitä ei yhdistellä Afarak Group -konserniin tytäryhtiöinä, vaan yhteisyrityksinä.

Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa kullakin yhteisyrityksen osapuolella on omistusosuus ja osapuolten välillä on sopimukseen perustuva järjestely, joka synnyttää yhteisen määräysvallan, joka kohdistuu yksikön taloudelliseen toimintaan. Afarak Group muutti kirjanpitostandardimuutoksista johtuen yhdistelytavan vuonna 2012 siten, että yhteisyritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseensä pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Konsernin omistusosuutta vastaava osuus yhteisyritysten varoista ja veloista esitetään yhdellä rivillä konsernitaseessa. Myös Konsernin osuus yhteisyritysten voitoista tai tappioista esitetään yhdellä rivillä tuloslaskelmassa.

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa Afarak Group -konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyritysten velvoitteiden täyttämiseen. Osakkuusyrityssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon.

Ulkomaanrahan määräisten erien muuntaminen

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrityksen Afarak Group Oyj:n toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisiksi käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia tai keskuspankkien julkaisemia keskikursseja. Ulkomaanrahan määräiset monetaariset erät on muunnettu toimintavaluutan määräisiksi kunkin raportointijakson päätöspäivän kurssien. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevaihtoon, liiketoiminnan kuluihin tai rahoituseriin. Suojauslaskentaa ei ole sovellettu.

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten tytäryritysten tuotto- ja kuluerät sekä rahavirtalaskelman erät muunnetaan euroiksi kauden keskimääräisiä valuuttakursseja ja taseet raportointikauden päättymispäivän valuuttakursseja käyttäen. Tästä syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Myös ulkomaisten tytäryritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyvä muuntoeron muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Omaan pääomaan kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteisiksi luokittelun oikaisuna osana luovutusvoittoa tai -tappiota, kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan kokonaan tai osittain.

Ulkomaisten yritysten hankinnoista kirjatut liikearvot sekä muut hankintojen yhteydessä tunnistetut varat ja velat on kirjattu kunkin hankitun tytäryhtiön toimintavaluutassa. Toimintavaluutan summat on muunnettu euromääräisiksi tilinpäätöspäivän kursseihin.

Liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään materiaali- ja palveluostot sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneet kulut, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tulo-osuudet sisältyvät liikevoittoon niiltä osin kun ne liittyvät konsernin ydinliiketoimintoihin. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelman erät esitetään liikevoiton ulkopuolella. Kurssierot sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä kolmansien osapuolten kanssa; muutoin ne on kirjattu rahoituseriin.

IAS 1 muutoksessa tuli vaatimus muiden laajan tuloksen erien ryhmittelystä. Ne muut laajan tuloksen erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteiseksi pitää esittää erillään eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää luokittelun muutoksesta johtuvina erinä tulosvaikutteisiksi. Tämä standardimuutos vaikutti muiden laajan tuloksen erien esitystapaan.

Tuloutusperiaatteet

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle, mihin vaikuttavat muun muassa käytetyt toimitusehdot (Incoterms). Toimitusehto on pääsääntöisesti FCA tai FOB, jolloin tuloutus tapahtuu, kun tavara on luovutettu ostajan rahdinkuljettajalle tai toimitettu ostajan nimeämään

alukseen. Toimialalle tyypillisesti mineraalirikasteita myydessä laskutetaan toimituksen yhteydessä ennakkolasku, jonka lopullinen laskutusmäärä laskutetaan ja tuloutetaan, kun kyseisen toimituserän lopullinen määrä ja mineraalipitoisuus sekä hinnoittelu on määritetty.

Tuotot, jotka syntyvät muusta kuin Yhtiön pääasiallisesta liiketoiminnasta, kirjataan liiketoiminnan muiksi tuotoiksi. Pitkäaikaisten omaisuuserien tai omaisuuserien ryhmien luovutuksista aiheutuneet menot vähennetään luovutusvoitoista.

Eläkevelvoitteet

Afarak Group –konsernissa on voimassa sekä maksu- että etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä (Saksa ja Turkki). Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden vastuun nykyarvo tilinpäätöshetkellä on arvioitu ennakoituun etuoikeusyksikköön perustuvalla menetelmällä ja kirjattu taseen pitkäaikaisiin velkoihin.

IAS 19 Työsuhde-etuudet standardia on uudistettu. Uudistettu standardi sisältää muutoksia etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kirjaamiseen ja esittämiseen. Lisäksi se sisältää muita täsmennyksiä työsuhde-etuuksien kirjanpitoikäsihtelyyn. Uudistuksessa muuttui käytettävän diskonttokoron määrittely ja myös mahdollisuus käyttää nk. putkimenettelmää poistui, jolloin kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi muihin laajan tuloksen eriin ja taseeseen merkitään työsuhde-etuuksista syntynyt täysimääräinen nettovelka tai –saaminen.

Osakeperusteiset maksut

Optio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tasaerinä oikeuden syntymisajanjakson aikana. Optioiden myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon siitä optioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Käypä arvo määritetään soveltuvan optiohinnoittelumallin perusteella (esimerkiksi Black-Scholes). Ei-markkinaperusteisten ehtojen vaikutuksia ei sisällytetä option käypään arvoon, vaan ne otetaan huomioon niiden optioiden arvioidussa määrässä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajankohdan lopussa. Konserni päivittää oletuksen lopullisesta optioiden määrästä jokaisen tilikauden päätöspäivänä. Arvioiden muutokset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan. Kun optio-oikeuksia käytetään, osakemerkintöjen perusteella saadut rahasuoritukset kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuna.

Yhtiö voi suunnata Yhtiön hallituksen jäsenille tai Konsernin avainhenkilöille maksuttoman osakeannin varsinaisen yhtiökokouksen hyväksymänä. Palkitsemisohjelma maksetaan osakkeina ja se luokitellaan osakeperusteisesti suoritettavaksi etuudeksi konsernin tilinpäätöksessä. Luovutettujen osakkeiden käypä arvo määritetään perustuen Afarak Groupin osakkeen arvoon myöntämispäivänä. Siten yhteenlaskettu käypä arvo on luovutettavien osakkeiden lukumäärä kerrottuna osakkeen arvolla myöntämispäivänä. Tuloslaskelmassa kulu merkitään oikeuden syntymisajanjakson aikana henkilöstökuluihin ja vastaava lisäys merkitään omaan pääomaan.

Black economic empowerment (BEE) transaktiot

Etelä-Afrikan Black Economic Empowerment (BEE) –säädösten tarkoituksena on edesauttaa historiallisesti vähäosaisen väestön tarkoituksenmukaista osallistumista Etelä-Afrikan talouselämään. Konserni on sitoutunut omalta osaltaan BEE-ohjelman tavoitteisiin. Kun Konserni luovuttaa osan eteläafrikkalaisesta tytäryhtiöstään tai toiminnostaan BEE-kumppanille käypää arvoa alempaan hintaan, transaktio käsitellään osakeperusteisena maksuna (eteläafrikkalaisen laskentaperiaatetulkinnan AC 503 ”Accounting for Black Economic Empowerment (BEE) Transactions” mukaisesti). Alihintaa tai annettu etuus lasketaan IFRS 2:n mukaisesti ja kirjataan kuluksi. Mikäli järjestely sisältää palvelusehtoja, kulu jaksotetaan oikeuden syntymisajanjaksolle. Muutoin kulu kirjataan välittömästi oikeuden myöntämispäivänä.

Vuokrasopimukset (konserni vuokralleottajana)

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu keskimäärin samansuuruinen korkoprosentti. Vuokraveloitteet sisältyvät korollisiin velkoihin. Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Arvon alentumiset

Konserni arvioi jokaisen tilikauden päättyessä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvon kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Arvon alentumistapetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista. Osakkuusyhtiöihin ja muihin omaisuuseriin liittyvät arvonalentumiset testataan yhtiöittäin/omaisuuserittain.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevien arvioitujen rahavirtojen nykyarvoa. Käyttöarvo ennustetaan testaushetken olosuhteiden ja odotusten mukaisesti. Diskonttokorko ottaa huomioon rahan aika-arvon sekä kuhunkin omaisuuserään liittyvät erityiset riskit, erilaiset toimialakohtaiset pääomarakenteet sekä sijoittajien tuotto-odotukset vastaavanlaisille sijoituksille. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä, kirjataan arvonalentumistappio. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä. Arvon alentumistappio perutaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos, ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Liikearvoa testataan vuosittain, tilikaudella 2015 testaus on suoritettu 31.12.2015 tilanteessa. Arvon alentumistestausta ja käytettyjä menetelmiä käsitellään laajemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa kappaleessa 1.4.

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot ja -kulut on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä, ja osinkotuotot kun oikeus osinkoon on syntynyt. Realisoitumattomat arvomuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista on kirjattu laajaan tuloslaskelmaan. Realisoitumattomat erät liittyvät valuuttatermiineihin. Valuuttakurssivoitot tai -tappiot, jotka muodostuvat ulkomaisten yritysten nettosijoitusten osaksi katsottavista konsernin sisäisistä lainoista, sisältyvät, mahdollisella laskennallisen veron vaikutuksella oikaistuna, oman pääoman muuntoeroon. Nämä kurssierot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja kertyneet kurssierot esitetään oman pääoman muuntoeroissa.

Vieraan pääoman menot

Ehdot täyttävän hyödykkeen omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa silloin, kun on todennäköistä, että ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä, ja kun menot on määritettävissä luotettavasti. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluiksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Tuloverot

Laajan tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta voimassa olevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin liittyvillä veroilla. Maltan nimellinen verokanta on 35 %, mihin perustuen tilikauden verot kirjataan ja maksetaan. Tästä verosta palautetaan osinkoja maksettaessa 6/7 (efektiivinen verokanta 5 %). Tämä verohyvitys kirjataan osingonjakopäätöksen jälkeen. Suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin liittyvä verovaikutus esitetään muissa laajan tuloksen veroerissä.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon väliaikaisista eroista. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä raportointijakson päätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja. Verotettavista vahvistetuista tappioista aiheutuva laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon. Hyödykkeen hankintamenoon sisällytetään sen hankintahinta ja sen käyttöönosta aiheutuneet välittömät menot sekä arvioidut ennallistamiseen ja käytöstä poistamiseen liittyvät menot. Raskaiden tuotantokoneiden sisältämien osien taloudellinen vaikutusaika on usein eripituinen, joten ne käsitellään näissä tapauksissa erillisinä hyödykkeinä. Merkittävistä osien vaihdoista ja huolloista aiheutuvat kulut aktivoidaan.

Kevyempien koneiden ja muiden aineettomien hyödykkeiden korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan kuluksi, kun ne ovat toteutuneet.

Vieraan pääoman menot aktivoidaan osana hyödykkeen hankintamenoa silloin, kun on kysymys ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa lukuun ottamatta mineraalivaroja ja malmivaroja, joista kirjataan poistot arvioidun tai raportoidun kulutuksen perusteella. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset	15–50 vuotta
Koneet ja kalusto	3–15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	5–10 vuotta
Kaivokset ja mineraalivarat	kulutuksen mukaan

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta tai luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Kaivokset ja mineraalivarat

Mineraalivarojen ja malmivarojen arvostus liiketoimintojen yhdistämisessä

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankittujen mineraalivarojen ja malmivarojen kirjaamisessa ja arvostamisessa perusteena käytetään saatavilla olevia ulkopuolisia analyysieja malmin määrästä, mineraalipitoisuudesta, tuotantokustannusten arvioidusta tasosta sekä esiintymien hyödyntämismahdollisuuksista. Keskeistä on myös eri varantojen todennäköisyys, mitä toimialalla yleisesti kuvataan jakamalla varannot eri luokkiin, kuten esimerkiksi kategorioihin ”vahvistettu”, ”todennäköinen”, ”mahdollinen” ja ”hypoteettinen”. Varantojen luokituksilla on toimialalla yleisesti käytössä olevia standardeja, esimerkiksi etelä-afrikkalaiset South African Code for Reporting of Exploration Results, Mineral Resources and Mineral Reserves ”SAMREC” standardit. Varantojen kirjanpitoarvostus perustuu arvioituihin markkinahintoihin, arvioituihin varantojen hyödyntämiskuluihin sekä varantojen määrään. Mineraalivarat ja malmivarannot kirjataan taseen aineellisiin hyödykkeisiin. Kaivoksiin liittyvät ennallistamisvastuut on sisällytetty niiden hankintamenoon ja vastuuta vastaava määrä on kirjattu taseeseen varaukseksi.

Mineraalivarantojen etsintä- ja arviointimenot

Konsernin kaivostoiminnassa syntyy uusien mineraalivarantojen etsintä- ja arviointimenoja, kun hankitaan etsintäoikeuksia ja potentiaalisia varantoja tutkitaan esimerkiksi koeporauksin. Etsintä- ja arviointimenot aktivoidaan taseeseen, mikäli konserni odottaa että menot saadaan hyödynnettyä täysimääräisesti joko varantoa hyödyntämällä tai sen myynnillä tai jos etsintä- ja arviointivaihe on vielä keskeneräinen, eikä sen lopputulemaa pystytä vielä luotettavasti arvioimaan ja etsintä- ja arviointivaihe jatkuu parhaillaan tai sitä suunnitellaan jatkettavan tulevaisuudessa. Etsintä- ja arviointimenoihin sisältyy esimerkiksi koeporauksista ja varantojen kartoituksista aiheutuvat materiaali- ja muut välittömät menot. Yleiskustannuksia aktivoidaan osaksi etsintä- ja arviointimenoja, mikäli ne ovat kohdistettavissa tietyn varannon etsintään ja arviointiin. Etsintä- ja arviointimenot arvostetaan taseessa hankintamenoonsa ja siirretään osaksi malmivarannon hankintamenoa, kun kaivostoiminta alkaa. Tällöin aktivoidut etsintä- ja arviointimenot poistetaan osana malmivaraa substanssipoistoin.

Etsintä- ja arviointimenojen arvonalentumistestaus suoritetaan, kun on viitteitä siitä, että omaisuuserän arvo on mahdollisesti alentunut alle sen hankintamenoa. Erityisesti arvonalentumistestaus suoritetaan, jos oikeudet tutkia tiettyä aluetta ovat päättyneet tai päätymässä tai jos konserni on lopettanut etsintä- ja arviointitoimet tietyllä alueella, eikä niitä aiota jatkaa.

Liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä hankitut aktivoidut etsintä- ja arviointimenot arvostetaan käypään arvoon IFRS 3 -standardin periaatteiden mukaisesti.

Kaivosten perustamismenot

Kaivosten perustamismenot aktivoidaan osaksi kaivoksen hankintamenoa ja poistetaan substanssipoistoin, kun tuotanto kaivoksessa alkaa. Tuotannon alkamisen jälkeen kaivossuunnitelmien muutoksista aiheutuneet menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Arvonalentuminen

Yhdisteltyjen liiketoimintojen malmivarojen arvo testataan, jos kyseisen yhdistelyn piiriin kuuluvien varantojen suhteen on viitteitä varantojen taloudellisen hyödynnettävyyden pidempiaikaisesta heikentymisestä. Testissä malmivarojen tuottamat kassavirrat arvioidaan tuoreimman teknistä sekä taloudellista hyödynnettävyyttä koskevan tiedon perusteella.

Liikearvo ja yrityshankintojen yhteydessä tunnistetut aineettomat hyödykkeet

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Liikearvosta ei kirjata säännöllisiä poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, tai jos kyseessä on osakkuusyritys, liikearvo sisältyy kyseisen osakkuusyrityksen hankintamenuon. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla. Ennen tilikautta 2010 tehtyjen yritysostojen hankintamenujen muutokset, esimerkiksi lisäkauppahintajärjestelyjen vuoksi, on kirjattu liikearvon muutokseksi aikaisemmin voimassa olleen IFRS 3-standardin mukaisesti.

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitun yksikön varat ja velat arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Yrityshankintojen yhteydessä tunnistetaan myös sellaisia aineettomia hyödykkeitä, joita ei välttämättä ole kirjattu hankitun yhtiön taseeseen. Tällaisia hyödykkeitä ovat esimerkiksi asiakassuhteet, tuotemerkit ja teknologiat. Nämä hyödykkeet kirjataan konsernin taseeseen käypään arvoonsa ja ne poistetaan arvioidun taloudellisen vaikutusaikansa kuluessa. Yrityshankintojen yhteydessä tunnistettujen aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat seuraavat:

Asiakassuhteet: 2-5 vuotta sopimussuhteista riippuen

Teknologia: 5-15 vuotta

Tuotemerkit: 1 vuosi

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan aina kuluksi. Kaivosten kehittämismenot aktivoidaan taseen käyttöomaisuuteen osaksi kaivosten hankintamenua ja ne poistetaan substanssipistoin. Kehittämismenot, jotka liittyvät pääasiassa nykyisten tuotteiden kehittämiseen, kirjataan kuluksi, kun ne ovat toteutuneet.

Muut aineettomat hyödykkeet

Muut aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen alun perin hankintamenuon siinä tapauksessa, että hankintamenu on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat lähinnä konsernin liiketoiminnan tukena olevien IT-sovelluksista, jotka poistetaan 3-5 vuoden aikana.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alempaan todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Hankintamenu määritetään keskihintamenetelmällä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenu muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaalilla toiminta-asteella. Kaivostoiminnassa avolouhosten pintamaan poistosta aiheutuvat menot sisällytetään vaihto-omaisuuden hankintamenuon. Nettorealisointiarvo on saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat kulut.

Rahoitusvarat

IAS 39 -standardin mukaiset rahoitusvarat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi, lainoiksi ja muiksi saamisiksi, eräpäivään asti pidettäviksi sijoituksiksi, myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi ja suojausinstrumenteiksi määritetyiksi johdannaisiksi. Konserni luokittelee rahoitusvarat alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Kaikki rahoitusvarat kirjataan alun perin käypään arvoon, johon on lisätty välittömästi hankinnasta johtuvat transaktiomenot, mikäli kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Konsernin rahoitusvarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa maksettavista pankkitalletuksista, määräaikaistalletuksista, rahamarkkinasijoituksista, myyntisaamisista ja muista saamisista, lainoista ja muista saamisista ja noteeraamattomista rahoitusinstrumenteista sekä johdannaissopimuksista.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ovat myytävissä olevat rahoitusvarat sekä rahoitusvarat, jotka on määritetty kirjattaviksi alun perin käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat sellaisia, jotka on hankittu myytäväksi tai ostettaviksi uudelleen lähitulevaisuudessa. Johdannaiset luokitellaan myös myytävissä oleviksi, ellei niitä ole määritetty suojausinstrumenteiksi. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat kirjataan taseeseen käypään arvoon, ja käyvän arvon muutokset kirjataan rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Alkuperäisen arvostuksen jälkeen tällaiset rahoitusvarat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä arvonalentumisilla vähennettynä. Efektiivisen koron menetelmällä laskettu jaksotus kirjataan rahoitustuottoihin. Arvonalentumistappiot kirjataan rahoituskuluihin.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat sellaisia johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä, jotka erääntyvät määrättyinä päivinä ja jotka konsernilla on vakaa aikomus ja kyky pitää eräpäivään asti. Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset arvostetaan alkuperäisen arvostuksen jälkeen jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä arvonalentumisilla vähennettynä.

Myytävissä olevat sijoitukset ovat sellaisia, joita ei ole määritetty kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattaviksi. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen myytävissä olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon, ja realisoitumattomat voitot tai tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin siihen asti, kunnes sijoitus kirjataan pois taseesta, jolloin kumulatiivinen voitto tai tappio kirjataan rahoitustuottoihin; tai kunnes sijoitukselle kirjataan arvonalentuminen, jolloin kumulatiivinen tappio kirjataan tuloslaskelman rahoituskuluihin ja poistetaan myytävissä olevista rahoitusvaroista.

Toimivilla markkinoilla ostettavien tai myytävien rahoitusinstrumenttien käypä arvo tarkasteluhetkellä määritetään noteerattujen markkinahintojen tai välittäjien hintanoteerausten perusteella. Kaupankäyntikustannuksia ei oteta huomioon. Niiden rahoitusinstrumenttien, joilla ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla, käypä arvo määritetään soveltuvien arvostusmenetelmien mukaisesti. Tällöin voidaan käyttää esimerkiksi viimeaikaisia markkinaehtoisesti hinnoiteltuja transaktioita, vastaavanlaisten instrumenttien kulloinkin voimassa olevaa käypää arvoa, diskontatun kassavirran menetelmää tai jotakin muuta arvostusmallia.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Konserni suojautuu tarvittaessa valuutta- ja korkoriskeiltä johdannaissopimuksilla, kuten valuuttatermiineillä ja koronvaihtosopimuksilla. Johdannaissopimukset kirjataan alun perin käypään arvoon johdannaissopimuksen tekopäivänä ja arvostetaan tämän jälkeen uudelleen käypään arvoon. Jos johdannaisen käypä arvo on positiivinen, se merkitään rahoitusvaroihin, ja jos johdannaisen käypä arvo on negatiivinen, se merkitään rahoitusvelkoihin. Johdannaisten käyvän arvon muutoksista aiheutuvat voitot tai tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Konserni ei sovelleta suojauslaskentaa.

Omat osakkeet

Takaisin ostettavat oman pääoman ehtoiset instrumentit (omat osakkeet) kirjataan hankintamenuon ja vähennetään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta. Konsernin oman pääoman ehtoisten instrumenttien ostosta, myynnistä, liikkeeseenlaskusta tai peruuttamisesta ei kirjata voittoa tai tappiota.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat luokitellaan lyhyt- ja pitkäaikaisiksi veloiksi, ja niihin sisältyy sekä korollisia että korottomia eriä. Korollisissa veloissa esitetään ne velat, joissa on sopimukseen perustuen korkokomponentti, sekä lisäksi diskontattuun nykyarvoon arvostetut velat. Edellisillä tilikausilla diskontatut pitkäaikaiset velat ovat sisältäneet yrityshankintojen viivästettyjä ehdollisia ja ehdottomia velkoja. Osaan ehdollisista veloista on liittynyt tulosperusteinen komponentti, jolloin velka ja sen maksettava määrä ovat määräytyneet vasta, kun kyseiset tulokset ovat tiedossa. Yhtiön osakkeilla maksettavat kauppahintaerät esitettiin korottomissa veloissa.

IAS 39 -standardin mukaiset rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusveloiksi, luotoiksi ja lainoiksi tai suojausinstrumenteiksi määritellyiksi johdannaisiksi. Konserni luokittelee rahoitusvelat alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Kaikki rahoitusvelat kirjataan alun perin käypään arvoon. Luotoista ja muista

lainoista on sisällytetty myös niihin välittömästi liittyvät transaktiomenot. Konsernin rahoitusvelkoihin sisältyvät ostojat ja muut velat, luottolimiitit, luotot ja lainat sekä johdannaissopimukset.

Korolliset luotot ja lainat arvostetaan alkuperäisen kirjauksen jälkeen jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä. Voittot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan, kun velat kirjataan pois taseesta, sekä efektiivisen koron menetelmällä laskettavan jaksotuksen yhteydessä. Jaksotettu hankintameno lasketaan ottamalla huomioon mahdolliset alennukset tai preemiot sekä efektiivisen koron menetelmään olennaisesti liittyvät maksut tai kustannukset. Efektiivisen koron menetelmällä laskettu jaksotus kirjataan rahoituskuluihin.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos rahan aika-arvon vaikutuksella on merkitystä, varaukset diskontataan tarkasteluhetkellä vallitsevan, ennen veroja lasketun korkokannan mukaisesti, joka kuvastaa vastuuseen kohdistuvia riskejä. Diskonttausta käytettäessä ajan kulumisesta johtuva varauksen kasvu kirjataan rahoituskuluihin.

Ennallistamisen ja käytöstä poistamisen kuluihin liittyvä varaus koskee kaivoksia ja mineraalien tuotantolaitoksia. Kulut kirjataan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon arvioitujen rahavirtojen mukaisesti. Rahavirrat diskontataan tarkasteluhetkellä vallitsevan, ennen veroja lasketun korkokannan mukaan, joka kuvastaa ennallistamis- ja käytöstäpoistamisvastuuseen liittyviä erityisiä riskejä. Käytöstä poistamisen arvioituja tulevia kustannuksia tarkistetaan vuosittain ja oikaistaan tarvittaessa. Ennallistamisvelvoitteen arvioitujen tulevien kustannusten tai sen laskemisessa käytetyn diskonttokoron muutokset lisätään tai vähennetään tulosvaikutteisesti. Vastaavasti käytöstäpoistamisvelvoitetta oikaistaan käytöstä poistettavan hyödykkeen kirjanpitoarvoon.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

IFRS 5 -standardi edellyttää, että yhteisön on luokiteltava pitkäaikainen omaisuuserä tai luovutettavien omaisuuserien ryhmä myytävänä olevaksi, jos sen kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiallisesti omaisuuserän myynnistä sen sijaan, että se kertyisi omaisuuserän jatkuvasta käytöstä. Jotta näin olisi, omaisuuserän tai luovutettavien erien ryhmän on oltava välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan tällaisten omaisuuserien myynnissä yleisin ja tavanomaisin ehdoin, ja sen myynnin on oltava erittäin todennäköinen.

Keskeiset johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita, ennusteita ja oletuksia. Tulevaisuuden toteutuva kehitys voi poiketa merkittävästi käytetyistä oletuksista, mikäli toimintaympäristössä ja/tai liiketoiminnassa tapahtuu muutoksia. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyritys Afarak Group Oyj, sen tytäryritykset, yhteisyritykset sekä osakkuusyritykset. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta, minkä arviointi edellyttää johdon harkintaa.

Konserni omistaa Synergy Africa Limited -nimisestä yhtiöstä 51 %. Synergy Africa Limited:n osakkeenomistajat ovat kuitenkin tehneet sopimuksen yhteisyrityksestä. Sopimus antaa toiselle osakkeenomistajalle oikeuksia, joiden perusteella osakkeenomistajille muodostuu yhteinen määräysvalta. Tämän vuoksi konsernin johto on harkintaa käyttäen katsonut, että kyseistä yhtiötä ja sen tytäryhtiöitä ei yhdistellä Afarak Group -konserniin tytäryhtiöinä, vaan yhteisyrityksinä.

IFRS 11 painottaa yhteisjärjestelyjen kirjanpitokäsittelyssä niistä seuraavia oikeuksia ja velvoitteita enemmän kuin niiden oikeudellista muotoa. Uuden standardin mukaisesti Afarakin osuus Synergy Africa Limitedistä ja sen tytäryrityksistä on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä suhteellisen yhdistelyn sijaan. Synergy Africa Limited ja sen tytäryritykset muodostavat osan Afarakin kaivosliiketoiminnoista Etelä-Afrikassa.

Yritysostojen hankintamenon kohdistaminen

Yritysostojen tehtäessä ostettavan yrityksen hankintameno kohdistetaan IFRS 3 -standardin mukaisesti hankitun yrityksen varallisuuserille. Yksilöitävissä olevien varojen ja velkojen käypien arvojen määrittelyssä johto joutuu käyttämään arvioita. Aineettomien hyödykkeiden, kuten esimerkiksi tuotemerkkien tai asiakassuhteiden arvonmäärittäminen

vaatii arvioiden tekemistä ja harkintaa, koska näille ei useimmiten ole olemassa markkina-arvoa. Aineettomien hyödykkeiden lisäksi myös aineellisten hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen vaatii harkintaa, sillä näille harvoin on olemassa aktiivisia markkinoita, joilla hinta määräytyisi. Näissä yhteyksissä johto joutuu valitsemaan soveltuvan arvonmäärittämenetelmän ja arvioimaan tulevaisuuden kassavirtoja.

Arvon alentumistestaus

Liikearvoa testataan konsernissa vuosittain mahdollisen arvon alentumisen varalta, ja viitteitä arvon alentumisesta arvioidaan kaikkien muidenkin omaisuuserien osalta aina katsauskausien päättyessä ja tarvittaessa useammin. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä tulevaisuuden kehityksen ennustamiseksi.

Testauksessa käytettävät ennusteet perustuvat operatiivisten yksiköiden budjetteihin ja ennusteisiin, mutta mahdollisten laajennusinvestointien sekä uudelleenjärjestelyjen vaikutus on eliminoitu pois. Arvioiden tuottamiseksi on pyritty saamaan taustatietoja sekä liiketoimintaryhmien operatiiviselta johdolta että yleisistä eri markkinoiden toimintaa kuvaavista tietolähteistä. Arvioihin liittyvä riski otetaan huomioon käytettävässä diskonttokorossa. Arvon alentumistestauksessa käytettävän diskonttokoron määrittämiseen liittyy arvionvaraisia komponentteja, kuten omaisuuserän tai liiketoiminnan riskipreemioiden ja kyseisen liiketoimintasegmentin markkinoiden keskimääräisen pääomarakenteen arvioiminen.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Afarak Group -konsernin johto joutuu käyttämään harkintaa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden aktivointiperusteissa ja taloudellisen vaikutusajan määrittelyssä, mitkä vaikuttavat konsernin taseeseen sekä tehtävien poistojen määrään. Erityisesti kaivosten kehittämismenojen sekä malmivarantojen etsintä- ja arviointimenojen aktivointi edellyttää harkintaa. Vastaavasti myös IFRS 3 -standardin mukaisesti tunnistettujen aineettomien oikeuksien vaikutusajan ja sitä kautta poistoajan määrittelyssä johto joutuu käyttämään harkintaa. Tämä vaikuttaa tilikauden tulokseen poistojen sekä vastaavan laskennallisen verovelan muutosten kautta.

Mineraalivarojen ja malmivarantojen arvostus

Konsernin kaivostoiminnassa joudutaan käyttämään arvioita siitä, miten yrityshankintojen yhteydessä hankitut raaka-ainevarannot kirjataan varoiksi konsernitaseeseen. Mineraalivarojen ja malmivarantojen kirjaamisessa ja arvostamisessa perusteena käytetään saatavilla olevia ulkopuolisia analyyseja malmin määrästä, mineraalipitoisuudesta, tuotantokustannusten arvioidusta tasosta sekä esiintymien hyödyntämismahdollisuuksista. Keskeistä on myös eri varantojen todennäköisyys, mitä toimialalla yleisesti kuvataan jakamalla varannot eri luokkiin, kuten esimerkiksi kategorioihin ”vahvistettu”, ”todennäköinen”, ”mahdollinen” ja ”hypoteettinen”. Varantojen kirjanpitoarvostus perustuu arvioituihin markkinahintoihin, arvioituihin varantojen hyödyntämiskuluihin sekä varantojen määrän todennäköisyysluokitteluihin. Tästä johtuen konsernin johto joutuu käyttämään harkintaa malmivarantojen arvostus- ja kirjaamisperiaatteita sovellettaessa.

Ennallistamisvaraukset

Konserni arvioi kaivoksiin ja tuotantolaitoksiin liittyvät ennallistamisvaraukset vuosittain. Varausten määrä kuvastaa johdon tämän hetkistä parasta arviota ennallistamiskustannuksista. Varausten käypää arvoa määritettäessä on tehty oletuksia ja arvioita diskonttokoroista, alueiden ennallistamisen ja saastuneen maaperän poistamisen tai peittämisen odotetuista kustannuksista sekä kustannusten odotetusta ajoittumisesta, sekä siitä liittyvätkö kyseiset velvoitteet aiempaan liiketoimintaan. Nämä epävarmuustekijät voivat johtaa siihen, että toteutuvat ennallistamiskustannukset poikkeavat tehdyn varauksen määrästä.

Uusien tai muutettujen IFRS-standardien soveltaminen

Konserni alkaa soveltaa uusia tai muutettuja IFRS-standardeja ja tulkintoja niiden soveltamisen voimaantulosta lähtien tai sen jälkeen, kun ne on hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Tässä tilinpäätöksessä konserni on soveltanut seuraavia uusia tai muutettuja IFRS-standardeja ja tulkintoja:

- IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen: Muutosta sovelletaan ei-takautuvasti. Muutos selventää sitä, että kaikkia liiketoimintojen yhdistämisestä syntyviä ehdollista vastiketta koskevia järjestelyjä, jotka luokitellaan veloiksi (tai varoiksi), tulee jatkossa arvostaa käyvin arvoin tulosvaikutteisesti riippumatta siitä, kuuluvatko

ne IAS 39:n soveltamisalaan. Tämä on linjassa Konsernin tämänhetkisen tilinpäätöksen laatimisperiaatteen kanssa, joten tällä muutoksella ei ole vaikutusta Konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin.

- IFRS 8 Toimintasegmentit: Muutosta sovelletaan takautuvasti. Muutos selventää, että:
 - Yhteisön pitää julkistaa johdon perustelut käytetyille yhdistämiskriteereille sisältäen lyhyen kuvauksen yhdistetyistä toimintasegmenteistä sekä taloudelliset ominaispiirteet, joiden perusteella segmentit on luokiteltu samankaltaisiksi.
 - Yhteisön on jatkossa esitettävä raportoitavien segmenttien varojen täsmäytys yhteisön varoihin vain mikäli tällaiset luvut saatetaan säännöllisesti yhteisön ylimmän operatiivisen päätöksentekijän tietoon. Muutoksella yhtenäistetään liitetietovaatimuksia suhteessa segmentin veloista esitettäviin liitetietoihin. Konserni ei ole käyttänyt IFRS 8:n yhdistämiskriteerejä. Konserni on esittänyt raportoitavien segmenttien varojen täsmäytysten yhteisön varoihin aiemmilta tilikaudilta ja jatkaa tietojen julkaisemista samaan tapaan tämän tilikauden tilinpäätöksen liitetiedoissa 1.5.
- IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen: Muutosta sovelletaan ei-takautuvasti. Muutos selventää IFRS 3:n soveltamisalan poikkeuksia:
 - Yhteisjärjestelyt, ei pelkästään yhteisyritykset, ovat IFRS 3:n soveltamisalan ulkopuolella
 - Tämä soveltamisalan poikkeus koskee ainoastaan yhteisjärjestelyn omaa tilinpäätöstäAfarak Group ei ole yhteisjärjestely ja siten tämä muutos ei koske Yhtiötä ja sen tytäryhtiöitä.
- IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen: Muutosta sovelletaan ei-takautuvasti. Muutos selventää, että IFRS 13:n portfolio-poikkeusta voidaan soveltaa kaikkiin IAS39:n soveltamisalaan kuuluviin sopimuksiin, ei pelkästään rahoituksellisiin sopimuksiin. Konserni ei käytä IFRS 13:n portfolio-poikkeusta.

Konserni alkaa soveltaa seuraavia uusia tai muutettuja standardeja ja tulkintoja tilikaudella 2016 tai myöhemmillä tilikausilla:

- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tiikausilla, mutta aiempikin soveltaminen sallitaan). Uusi standardi korvaa nykyisen standardin IAS 39 Rahoitusinstrumentit – kirjaaminen ja arvostaminen. IFRS 9 muuttaa rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. Konserni selvittää vielä standardin vaikutuksia sen tilinpäätöksiin.
- IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista (julkaistu toukokuussa 2014) määrittää uuden viisivaiheisen mallin, joka koskee myyntituottoja asiakassopimuksista tuottojen luonteesta ja toimialasta riippumatta. IFRS 15:n periaatteet tarjoavat aiempaa tarkemman ohjeistuksen myyntituottojen määrittelemiseen ja kirjaamiseen. Viisivaiheinen malli sisältää seuraavat vaiheet:
 1. Yksilöidään asiakassopimus
 2. Yksilöidään sopimuksen suoritevelvoitteet
 3. Määritetään transaktiohintaa
 4. Kohdistetaan transaktiohintaa
 5. Tuloutetaan myyntituototTämä uusi standardi koskee kaikkia yhteisöjä ja korvaa nykyiset IFRS:n myyntituottojen kirjaamista koskevat vaatimukset. Standardi tulee voimaan vuoden 2017 alussa koskien 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavia tilikaudia. Konserni selvittää vielä standardin vaikutuksia Konsernin yksiköihin.
- IFRS 11 Yhteisjärjestelyt: Yhteisen toiminnon hankinnan yhdistely konsernitilinpäätökseen Muutoksilla on annettu uutta ohjeistusta IFRS 11:een siitä, miten kirjanpidossa käsitellään yhteisessä toiminnossa olevan osuuden hankintaa, kun yhteinen toiminto muodostaa liiketoiminnan. Tällöin on sovellettava liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitokäsittelyä. Muutoksia on sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutokset vaikuttavat Konserniin siten, että tulevaisuudessa tämänkaltaisissa transaktioissa sovelletaan muuttunutta standardia, koska muutokset poikkeavat tähän asti sovelletusta käytännöstä.
- IFRS 10 ja IAS 28: Omaisuuserän myynti tai luovutus sijoittajan ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välillä. Standardimuutoksella tarkennetaan ohjeistusta, kun kyseessä on omaisuuserien myynti tai panostus sijoittajan ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välillä. Muutoksia on sovellettava ei-takautuvasti 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla.

Muutokset vaikuttavat Konserniin siten, että tulevaisuudessa tämänkaltaisissa transaktioissa sovelletaan muuttunutta standardia, koska muutokset poikkeavat tähän asti sovelletusta käytännöstä.

- IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen
IAS 1:n muutokset eivät merkittävästi muuta standardia, vaan enemmänkin selventävät nykyisiä IAS 1 vaatimuksia.
Muutoksilla on tarkoitus rohkaista yhteisöjä käyttämään harkintaa tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja määritettäessä. Muutoksilla selvennetään esimerkiksi olennaisuuden käsitteen soveltamista ja harkinnan käyttöä tilinpäätöksen liitetietojen järjestyksen ja paikan määrittämisessä.
Muutoksia on sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla.
Konserni selvittää vielä standardimuutosten vaikutuksia sen tilinpäätöksiin.

Muita IFRS-standardeja, muutoksia tai IFRIC-tulkintoja, jotka eivät ole vielä voimassa ja joilla odotettaisiin olevan merkittävää vaikutusta Konsernin tilinpäätöksiin, ei ole.

1.3 YRITYSJÄRJESTELYT JA VÄHEMMISTÖOSUUKSIEN HANKINNAT

1.3.1 Tilikausi 2015

Afarak ei tehnyt yrityshankintoja tilikaudella 2015.

1.3.2 Tilikausi 2014

Afarak ei tehnyt yrityshankintoja tilikaudella 2014.

1.4 LIIKEARVON JA MUIDEN OMAISUUSERIEN ARVONALENTUMISTESTAUS

Yleiset periaatteet arvonalentumisten testaamisessa

Afarak Group -konsernissa on suoritettu liikearvon ja muiden omaisuuserien arvonalentumista koskeva testaus 31.12.2015. Arvonalentumistestausta varten määritettiin seuraavat rahavirtaa tuottavat yksiköt:

- Erikoismetalliseosliiketoiminta (Türk Maadin Sirketi ja Elektrowerk Weisweiler), jolla on vertikaalisesti integroitu kaivos-, jalostus-, sulatus- ja myyntitoiminta erikoisferrokromiliiketoiminnassa ja
- Etelä-Afrikan mineraaliliiketoiminta (Mogale Alloys), jolla on ferrometallien sulatustoimintoja neljässä sulatossa

Konserni arvioi jokaisen tilikauden päättyessä, onko olemassa viitteitä siitä, että omaisuuserien arvo on alentunut. Jos tällaisia viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisistä omaisuuseristä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvon ja keskeneräisten käyttöomaisuushyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta olemassa viitteitä. Testauksen tuloksena ei ilmennyt tarvetta arvonalentumiskirjauksille.

Muiden omaisuuserien, kuten osakkuusyhtiöosakkeiden, arvonalentumisesta ei ollut viitteitä tilinpäätöspäivänä.

Yhteisyritys Synergy Africa omistaa ja operoi kaivoksia Etelä-Afrikassa. Arvonalentumistestaus on tehty yhteisyritystasolla. Tätä on kuvattu tarkemmin liitetietojen kohdassa 13.

Liikearvon muutos tilikaudella 2015

Tilikaudella 2015 konsernin liikearvon kokonaismäärä pienentyi 4,7 miljoonaa euroa johtuen pääasiassa valuuttakurssimuutoksista (4,4 miljoonaa euroa), ja siten tilinpäätöshetkellä liikearvon määrä oli yhteensä 58,3 miljoonaa euroa. Osakkuusyritysosakkeiden myynti pienensi liikearvoa 0,3 miljoonaa euroa.

Tilikaudella 2014 Mogalen hankinnan yhteydessä todettu synergialiikearvo liittyen Afarak Tradingin (toimi aiemmin nimellä RCS) toimintaan koko konsernin maailmanlaajuisena myyntiyksikkönä testattiin aluksi erikoismetallit-segmentissä, johon Afarak Trading (RCS) oli sisällytetty. Afarak Trading (RCS) on nyt jaettu molemmille segmenteille vastaamaan todellista tilannetta, jossa Afarak Trading (RCS) palvelee koko konsernia.. Afarak Tradingin (RCS) synergialiikearvoa käsitellään nyt konsernin omaisuuseränä ja se kohdistetaan vuosittain molemmille segmenteille niiden suhteellisen liikevaihto-osuuden mukaan vastaten näin segmenttien Afarak Tradingistä (RCS) saamaa hyötyä.

Merkittävimmät muutokset liikearvon määrässä on eritelty alla:

tEUR	Erikoismetalliseos- liiketoiminta	Rautametalliseos- liiketoiminta	Konserni
Liikearvo 1.1.2015	41 412	21 639	63 051
Osakkuusyritysosakkeiden myynti	-307	0	-307
Valuuttakurssimuutokset	-671	-3 724	-4 395
Liikearvo 31.12.2015	40 434	17 915	58 349

Tilikaudella 2014 liikearvo muuttui seuraavasti:

tEUR	Erikoismetalliseos- liiketoiminta	Rautametalliseos- liiketoiminta	Konserni
Liikearvo 1.1.2014	57 104	5 184	62 288
Siirrot segmenttien välillä	-9 052	9 052	0
Valuuttakurssimuutokset	-6 640	7 403	763
Liikearvo 31.12.2014	41 412	21 639	63 051

Liikearvon suhde konsernin omaan pääomaan oli 31.12.2015 ja 31.12.2014 seuraava:

tEUR	31.12.2015	31.12.2014
Liikearvo	58 349	63 051
Oma pääoma	171 207	182 245
Liikearvo/oma pääoma, %	34 %	35 %

Arvon alentumistestien toteuttamistavasta

Testattujen rahavirtaa tuottavien yksiköiden omaisuuserät on testattu laskemalla rahavirtaa tuottavien yksiköiden käyttöarvot eli saatavissa olevat arvioidut nettorahavirrat, jotka on diskontattu nykyarvoon. Käyttöarvon määrittäminen on perustunut testaushetken mukaisille olosuhteille ja odotuksille. Tulevaisuuden rahavirrat on ennustettu viiden vuoden ennustejaksolle, jonka jälkeisen jakson rahavirtojen kasvuvauhdin olettamana on käytetty pitkän aikavälin inflaatio-olettamaa (Erikoismetalliseosliiketoiminta: 2 %, Etelä-Afrikan mineraaliliiketoiminta: 6 %). Ennustejakson jälkeisen jakson rahavirtojen keskeiset olettamukset (muun muassa liikevaihto, muuttuvat ja kiinteät kulut) on perustettu ennustejakson viimeisen vuoden lukuihin.

Keskimääräinen painotettu pääomakustannus on laskettu erikseen kullekin rahavirtaa tuottavalle yksikölle. Laskennassa on otettu huomioon eri toimialojen pääomarakenteet, sijoittajien tuottovaatimukset vastaaville sijoituskohteille, yrityskokoon ja toiminta-alueeseen liittyvät riskitekijät sekä riskittömät korkotasot ja velkarahoituksen marginaalit. Konserni on hankkinut vastaavanlaisten yhtiöiden pääomarakennetta, riskipreemiota ja muita tekijöitä koskevat markkinatiedot julkisesti saatavilla olevista lähteistä. Diskonttokoron määrittämisessä käytetyt markkinakorot vastaavat 31.12.2015 korkotasoa.

31.12.2015 tehdyssä arvonalentumistestauksessa käytetyt tiedot perustuvat liiketoimintayksiköiden johdon tekemiin tulevaisuutta koskeviin ennusteisiin, soveltuvin osin saatavilla olleisiin yleisiin kolmansien osapuolten tekemiin toimialakohtaisiin asiantuntija- tai analyysiraportteihin, sekä nykyisiin liiketoimintoihin siten, että vahvistamattomien laajentumissuunnitelmien vaikutuksia ei ole otettu huomioon. Volyymi- ja kannattavuusennusteet perustuvat johdon näkemykseen tulevasta kehityksestä ja niissä on huomioitu myös aikaisemmin toteutuneet volyymi- ja kannattavuustasot. Hintaennusteissa on käytetty lähteenä riippumattomia markkinaennusteita. Kassavirtaennusteissa valuuttakurssit oletetaan vakioiksi. Johdon lähestymistavassa kassavirtaennusteiden laatimisessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia edelliseen arvonalentumistestaukseen verrattuna.

Vuoden 2015 arvonalentumistestauksessa käytetyt diskonttokorot ennen veroja olivat seuraavat:

Rahavirtaa tuottava yksikkö

Diskonttokorko ennen veroja

	2015	2014
Erikoismetalliseosliiketoiminta	11,9 %	14,9 %
Etelä-Afrikan mineraalien jalostus	24,1 %	23,3 %

Keskeisimmät syyt diskonttokorkojen muutoksiin vuoteen 2014 verrattuna olivat riskittömien korkojen muutokset molemmassa testatuissa rahavirtaa tuottavissa yksiköissä.

Konserni on arvioinut arvonalentumistestien tuloksia vertaamalla käyttöarvoa rahavirtaa tuottavan yksikön kaikkien omaisuuserien arvoon seuraavasti:

<u>Käyttöarvo suhteessa omaisuuserien arvoon</u>	<u>Johtopäätös</u>
< 100 %	Arvonalentuminen
101–120 %	Ylittää jonkin verran
121–150 %	Ylittää selvästi
> 150 %	Ylittää huomattavasti

Arvonalentumistestien tulokset 31.12.2015

Konsernin arvonalentumistestauksen tulokset olivat seuraavat:

Rahavirtaa tuottava yksikkö	Liikearvo (MEUR), ennen testausta	Liikearvo (MEUR), testauksen jälkeen	Testatut varat (MEUR), ennen testausta	Testaustulos
Erikoismetalliseosliiketoiminta	40,4	40,4	63,4	Ylittää selvästi
Etelä-Afrikan mineraalien jalostus	17,9	17,9	66,4	Ylittää selvästi

Testattavien varojen kokonaisarvoon (kirjanpitoarvo) sisältyvät liikearvo, aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sekä nettokäyttöpääoma vähennettynä varauksilla ja käyvän arvon kohdistuksiin liittyvillä laskennallisilla veroveljoilla.

Arvonalentumistestauksen rahavirtaennusteissa käytettyjä keskeisiä taustoja ja oletuksia on esitetty seuraavassa taulukossa:

Rahavirtaa tuottava yksikkö	Myyntivolyymi	Myyntihinnat	Kustannukset
Erikoismetalliseosliiketoiminta	FeCr: 26 000-31 000 tn/v kromimalmi: 21 000-29 000 tn/v	ULC/LC ferrokromi, keskimäärin 70% kromipitoisuus. Ulkopuolisten asiantuntijoiden (Heinz Pariser) hintaennusteiden perusteella	Raaka-ainekustannusten muutokset pääosin myyntihintojen muutosten suuntaisesti, muut kustannukset odotetun inflaatiokehityksen mukaan.
Etelä-Afrikan mineraalien jalostus	<u>metalliseokset yhteensä:</u> 81 000-85 000 tn/v	Ulkopuolisten asiantuntijoiden (Heinz Pariser) eri metalliseosten hintaennusteiden perusteella	Raaka-ainekustannusten muutokset pääosin myyntihintojen muutosten suuntaisesti, muut kustannukset odotetun inflaatiokehityksen mukaan.

Lisäksi Etelä-Afrikan mineraaliliiketoiminnan testaukseen vaikuttaa merkittävästi USD/ZAR-valuuttakurssi. Testauksessa käytetty kurssi oli 13,55.

Arvonalentumistestien herkkyyshanalyysi

Konserni on tehnyt herkkyyshanalyysia arvonalentumistestausten tuloksista arvioimalla, millä keskeisten oletusten muutoksilla rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä vastaisi sen omaisuuserien kirjanpitoarvoa. Testausaikakaudella 31.12.2015 herkkyyshanalyysin tulos oli seuraava:

Rahavirtaa tuottava yksikkö	Diskonttokoron ennen veroja muutos	Vapaan kassavirran muutos (keskimäärin)	Yksikön keskimääräisen käyttökateprosentin muutos
Erikoismetalliseosliiketoiminta	4,3 %-yks.	-31,5 %	-3,8 %-yks.
Etelä-Afrikan mineraalien jalostus	10,2 %-yks.	-32,5 %	-7,7 %-yks.

1.5 TOIMINTASEGMENTIT

Afarakilla on kaksi toimintasegmenttiä, jotka ovat myös sen raportointisegmentit: rautametalliseosliiketoiminta- ja erikoismetalliseosliiketoiminta. Toimintasegmentit on organisoitu tuotteisiin ja tuotantoprosesseihin perustuen. Nykyistä segmenttirakennetta on noudatettu tilikaudesta 2011 alkaen. Konsernin johtoryhmä seuraa segmenttien tuloksia toiminnan arvioimiseksi ja resurssien allokointipäätösten tueksi. Segmentin toimintaa arvioidaan liikevaihdolla ja käyttökatteella (EBITDA), jotka ovat sisäisen seurannan perusteena ja määritetty yhdenmukaisesti konsernin käyttökäteen kanssa.

Rautametalliseosliiketoimintaan kuuluvat metalliseosten tuotantolaitos Mogale Alloys, Vlakpoortin kaivos sekä yhteisyritykset Stelliten kaivos ja Mecklenburgin kaivos Etelä-Afrikassa. Liiketoiminta tuottaa kromimalmia, plasmaferrokromia, keskihiilistä ferrokromia ja piimanganaa maailmanlaajuisille markkinoille.

Erikoismetalliseosliiketoimintaan kuuluvat Türk Maadin Şirketi A.S:n ("TMS") Turkissa sijaitsevat kaivos- ja rikastustoiminnot sekä Elektrowerk Weisweiler GmbH:n ("EWW") ferrokromin tuotantolaitos Saksassa. TMS toimittaa EWW:lle korkealaatuista kromiittirikastetta, josta EWW jalostaa erikoistuotteita, kuten matalahiilistä ja erittäin matalahiilistä ferrokromia. TMS:n kromimalmista se osa, jota ei käytetä matalahiilisen ferrokromin valmistukseen, myydään malmina vientimarkkinoille.

Myynti- ja markkinointiyhtiö Afarak Tradingin (toimi aiemmin nimellä RCS) tuotot ja kulut jaetaan segmenteille suhteessa myyntiin. Konsernin muut toiminnot, jotka käsittävät konsernihallinnon sekä muita konserniyhtiöitä, joilla ei ole merkittävää liiketoimintaa, esitetään kohdistamattomina erinä.

Konsernin sisäiset liiketoimet perustuvat markkinaehtoiseen hinnoittelulogiikkaan. Segmenttien välisten transaktioiden määrä on ollut vähäinen, mutta konsernin emoyhtiö on rahoittanut tytäryhtiöidensä liiketoimia ja toimittanut niille hallinnollisia palveluita.

Segmentti-informaatioissa on käytetty samoja laskentaperiaatteita kuin konsernitilinpäätöksessä.

Segmentti-informaatio 2015

31.12.2015 päättynyt tilikausi tEUR	Erikois- metalli- seokset	Rauta- metalli- seokset	Segmentit yhteensä	Kohdistamattomat erät	Eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto						
Palvelut	0	259	259	125	0	384
Tavaroiden myynti	95 555	91 515	187 070	257	0	187 327
Ulkoinen liikevaihto yhteensä	95 555	91 774	187 329	382	0	187 711
Segmenttien välinen liikevaihto	924	0	924	1 133	-2 058 ¹	0
Liikevaihto yhteensä	96 480	91 774	188 254	1 516	-2 058	187 711
Osakkuusyrityksiin liittyvät erät (core)	0	0	0	0	0	0
Yhteisyrityksiin liittyvät erät (core)	0	-414	-414	0	0	-414
Segmentin käyttökate	12 740	7 467	20 207	-3 017	0	17 190

Poistot	-2 617	-4 678	-7 295	-7	0	-7 302
Arvon alentumiset	0	0	0	0	0	0
Segmentin liikevoitto/-tappio	10 123	2 789	12 912	-3 024	0	9 888
Rahoitustuotot						7 906
Rahoituskulut						-11 274
Tuloverot						1 236
Tilikauden voitto / tappio jatkuvista toiminnoista						7 756
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista						782
Tilikauden voitto / tappio						8 539
Segmentin omaisuuserät ²	150 216	129 187	279 303	12 519	-24 929	266 994
Segmentin velat ²	52 367	58 855	111 122	2 565	-18 000	95 787
Muut tiedot						
Bruttoinvestoinnit ³	4 035	3 952	7 988	0	0	7 988
Osakkuusyhtiöosakkeet ⁴	0	0	0	0	0	0
Yhteisyritysosakkeet ⁴	0	-23 218	-23 218	0	0	-23 218
Varaukset ⁴	2 954	6 455	9 308	0	0	9 408

1. Sisäiset erät on eliminoitu

2. Segmenttien varat ja velat sisältävät ne erät, joita konsernit käyttävät liiketoiminnassaan ja jotka voidaan järkevästi kohdentaa niille..

3. Summa koostuu nettolisäyksestä vuoden aikana.

4. Tasearvot

Segmentti-informaatio 2014

31.12.2014 päättynyt tilikausi tEUR	Erikois-metalli-seokset	Rauta-metalli-seokset	Segmentit yhteensä	Kohdistamattomat erät	Eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto						
Palvelut	0	160	160	15	0	175
Tavaroiden myynti	97 836	74 658	172 494	0	0	172 494
Ulkoinen liikevaihto yhteensä	97 836	74 818	172 654	15	0	172 669
Segmenttien välinen liikevaihto	0	0	0	132	-132 ¹	0
Liikevaihto yhteensä	97 836	74 818	172 654	147	-132	172 669
Osakkuusyrityksiin liittyvät erät (core)	3	3	6	0	0	6
Yhteisyrityksiin liittyvät erät (core)		-3 311	-3 311	0	0	-3 311
Segmentin käyttökate	7 865	3 084	10 949	-2 502	0	8 447

Poistot	-2 206	-4 466	-6 672	-45	0	-6 717
Arvon alentumiset	0	0	0	-5	0	-5
Segmentin liikevoitto/-tappio	<u>5 659</u>	<u>-1 381</u>	<u>4 277</u>	<u>-2 552</u>	<u>0</u>	<u>1 725</u>
Rahoitustuotot						4 166
Rahoituskulut						-5 431
Tuloverot						12
Tilikauden voitto / tappio jatkuvista toiminnoista						472
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista						1 773
Tilikauden voitto / tappio						2 245
Segmentin omaisuuserät ²	<u>148 276</u>	<u>146 514</u>	<u>294 790</u>	<u>9 645</u>	<u>-14 146</u>	<u>290 289</u>
Segmentin velat ²	<u>68 419</u>	<u>52 451</u>	<u>120 870</u>	<u>3 720</u>	<u>-16 547</u>	<u>108 044</u>
Muut tiedot						
Bruttoinvestoinnit ³	1 213	13 598	14 811	0	0	14 811
Osakkuusyhtiöosakkeet ⁴	70	22	92	0	0	92
Yhteisyritysosakkeet ⁴	0	-19 580	-19 580	0	0	-19 580
Varaukset ⁴	3 189	7 025	10 214	0	0	10 214

1. Sisäiset erät on eliminoitu

2. Segmenttien varat ja velat sisältävät ne erät, joita konsernit käyttävät liiketoiminnassaan ja jotka voidaan järkevästi kohdentaa niille..

3. Summa koostuu nettolisäyksestä vuoden aikana.

4. Tasearvot

Maantieteellinen informaatio

Ulkoinen liikevaihto

tEUR	2015	2014
Muut EU-maat	74 945	77 530
Yhdysvallat	42 244	41 282
Kiina	15 407	3 090
Afrikka	23 834	23 351
Suomi	5 704	7 040
Muut maat	25 577	20 376
Liikevaihto yhteensä	187 711	172 669

Liikevaihtoluvut perustuvat asiakkaan maantieteelliseen sijaintiin.

Suurin yksittäinen asiakas on erikoismetalliseosliiketoimintasegmentissä. Tältä asiakkaalta saatu liikevaihto oli noin 14 % (16 %) konsernin liikevaihdosta 2015. Rautametalliseosliiketoimintasegmentin suurimmalta asiakkaalta saatu liikevaihto oli 5 % (7 %) konsernin liikevaihdosta 2015.

Pitkäaikaiset varat

tEUR	2015	2014
Afrikka	46 183	53 835
Muut EU-maat	6 636	5 177
Suomi	14	25
Muut maat	7 741	9 385
Yhteensä	60 574	68 422

Pitkäaikaisten varojen esittäminen perustuu varojen maantieteelliseen sijaintiin. Pitkäaikaiset varat sisältävät aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sekä osuudet osakkuusyhtiöissä.

1.6 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1. Liikevaihto

tEUR	2015	2014
Tavaroiden myynti	187 327	172 494
Palvelut	384	175
Yhteensä	187 711	172 669

2. Liiketoiminnan muut tuotot

tEUR	2015	2014
Aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	50	45
Sijoitusten myyntivoitot	57	1 211
Vuokratuotot	307	297
Muut tuottoerät	1 917	1 817
Yhteensä	2 331	3 370

3. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

tEUR	2015	2014
Palkat	-16 330	-14 325
Henkilöstökulut osakeperusteisista kannustinjärjestelmistä	-293	-154
Eläkekulut	237	-241
Muut henkilösivukulut	-1 450	-1 403
Yhteensä	-17 836	-16 123

Konsernin henkilökunta keskimäärin tilikaudella	2015	2014
Erikoismetalliseosliiketoiminta	372	387
Rautametalliseosliiketoiminta	365	335
Konsernihallinto ja muut toiminnot	5	4
Yhteensä	742	726

Konsernin henkilökunta tilikauden lopussa	2015	2014
Erikoismetalliseosliiketoiminta	402	355
Rautametalliseosliiketoiminta	365	339
Konsernihallinto ja muut toiminnot	6	4
Yhteensä	773	698

4. Poistot ja arvonalentumiset

tEUR	2015	2014
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Asiakassuhteet ja teknologia	-1 740	-2 563
Muut aineettomat hyödykkeet	-350	-341
Yhteensä	-2 090	-2 904
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	-523	-398
Koneet ja kalusto	-3 280	-2 142
Muut aineelliset hyödykkeet	-1 409	-1 273
Yhteensä	-5 212	-3 813
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Muut aineettomat hyödykkeet	0	-5
Yhteensä	0	-5

5. Liiketoiminnan muut kulut

tEUR	2015	2014
Vuokrakulut	-673	-825
Ulkopuoliset palvelut ¹	-3 122	-2 796
Matkakulut	-1 059	-855
Muut liiketoiminnan kulut ²	-7 074	-7 136
Yhteensä	-11 928	-11 612

¹ Tilikaudella maksetut tilintarkastuspalkkiot EY:lle olivat 365 (2014: 412) tuhatta euroa ja muista kuin tilintarkastuspalveluista EY:lle maksetut palkkiot olivat yhteensä 29 (2014: 20) tuhatta euroa.

² Muut liiketoiminnan kulut sisältävät seisokkikustannuksia 2 093 (2014: 2 324) tuhatta euroa.

6. Rahoitustuotot ja -kulut

tEUR	2015	2014
Rahoitustuotot		
Korkotuotot lainoista ja myyntisaamisista	1 327	1 785
Valuuttakurssivoitot	6 530	2 379
Muut rahoitustuotot	49	2
Yhteensä	7 906	4 166
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista rahoitusveloista	-1 734	-1 223
Saamisten alaskirjaukset	-1	0
Valuuttakurssitappiot	-8 867	-3 141
Käyvän arvon muutos käypään arvoon arvostetuista sijoituksista	0	-461
Myytavissa olevien rahoitusvarojen luovutustappiot	-113	0
Varausten diskonttauksen purku	-642	-546
Muut rahoituskulut	83	-61
Yhteensä	-11 274	-5 431
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-3 368	-1 265

7. Tuloverot

tEUR	2015	2014
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	494	-772
Edellisten tilikausien verot	0	-24
Laskennalliset verot	742	808
Muut välittömät verot	0	0
Verot jatkuvista toiminnoista	1 236	12
Verot lopetetuista toiminnoista	0	0
Yhteensä	1 236	12
tEUR	2015	2014
Tulos ennen veroja	7 303	2 233
Verot laskettuna kotimaan verokannalla tuloksesta	-1 461	-447
Verovapaat tulot	60	639
Kotimaan ja ulkomaan verokantojen ero	-1 542	432
Veronpalautus	3 717	2 031
Vain verotuksessa käsiteltävät erät	557	-1 218
Edellisten tilikausien verot	0	-24
Yhteisyritysten ja osakkuusyhtiöiden tulo-osuudet	83	-661
Arvon alentumiset	0	-1
Konsernin tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista	-352	-461
Vähennyskeltottomat kulut	-96	-434
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	270	156
Vero-oikaisut yhteensä	2 697	459
Verot tuloslaskelmassa	1 236	12

31.12.2015 Konsernin yhtiöillä oli käyttämättömiä verotustappioita yhteensä 24,6 (24,2) miljoonaa euroa, joita konserni ei ole kirjannut laskennallisiksi verosaamisiksi.

8. Lopetetut toiminnot

Lopetettujen toimintojen erät liittyvät sahalaitoskalustoon ja ympäristövelvoitteista syntyneisiin kuluihin. Konserni myi osan sahalaitoskalustosta, mikä paransi tulosta 0,8 (2014: 1,8) miljoonalla eurolla. Tämä voitto sisältää lakkautettuun puunjalostusliiketoimintaan liittyvän 0,2 (2014: 0,6) miljoonan euron varauksen purkamisen.

tEUR	2015	2014
Liiketoiminnan muut tuotot	580	1 286
Liiketoiminnan muut kulut	-357	-713
Myyntivoitot lopetetuista toiminnoista	560	1 200
Tilikauden voitto	783	1 773

9. Osakekohtainen tulos

	2015			2014		
	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Yhteensä	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Yhteensä
Emoyhteisön omistajille kuuluva tilikauden voitto (tEUR)	8 071	783	8 854	1 085	1 773	2 858
Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000)	256 652	256 652	256 652	249 280	249 280	249 280
Laimentamaton osakekohtainen tulos (EUR/osake) yhteensä	0,03	0,01	0,03	0,00	0,01	0,01

	2015			2014		
	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Yhteensä	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Yhteensä
Emoyhteisön omistajille kuuluva tilikauden voitto (tEUR)	8 071	783	8 854	1 085	1 773	2 858
Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000)	256 652	256 652	256 652	249 280	249 280	249 280
Osakeoptioiden vaikutus (1 000)	3 197	3 197	3 197	3 798	3 798	3 798
Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (1 000)	259 849	259 849	259 849	253 077	253 077	253 077
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EUR/osake) yhteensä	0,03	0,00	0,03	0,00	0,01	0,01

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhteisön omistajille kuuluva osuus tilikauden tuloksesta kauden aikana ulkona olevien osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten osakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus. Osakeoptioilla on laimentava vaikutus, kun osakeoptioiden merkintähinta on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Laimennusvaikutukseksi tulee se määrä osakkeita, jotka joudutaan laskemaan liikkeelle vastikkeettomana, koska optioiden käytöstä saatavilla varoilla konserni ei voisi laskea liikkeelle samaa määrää osakkeita käypään arvoon. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeiden kauden keskimääräiseen hintaan.

1.7 TASEEN LIITETIEDOT

10. Aineelliset hyödykkeet

tEUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Kaivokset ja mineraalivarat	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	2 346	6 515	54 475	11 802	2 915	78 053
Lisäykset		1 520	4 971	437	408	7 336
Vähennykset			-893		-5	-898
Tase-erien väliset siirrot			-28		339	311
Kurssierot	-297	-535	-8 391	-1 308	-329	-10 860
Hankintameno 31.12.2015	2 049	7 500	50 134	10 931	3 328	73 942
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015		-3 060	-18 256	-7 230	-1 534	-30 080
Poistot		-523	-3 280	-1 164	-245	-5 212
Vähennykset			54		3	57
Tase-erien väliset siirrot						0
Kurssierot		257	3 455	840	300	4 852
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	0	-3 326	-18 027	-7 554	-1 476	-30 383
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	2 346	3 455	36 219	4 572	1 381	47 973
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	2 049	4 174	32 107	3 377	1 852	43 559
Hankintameno 1.1.2014	2 283	6 148	39 721	11 092	2 502	61 745
Lisäykset		183	13 646	210	331	14 369
Vähennykset			-277		-22	-298
Tase-erien väliset siirrot			-24		46	22
Kurssierot	63	184	1 409	500	59	2 215
Hankintameno 31.12.2014	2 346	6 515	54 475	11 802	2 915	78 053
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014		-2 585	-15 735	-5 802	-1 363	-25 485
Poistot		-398	-2 142	-1 135	-138	-3 813
Vähennykset			233			233
Tase-erien väliset siirrot					22	22
Kurssierot		-77	-612	-293	-55	-1 036
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	0	-3 060	-18 256	-7 230	-1 534	-30 080
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	2 283	3 563	23 986	5 290	1 138	36 260
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	2 346	3 455	36 219	4 572	1 381	47 973

Koneisiin ja kalustoon sisältyy myös niistä maksetut ennakkomaksut. Vuonna 2014 Mogale Alloys aktivoi ennen uuden keskihiilistä ferrokromia tuottavan jalostus- ja granulointilaitoksen käynnistämistä syntyneet 0,4 miljoonan euron korot.

11. Aineettomat hyödykkeet

tEUR	Liikearvo	Yrityshankintojen yhteydessä tunnistettut aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Etsintä- ja arviointimenot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	110 481	109 232	4 863	699	225 275
Lisäykset			123	529	652
Vähennykset	-307		-3		-310
Tase-erien väliset siirrot			30		30
Kurssierot	-11 720	-6 339	-645	-107	-18 811
Hankintameno 31.12.2015	98 454	102 893	4 368	1 121	206 836
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	-47 430	-92 683	-1 753	0	-141 866
Poistot		-1 740	-338	-12	-2 090
Arvonalentumiset					0
Kurssierot	7 325	4 982	174		12 481
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	-40 105	-89 441	-1 914	-12	-131 472
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	63 051	16 549	3 110	699	83 409
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	58 349	13 452	2 454	1 109	75 364
Hankintameno 1.1.2014	108 167	107 890	4, 81	329	220 967
Lisäykset			85	356	441
Tase-erien väliset siirrot			24		24
Kurssierot	2 314	1 342	173	14	3 843
Hankintameno 31.12.2014	110 481	109 232	4 863	699	225 275
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	-45 879	-89 409	-1 350	0	-136 639
Poistot		-2 563	-341		-2 904
Arvonalentumiset			-5		-5
Kurssierot	-1 551	-711	-57		-2 319
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	-47 430	-92 683	-1 753	0	-141 866
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	62 288	18 481	3 231	329	84 329
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	63 051	16 549	3 110	699	83 409

Aineettomiin oikeuksiin sisältyy myös niistä maksetut ennakkomaksut. Etsintä- ja arviointimenot koostuvat eri kaivosprojekteista Turkissa ja Etelä-Afrikassa.

12. Osuudet osakkuusyrytyksissä

tEUR		Raportoin- tipäivän arvo	Omistus- osuus (%)	Raportointi- päivä	Varat	Velat	Liike- vaihto	Voitto
2015								
Ei ydinliiketoimintaan kuuluvat osakkuusyhtiöt								
Incap Furniture Oy *	Suomi	0	24,1					
Valtimo Components Oyj *	Suomi	0	24,9					
		0						

tEUR		Raportoin- tipäivän arvo	Omistus- osuus (%)	Raportointi- päivä	Varat	Velat	Liike- vaihto	Voitto
2014								
Liiketoimintaan kuuluvat osakkuusyhtiöt								
Specialty Super Alloys SSA Inc	Yhdysvallat	92	20,0	31.12.2014	578	116	820	27
		92						
Muut osakkuusyhtiöt								
Incap Furniture Oy *	Suomi	0	24,1					
Valtimo Components Oyj *	Suomi	0	24,9					
		0						

* Incap Furniture Oy ja Valtimo Components Oyj ovat yrityssaneerauksessa.

Erikoismetalliseos- ja rautametalliseosliiketoimintasegmenttien osakkuusyhtiöiden ("liiketoimintaan kuuluvat osakkuusyhtiöt") tulosvaikutteiset erät esitetään liikevoiton yläpuolella, muut rahoituserissä.

Tilikauden 2015 muutokset	
tEUR	
1.1.2015	92
Tulo-osuudet	2
Kurssierot	15
Luovutusvoitot/-tappiot	-109
31.12.2015	0

Tilikaudella 2015 Afarak myi osuutensa Speciality Super Alloys Inc. -nimisestä osakkuusyhtiöstä. Tästä kaupasta syntyi 0,3 miljoonan euron myyntitappio.

Tilikauden 2014 muutokset		
tEUR		
	1.1.2014	76
Tulo-osuudet		6
Kurssierot		10
	31.12.2014	92

Tilikaudella 2014 ei tapahtunut muutoksia Afarakin osuuksissa osakkuusyrityksissä.

13. Osuudet yhteisyrityksissä

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2015 konserni oli osallisena yhdessä yhteisyrityksessä, Synergy Africa Ltd:ssä, josta konserni omistaa 51 prosenttia. Yhdistyneestä kuningaskunnasta olevan Chromex Mining Ltd:n hankinta tilikaudella 2010 toteutettiin tämän yhteisyrityksen kautta. Chromex Mining Ltd:llä on kaivostoimintaa ja malmin etsintäoikeuksia eteläisessä Afrikassa. Synergy Africa on konsolidoitu yhteisyrityksenä konsernin taloudellisessa raportoinnissa 31.12.2010 alkaen. Johtuen kirjanpitostandardin muutoksesta vuonna 2012 yhdistelymenetelmä muuttui suhteellisen yhdistelyn menetelmästä pääomaosuusmenetelmäksi.

Tilinpäätösyhteenveto (100 % osuus) yhteisyrityksestä perustuen sen IFRS tilinpäätökseen ja investoinnin tasearvoon Afarakin konsernitilinpäätöksessä on esitetty alla:

	2015	2014
tEUR		
Liikevaihto	18 954	11 153
Liiketoiminnan muut tuotot	289	212
Materiaalit ja palvelut	-13 595	-7 895
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-1 124	-1 493
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 855	-1 798
Liiketoiminnan muut kulut	-2 017	-1 980
Arvon alentumiset, netto	0	-4 235
Liikevoitto/-tappio	652	-6 036
Rahoitustuotot	1 891	382
Rahoituskulut	-3 093	-2 256
Voitto/tappio ennen veroja	-549	-7 911
Tuloverot	306	1 418
Tilikauden voitto/tappio	-243	-6 492
Konsernin osuus tuloksesta	-124	-3 311
Tuloksen jakautuminen:		
Yhteisyrityksen omistajille	-86	-2 839
Määräysvallattomille omistajille	-38	-472
	-124	-3 311

Varat ja velat
tEUR

	2015	2014
Pitkäaikaiset varat		
Aineettomat hyödykkeet	4 187	2 668
Kaivokset ja mineraalivarat	24 543	30 712
Aineelliset hyödykkeet	2 824	3 761
Pitkäaikaiset varat yhteensä	31 555	37 141
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	1 239	1 911
Myyntisaamiset ja muut saamiset	419	546
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteisyrityksen omistajilta	747	166
Rahavarat	1 264	511
Lyhytaikaiset varat yhteensä	3 669	3 134
Varat yhteensä	35 224	40 275
Pitkäaikaiset velat		
Korolliset velat	26 423	23 679
Korolliset velat yhteisyrityksen omistajille	32 573	34 406
Varaukset	1 665	1 725
Laskennallinen verovelka	7 046	8 820
Muut pitkäaikaiset velat yhteisyrityksen omistajille	5 624	5 004
Pitkäaikaiset velat yhteensä	73 332	73 634
Lyhytaikaiset velat		
Ostovelat ja muut velat	5 255	3 648
Ostovelat ja muut velat yhteisyrityksen omistajille	2 163	1 385
Lyhytaikaiset velat yhteensä	7 418	5 033
Velat yhteensä	80 750	78 667
Nettovelka	-45 526	-38 392
Konsernin omistusosuus	51 %	51 %
Yhteisyrityksen tasearvo	-23 218	-19 580

Vuoden 2015 lopussa Synergy Africa Groupilla oli 65 (56) työntekijää. Työntekijöiden keskimääräinen lukumäärä vuonna 2015 oli 63 (59).

Arvon alentumistestaus yhteisyrityksessä

Arvon alentumistestauksen periaatteet

Synergy Africa Ltd, joka muodostaa Etelä-Afrikan kaivosliiketoiminnan operoiden Stelliten ja Mecklenburgin kaivoksia, on suorittanut arvon alentumistestauksen suhteessa omaisuuden tase-arvoihin 31.12.2015.

Synergy African tasetta on arvioitu, onko olemassa viitteitä siitä, että omaisuuserien arvo on alentunut. Jos tällaisia viitteitä on havaittu, on arvioitu omaisuuserien jäljellä oleva arvo. Lisäksi joka vuosi arvioidaan liikearvo sekä kesken olevat investointiprojektit riippumatta siitä, onko niissä viitteitä arvon alentumisesta. Tilikauden 2015 lopussa Etelä-Afrikan kaivosliiketoiminnalla ei ollut taseessaan liikearvoa. Samoin kuin vuonna 2014 Synergy Africa arvioi kromimarkkinoiden heikon tilanteen vuoksi, onko liiketoiminnassa viitteitä arvon alentumisesta, joten liiketoimintaan kuuluvat omaisuuserät testattiin arvon alentumisen varalta. Toisin kuin edellisvuonna, jolloin todettiin arvon alentuminen johtuen heikosta markkinatilanteesta, vuonna 2015 ei arvon alentumistestauksen perusteella todettu aihetta uusille arvon alentumiskirjauksille.

Arvon alentumistestien toteuttamistavasta

Testattujen rahavirtaa tuottavien yksiköiden omaisuuserät on testattu laskemalla rahavirtaa tuottavien yksiköiden käyttöarvot eli saatavissa olevat arvioidut nettorahavirrat, jotka on diskontattu nykyarvoon. Käyttöarvon määrittäminen on perustunut testaushetken mukaisille olosuhteille ja odotuksille. Tulevaisuuden rahavirrat on ennustettu viiden vuoden ennustejaksolle, jonka jälkeisen jakson rahavirtojen kasvuvauhdin olettamana on käytetty 6 prosentin pitkän aikavälin inflaatio-olettamaa.

Keskimääräinen painotettu pääomakustannus on laskettu ottaen huomioon eri toimialojen pääomarakenteet, sijoittajien tuottovaatimukset vastaaville sijoituskohteille, yrityskokoon ja toiminta-alueeseen liittyvät riskitekijät sekä riskittömät korkotasot ja velkarahoituksen marginaalit. Synergy Africa on hankkinut vastaavanlaisten yhtiöiden pääomarakennetta, riskipreemiota ja muita tekijöitä koskevat markkinatiedot julkisesti saatavilla olevista lähteistä. Diskonttokoron määrittämisessä käytetyt markkinakorot vastaavat 31.12.2015 korkotasoa.

31.12.2015 tehdyssä arvon alentumistestauksessa käytetyt tiedot perustuvat liiketoimintayksiköiden johdon tekemiin tulevaisuutta koskeviin ennusteisiin, soveltuvin osin saatavilla olleisiin yleisiin kolmansien osapuolten tekemiin toimialakohtaisiin asiantuntija- tai analyysiraportteihin, sekä nykyisiin liiketoimintoihin siten, että vahvistamattomien laajentumissuunnitelmien vaikutuksia ei ole otettu huomioon. Volyymi- ja kannattavuusennusteet perustuvat johdon näkemykseen tulevasta kehityksestä ja niissä on huomioitu myös aikaisemmin toteutuneet volyymi- ja kannattavuustasot. Hintaennusteissa on käytetty lähteenä riippumattomia markkinaennusteita. Kassavirtaennusteissa valuuttakurssit oletetaan vakioiksi. Malleissa maanalainen tuotanto ei tule yksinomaan varoista, vaan osa tulee varannoista, joita ei ole vielä muutettu varoiksi. Tämä kasvattaa riskiä, että jotkut laadut saattavat vaihdella ja että osa tonneista ei ole taloudellisesti hyödynnettävissä. Lisäksi on olemassa riski, että kulut voivat poiketa ennakoidusta, vaikka kulujen arvioinnissa on käytetty erityistä varovaisuutta.

Vuoden 2015 arvon alentumistestauksessa käytetyt diskonttokorot ennen veroja olivat 23,64 % Mecklenburgin kaivoksen osalta ja 21,52 % Stelliten kaivoksen osalta. Stelliten kaivoksen arvon alentumistestauksessa kassavirrat sisältävät sekä avolouhoksen että sivukivimassan kierrätyksen tärypöytäteknologiaa käyttämällä. Mecklenburgin kaivoksen arvon alentumistestauksessa kassavirrat sisältävät vain maanalaisen kaivoksen. Stelliten kaivoksen käyttöaika on 30 vuotta ja Mecklenburgin kaivoksen käyttöaika on 16 vuotta.

Arvon alentumistestien tuloksia on arvioitu vertaamalla käyttöarvoa rahavirtaa tuottavien yksiköiden vastaavien omaisuuserien kirjanpitoarvoihin.

Arvon alentumistestien tulokset 31.12.2015

Arvon alentumistestauksen tuloksena Synergy Africa ei kirjannut arvon alentumisia, koska kaivoksista kerrytettävissä olevat määrät ylittävät kirjanpitoarvot.

Testattaviin tase-eriin kuuluvat aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja nettokäyttöpääoma vähennettynä varauksilla ja laskennallisilla veroveljoilla (liittyen kauppahintojen jaksotaiseen kirjaamiseen).

USD/ZAR –kurssilla on merkittävä vaikutus Etelä-Afrikan mineraaliliiketoiminnan testauksessa. Testauksessa käytetty kurssi oli 15,75.

Arvon alentumistestauksen rahavirtaennusteissa käytettyjä keskeisiä taustoja ja oletuksia on esitetty seuraavassa taulukossa:

Rahavirtaa tuottava yksikkö	Myyntivolyymi	Myyntihinnat	Kustannukset
Stelliten kaivos	<u>Rikaste:</u> Avolouhos 169 500 tn vuonna 2016; 193 000 tn/v vuosina 2017 ja 2018; 168 000 tn vuonna 2019; ja 72 000 tn/v vuosina 2020 - 2045 <u>Platinametallit:</u> 5 591 unssia/vuosi vuosina 2018 - 2045	Etelä-Afrikan kromimalmi –UG2 CIF-hinnat muutettu FOM-hinnoiksi. Käytetty ulkopuolisten asiantuntijoiden (Heinz Pariser) hintaennusteita 2018 platinametallien hintaennuste perustuu testaushetken markkinahintaan	Avolouhoksen kustannukset perustuvat toteutuneisiin kustannuksiin, joita on oikaistu uuden teknologian avulla saavutettavan paremman talteenottoasteen tuomilla kustannussäästöillä. Tämä kustannus on arvioitu ottaen huomioon avolouhoksen elinkaaren aikainen inflaatio. Kaivoksen elinkaaren aikainen kustannus ilman inflaatiovaikutusta on arvioitu olevan 745 randia per myytävissä oleva kromitonni.
Mecklenburgin kaivos	<u>Raakamalmi</u> Maanalainen kaivos 5 300 tn vuonna 2016, 140 600 tn vuonna 2017 ja tuotannon odotetaan kasvavan keskimäärin 380 000 tonniin/v vuosina 2018 - 2031	Etelä-Afrikan kromimalmi – palamalmiin CIF-hinta muutettu vastaamaan FOM-hintoja. Käytetty ulkopuolisten asiantuntijoiden (Heinz Pariser) hintaennusteita	Maanalaisen kaivoksen kustannukset perustuvat kaivostiimin kokemukseen maanalaisista kaivoksista inflaatiolla oikaistuna. Kaivoksen elinkaaren aikainen kustannus ilman inflaatiovaikutusta on arvioitu olevan 550 randia per myytävissä oleva kromitonni.

Synergy Africa on tehnyt arvon alentumistestauksen tulosten herkkyyssanalyysin arvioimalla kuinka paljon olennaisten oletusten pitäisi muuttua, että testauksessa saatu arvo laskisi kirjanpitoarvon tasolle. Tämän herkkyyssanalyysin 31.12.2015 tulokset on esitetty alla:

Kassavirtaa tuottava yksikkö	Muutos diskonttokorossa ennen veroja (verrattuna testauksessa käytettyyn korkotasoon)	Muutos vapaassa kassavirrassa (vuotuinen keskiarvo)	Muutos kassavirtaa tuottava yksikön keskimääräisessä tuotantokustannuksessa	Muutos kassavirtaa tuottavan yksikön keskimääräisessä käyttökatteessa
Stelliten kaivos	15,8 %-yksikköä	-57,6 %	3,3 %-yksikköä	-19,6 %-yksikköä
Mecklenburgin kaivos	12,7 %-yksikköä	-60,0 %	9,9 %-yksikköä	-33,1 %-yksikköä

14. Rahoitusvarat ja -velat

31.12.2015, tEUR					
	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameno arvostettavat rahoitusvelat	Kirjanpitoarvot tase-erittäin
Pitkääaikaiset rahoitusvarat					
Pitkääaikaiset korolliset saamiset		597	33 165		33 763
Myyntisaamiset ja muut saamiset			441		441
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Lyhytaikaiset korolliset saamiset			3 519		3 519
Myyntisaamiset ja muut saamiset *			23 407		23 407
Muut rahoitusvarat			0		0
Rahavarat			19 644		19 644
Rahoitusvarojen kirjanpitoarvo	0	597	80 176	0	80 773
Rahoitusvarojen käypä arvo	0	597	80 176	0	80 773
Pitkääaikaiset rahoitusvelat					
Pitkääaikaiset korolliset velat				2 975	2 975
Muut rahoitusvelat				1 969	1 969
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Lyhytaikaiset korolliset velat				12 133	12 133
Ostovelat ja muut velat *				11 783	11 783
Johdannaiset				0	0
Rahoitusvelkojen kirjanpitoarvo				28 860	28 860
Rahoitusvelkojen käypä arvo				28 860	28 860

31.12.2014, tEUR					
	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameno arvostettavat rahoitusvelat	Kirjanpitoarvot tase-erittäin
Pitkääaikaiset rahoitusvarat					
Pitkääaikaiset korolliset saamiset		587	34 406		34 993
Myyntisaamiset ja muut saamiset			499		499
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Lyhytaikaiset korolliset saamiset			9 213		9 213
Myyntisaamiset ja muut saamiset *			19 447		19 447
Muut rahoitusvarat			1 656		1 656
Rahavarat			13 332		13 332
Rahoitusvarojen kirjanpitoarvo	0	587	78 554	0	79 141
Rahoitusvarojen käypä arvo	0	587	78 554	0	79 141

Pitkäaikaiset rahoitusvelat				
Pitkäaikaiset korolliset velat			6 263	6 263
Muut rahoitusvelat			42	42
Lyhytaikaiset rahoitusvelat				
Lyhytaikaiset korolliset velat			5 866	5 866
Ostovelat ja muut velat *			22 052	22 052
Johdannaiset			4 066	4 066
Rahoitusvelkojen kirjanpitoarvo			38 289	38 289
Rahoitusvelkojen käypä arvo			38 289	38 289

* Rahoitusinstrumentteihin kuulumattomat varat ja velat eivät sisälly lukuihin.

Käyvän arvon hierarkia

31.12.2015, tEUR	Kirjanpitoarvot tilikauden lopussa		
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Johdannaiset			
Muut rahoitusvarat			
Yhteensä			
Myytävissä olevat rahoitusvarat			
Muut rahoitusvarat			
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat			
Johdannaiset		0	
Yhteensä		0	

31.12.2014, tEUR	Kirjanpitoarvot tilikauden lopussa		
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Johdannaiset			
Muut rahoitusvarat			
Yhteensä			
Myytävissä olevat rahoitusvarat			
Muut rahoitusvarat			
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat			
Johdannaiset		4 066	
Yhteensä		4 066	

31.12.2015, tEUR	
Tason 3 täsmäytyslaskelma	
Hankintameno 1.1.2015	40
Hankintameno 31.12.2015	40
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.2015	-40
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.2015	-40
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	0

31.12.2014, tEUR	
Tason 3 täsmäytyslaskelma	
Hankintameno 1.1.2014	40
Hankintameno 31.12.2014	40
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.2014	-40
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.2014	-40
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	0

Korolliset velat

tEUR	2015	2014
Pitkäaikaiset		
Pankkilainat	2 970	6 238
Pääomalainat	5	5
Rahoitusleasingvelat	0	20
Yhteensä	2 975	6 263
Lyhytaikaiset		
Pankkilainat	5 071	5 039
Rahoitusleasingvelat	22	70
Luotollinen shekkitili	4,532	757
Muut korolliset velat	2 508	0
Yhteensä	12 133	5 866
tEUR	2015	2014
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien kokonaismäärät		
Yhden vuoden kuluessa	22	70
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	0	20
	22	90
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	22	70
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	0	20
	22	90
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	0	0
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä	22	90

Rahoitusriskit ja rahoitusriskien hallinta

Afarak Group Oyj:n hallitus on kuvannut konsernin pääriskiryhmät hallituksen toimintakertomuksessa. Tässä osiossa kuvataan tarkemmalla tasolla konsernin rahoitus- ja hyödykeriskejä sekä näihin liittyviä herkkyyssanalyyseja

Yhteenveto rahoitusvaroista ja lainajärjestelyistä

Rahoitusvarat 31.12.2015

Tilikauden operatiivisen tuloksen ja siitä kertyneen kassavirran lisäksi seuraavat alla mainitut tekijät ovat merkittävimmin vaikuttaneet konsernin rahoitusvarojen määrän muutokseen verrattuna edellisen tilikauden päätöshetken tilanteeseen:

Konsernin rahoitusvaroja ovat vähentäneet tilikauden aikana toteutetut investoinnit. Käyttöomaisuusinvestoinnit kohdistuivat pääasiassa erikoismetallisegmenttiin, jossa TMS jatkoi investointia hienojakeiden jalostuslaitokseen Kavakissa. EWW investoi uuteen pölynpoistolaitteistoon, joka otettiin käyttöön joulukuussa 2015. Koko vuoden käyttöomaisuusinvestoinnit sisälsi myös Mogale Alloysin investoinnin kuivaimeen ferrokromin jalostuslaitoksellaan. Mogale Alloys uusi myös uunien tulenkestävät eristeet huoltoseisokin aikana ja hankki uusia tehdasajoneuvoja. Vlakpoortin kaivoksella Yhtiö jatkoi investointeja koelouhinnan ylösajoon. Käyttöomaisuusinvestointien kassavirtavaikutus oli 7,3 miljoonaa euroa tilikauden aikana.

Myös rahoitusvelkojen takaisinmaksut tilikauden aikana vähensivät Konsernin rahoitusvaroja.

Rahavarat olivat tilinpäätöshetkellä 31.12.2015 valtaosin korollisilla euro-, randi- ja dollarimääräisillä pankkitileillä. Korollisia vakuustalletuksia oli 0,6 (4,6) miljoonaa euroa. Muut rahoitusvarat koostuivat korollisista lainoista ja muista saamisista.

Vuoden 2015 aikana Mogale Alloysin luotollisen tilin limiittiä nostettiin 50 miljoonasta randista 100 miljoonaan randiin käyttöpääoman jouston lisäämiseksi.

TMS:lle myönnettiin vuonna 2015 500 000 US-dollarin laina, jolla rahoitettiin käyttöomaisuusinvestointeja Tavasın ja Kavakin kaivoksilla.

Korolliset velat 31.12.2015

- Vaihtuvakorkoisia velkoja rahoituslaitoksilta oli tilinpäätöshetkellä 7,8 (11,0) miljoonaa euroa. Kiinteäkorkoisia lainoja oli 7,5 (1,1) miljoonaa euroa.
- Etelä-Afrikan lainojen korot on sidottu JIBAR-markkinakorkoon. 31.12.2015 korko oli 6,63 % (5,83 %) p.a. Vaihtuvakorkoisten lainojen korkomarginaali oli 3,0 % (3,0 %) p.a.
- Maltalaisen pankin lainalimiitin korko on sidottu LIBOR-markkinakorkoon. 31.12.2015 korko oli 0,54 % (0,26%). Vaihtuvakorkoisten lainojen korkomarginaali oli 3,75 % (3,75 %) p.a.
- Turkkilaisen pankkilainan korko on sidottu LIBOR-markkinakorkoon. 31.12.2015 korko oli 0,45 % (0,26%). Kiinteäkorkoisten lainojen korkomarginaali oli 0,75 % (0,00 %) p.a.

Pääoman hallinta

Konsernin pääomahallinnan tavoitteena on turvata toiminnan jatkuvuus ja luoda arvoa osakkeenomistajille optimoimalla pääomakustannuksia. Osana tavoitteita konserni pyrkii ylläpitämään jatkuvan pääsyn laina- ja pääomamarkkinoille. Hallitus arvioi konsernin pääomarakennetta säännöllisesti.

Pääomarakenne ja velkakapasiteetti otetaan huomioon investointipäätösten yhteydessä. Käytännössä pääomarakenteen hallintaan voidaan käyttää osinkopolitiikkaa, pääomanpalautuksia, omien osakkeiden takaisinostoja ja osakeanteja. Velkapääoman hallinnassa otetaan huomioon konsernin maksuvalmiuden turvaaminen. Konsernin sisäistä pääomarakennetta arvioidaan säännöllisesti tavoitteena sen optimointi esimerkiksi käyttämällä sisäisiä osinkoja ja oman pääoman korotuksia tai vähennyksiä.

Konsernin pitkän aikavälin tavoitteena on pitää omavaraisuusaste yli 50 %:ssa. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2015 konsernin omavaraisuusaste oli 64,2 % (62,8 %).

Konsernin rahoituslaitoslainat sisältävät kovenanteja, joiden rikkominen voi vaikuttaa negatiivisesti Yhtiön taloudelliseen asemaan. Konsernia koskevat kovenantit ovat: Afarak Trading Limitedin (toimi aiemmin nimellä RCS Ltd) korkokate ei saa olla alle 5, Afarak Trading Limitedin (RCS Ltd) velanhoitokate pitää olla vähintään 3; Afarak Trading Limitedin (RCS Ltd) velkaantuneisuusaste pitää olla alle 1, Konsernin substanssiarvon pitää olla yli 175 miljoonaa US-dollarina, Mogale Alloysin velanhoitokate pitää olla yli 1,4 ja Mogalen nettovelan suhde käyttökatteeseen pitää olla alle 1,5. Johto arvioi näitä kovenanteja säännöllisesti ja on yhteydessä kyseiseen pankkiin, jos on nähtävissä merkkejä, että kovenanteja rikotaan. Pankkien kanssa käytävissä keskusteluissa Yhtiö tekee kaikkensa selvittääkseen rikkomisen syyn ja esittääkseen talouslaskelmat, joilla kovenanttiehtojen rajoissa pysytään. Tilikauden päättyessä Afarak Trading Limitedillä (RCS Ltd) ei ollut kovenanttirikkomuksia. Mogale Alloysilla rikottiin sekä velanhoitokatetta että nettovelan suhdetta käyttökatteeseen koskevia kovenanteja. Johto tekee kaikkensa lukujen palauttamiseksi kovenanttiehtojen mukaisiksi. Huolimatta kovenanttiehtojen rikkomuksista etelä-afrikkalainen pankki myönsi Mogale Alloysille luotollisen tilin limiitin noston Mogale Alloysin käyttöpääomahallinnan parantamiseksi.

Rahoitusriskien hallinta

Konserni altistuu normaalissa liiketoiminnassaan useille rahoitusriskeille. Konsernin keskeisimmät rahoitusriskit ovat maksuvalmiusriski, valuuttariski, korkoriski, luottoriski sekä hyödykeriski. Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa ja soveltuvien osin lieventää rahoitusmarkkinoiden muutosten haitallisia vaikutuksia konsernin tulokseen. Konsernin riskienhallinnan yleiset periaatteet hyväksyy Afarak Group Oyj:n hallitus ja seurannasta vastaa hallituksen tarkastusvaliokunta. Käytännön toteutuksesta vastaa konsernin ja tytäryhtiöiden johto. Konsernin johto seuraa riskipositioita ja riskienhallintatoimenpiteitä säännöllisesti ja valvoo, että operatiivisessa toiminnassa noudatetaan konsernin toimintaohjeita ja riskienhallinnan periaatteita. Riskeistä ja riskienhallinnasta raportoidaan säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Keskeisimmät rahoitusinstrumentit konsernin taseessa ovat pankkilainat, luottolimiitit, leasingvelat, muut pitkäaikaiset velat, käteinen raha sekä lyhytaikaiset talletukset ja rahamarkkinasijoitukset. Näiden rahoitusinstrumenttien tarkoituksena on konsernin yrityskauppojen ja operatiivisen toiminnan rahoitus. Konsernilla on myös muita rahoitusvelkoja sekä -saamisia, kuten myyntisaamiset ja ostovelat, jotka aiheutuvat sen operatiivisesta toiminnasta.

(i) Maksuvalmiusriski

Konsernissa arvioidaan ja seurataan liiketoiminnan vaatiman investointi- ja käyttöpääomarahoituksen määrää säännöllisesti, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoituslaitoksia ja rahoitusmuotoja sekä sopimalla rahoituslimiittejä.

Konsernin maksuvalmius oli tilinpäätöshetkellä hyvä, vaikka nostamaton luottolimiitti 45,3 miljoonaa euroa päättyi 31.12.2014.

Mikäli maksuvalmiusriskit realisoituisivat, se todennäköisesti aiheuttaisi viivästyskorkoja ja mahdollisesti vaikeuttaisi yhteistyötä tavarantoimittajien kanssa, mikä voisi jatkossa vaikuttaa niihin hinta- ja muihin ehtoihin, joilla konserni hankkii tuotantopanoksia tai rahoitusta.

Konsernin velkojen maturiteettijakauma oli tilinpäätöshetkellä seuraava:

31.12.2015, tEUR

Rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo	Rahavirrat	Maksut	Maksut	Maksut	Maksut	Maksut yli 5 v. kuluttua
			alle 6 kk kuluessa	6-12 kk kuluessa	1-2 vuoden kuluessa	2-5 vuoden kuluessa	
Vakuudelliset lainat rahoituslaitoksilta	8 042	-8 527	-2 744	-2 314	-3 469	0	0
Rahoitusleasingvelat	22	-22	-12	-10	0	0	0
Osto- ja muut velat	13 310	-13 310	-11 243	-82	-1 984	0	0
Pankkitililimiitit	4 532	-4 532	-4 532	0	0	0	0
Johdannaiset	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	25 904	-26 391	-18 530	-2 407	-5 454	0	0

31.12.2014, tEUR

Rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo	Rahavirrat	Maksut	Maksut	Maksut	Maksut	Maksut yli 5 v. kuluttua
			alle 6 kk kuluessa	6-12 kk kuluessa	1-2 vuoden kuluessa	2-5 vuoden kuluessa	
Vakuudelliset lainat rahoituslaitoksilta	11 277	-11 713	-2 636	-2 588	-6 490	0	0
Rahoitusleasingvelat	90	-90	-45	-26	-20	0	0
Osto- ja muut velat	25 737	-25 784	-25 556	-124	-57	-47	0
Pankkitililimiitit	757	-757	-757	0	0	0	0
Johdannaiset	4 066	-4 066	-4 066	0	0	0	0
Yhteensä	41 928	-42 410	-33 059	-2 738	-6 567	-47	0

(ii) Valuuttariski

Konserni toimii kansainvälisesti muun muassa Turkissa, Maltalla ja Etelä-Afrikassa, minkä vuoksi konserni altistuu valuuttakurssiriskeille. Lisäksi huomattava osa konsernin myynnistä on valuuttamääräistä. Riskit aiheutuvat sekä suoraan kaupallisista kassavirroista että välillisesti valuuttakurssimuutosten vaikutuksesta konsernin kilpailukykyyn. Siltä osin kun konsernin sisäiset valuuttamääräiset lainat on luokiteltu nettosijoitukseksi tytäryhtiöön, valuuttakurssimuunnoksesta aiheutuva ero on esitetty omassa pääomassa muuntoerona.

Konserniin kohdistuu tuloslaskelmaan, taseeseen ja rahavirtaan liittyvä valuuttariski. Erityisesti Yhdysvaltain dollarin ja Etelä-Afrikan randin kurssimuutokset euroon nähdén vaikuttavat merkittävästi Konsernin euromääräiseen kannattavuuteen. Liiketoiminnan rahavirrat ovat USD-määräisiä, kun taas suuri osa kuluista on ZAR-määräisiä. Etelä-Afrikan randin kurssivaihtelulla on merkittävä vaikutus sekä konsernin tuloslaskelmaan että taseeseen. Riskienhallinnallaan konserni pyrkii lisäksi saamaan eri valuutoissa olevat sisääntulevat ja ulosmenevät rahavirrat sekä saamiset ja velat samansuuruisiksi.

Seuraavissa taulukoissa on kuvattu saamisten ja velkojen valuuttajakaumaa ja sen muutosta verrattuna edelliseen tilinpäätökseen.

31.12.2015, tEUR	EUR valuuttakurssi	1	1,0887	0,7340	3,1765	16,9530
		EUR	USD	GBP	TRY	ZAR
Rahavarat (EUR)		4 026	13 768	118	227	1 504
Myyntisaamiset ja muut saamiset (EUR)		4 514	22 521		41	3 048
Lainat ja muut rahoitusvarat (EUR)		28 895	821	913	377	8 229
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat (EUR)		-3 784	-828	-15	-473	-5 258
Lainat ja muut velat (EUR)		-1 913	-8 061		-335	-6 768
Valuuttajakauma, netto (EUR)		31 738	28 222	1 016	-162	755
<i>Valuuttajakauma, netto (ko. valuutassa)</i>		31 738	30 725	746	-515	12 807

31.12.2014, tEUR	EUR valuuttakurssi	1	1,2141	0,7789	2,832	14,0353
		EUR	USD	GBP	TRY	ZAR
Rahavarat (EUR)		2 740	8 655	129	67	1 741
Myyntisaamiset ja muut saamiset (EUR)		17 342	12 908			2 609
Lainat ja muut rahoitusvarat (EUR)		39 952			545	0
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat (EUR)		-11 916	-2 795	-9	-363	-6 253
Lainat ja muut velat (EUR)		-76	-10 108		-488	-1 500
Valuuttajakauma, netto (EUR)		48 043	8 659	120	-239	-3 403
<i>Valuuttajakauma, netto (ko. valuutassa)</i>		48 043	10 513	93	-675	-47 762

Alla on esitetty valuuttakurssimuutosten vaikutus konsernitaseen 31.12.2015 valuuttamäärien erien arvoihin verrattuna konsernitaseen laadinnassa käytettyyn kurssiin. Johtuen valuuttakurssien korkeasta volatiliiteetista vaihteluväli on pidetty +/- 20 prosentissa.

31.12.2015

	USD	GBP	TRY	ZAR
20 % vahvistuminen	7 055	254	-41	189
15 % vahvistuminen	4 980	179	-29	133
10 % vahvistuminen	3 136	113	-18	84
5 % vahvistuminen	1 485	53	-9	40
0 % ei muutosta	0	0	0	0
-5 % heikentyminen	-1 344	-48	8	-36
-10 % heikentyminen	-2 566	-92	15	-69
-15 % heikentyminen	-3 681	-132	21	-99
-20 % heikentyminen	-4 704	-169	27	-126

31.12.2014

	USD	GBP	TRY	ZAR
20 % vahvistuminen	2 165	30	-60	-851
15 % vahvistuminen	1 528	21	-42	-601
10 % vahvistuminen	962	13	-27	-378
5 % vahvistuminen	456	6	-13	-179
0 % ei muutosta	0	0	0	0
-5 % heikentyminen	-412	-6	11	162
-10 % heikentyminen	-787	-11	22	309
-15 % heikentyminen	-1 129	-16	31	444
-20 % heikentyminen	-1 443	-20	40	567

Johdannaiset

Konsernin altistuminen valuuttakurssiriskeille liittyy pääasiassa Konsernin liiketoimintoihin (liikevaihto ja kulut syntyvät vieraassa valuutassa).

Valuuttajohdannaiset, jotka arvostetaan raportointipäivän käypään arvoon, aiheuttavat ajoituseroja käypien arvojen ja suojattujen operatiivisten tapahtumien välillä. Käypien arvojen muutokset johdannaisissa, jotka on tarkoitettu suojaamaan tulevaa kassavirtaa, mutta joita ei ole arvostettu suojauslaskennan periaatteiden mukaan, vaikuttavat Konsernin tulokseen kyseisellä tilikaudella. Taustalla olevat valuuttakaupat realisoituvat tulevaisuudessa.

Vuoden 2014 lopussa Konsernilla oli USD/ZAR valuuttajohdannaisia suojaamassa operatiivista kassavirtaa. Sopimusten nimellisarvot ja käyvät arvot on kuvattu alla olevassa taulukossa.

MEUR	2015		2014	
	Nimellisarvo	Käypä arvo	Nimellisarvo	Käypä arvo
Valuuttatermiinit	0	0	41 586	4 066
Valuuttaoptiot	0	0	4	0

Konserni ei käytä suojauslaskentaa.

(iii) Korkoriski

Konserni altistuu korkoriskille, kun konserniyhtiöt ottavat lainaa tai tekevät muita rahoitus sopimuksia tai tekevät likviditeetin hallintaan liittyviä talletuksia tai muita sijoituksia. Lisäksi korkojen muutokset voivat muuttaa konsernin varojen käypää arvoa. Konsernin liiketoiminnan tulot ja liiketoiminnan rahavirrat ovat pääosin riippumattomia markkinakorkojen vaihtelusta.

Korkoriskin hallitsemiseksi velkarahoituksessa on käytetty vaihtuva- ja kiinteäkorkoisia instrumentteja, ja tarvittaessa johdannaisia, kuten koronvaihtosopimuksia. Tilikauden 2015 lopussa konsernin korollinen velka oli pääasiassa vaihtuvakorkoista eikä koronvaihtosopimuksia ollut voimassa. Tavoitteena on, että lainojen maturiteetti toisaalta vastaa liiketoiminnan tarpeita ja toisaalta jakautuu erimittaisiin jaksoihin, mikä hajauttaa konsernin rahoitusriskejä. Vaihtuvakorkoisessa rahoituksessa lainojen korot on pääsääntöisesti sidottu eri maiden markkinakorkoihin (Iso-Britannia, Etelä-Afrikka), joiden muutokset vaikuttavat konsernin rahoituksen kokonaiskustannuksiin ja kassavirtoihin.

Konsernin korolliset saamiset ovat pääosin laina- ja kauppahintasaamisia. Konsernin korollisia lainoja on käsitelty edellä.

Korollisten velkojen ja saamisten jako kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin oli seuraava tilinpäätöshetkillä 31.12.2015 ja 31.12.2014:

Saamisten ja velkojen korkoperusta (tuhansina euroina)

	31.12.2015	31.12.2014
Kiinteäkorkoiset		
Varat	3 500	7 502
Velat	-7 521	-1 102
Kiinteäkorkoiset varat ja velat, netto	-4 021	6 399
Vaihtuvakorkoiset		
Varat	33 184	36 705
Velat	-7 755	-11 028
Vaihtuvakorkoiset varat ja velat, netto	25 429	25 677
Korolliset nettovelat	28 151	32 076

Seuraavassa taulukossa on kuvattu markkinakorkojen muutoksen karkeata vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan, mikäli talletusten ja lainojen korot muuttuisivat. Analyysissä on huomioitu vain vaihtuvakorkoiset rahoitusvarat ja -velat. Alla oleva herkkyyshanalyysi on suuntaa-antava ja se koskee ensisijaisesti tulevaa kahdentoista kuukauden kautta, jos taserakenne vastaisi tilinpäätöshetken 31.12.2015 tilannetta ja jos valuuttakursseissa ei tapahtuisi muutoksia.

31.12.2015

Korkotason muutos	Muutos korkotuotoissa	Muutos korkokuluissa	Nettovaikutus
-2,00 %	-664	155	-509
-1,50 %	-498	116	-381
-1,00 %	-332	78	-254
-0,50 %	-166	39	-127
0,00 %	0	0	0
0,50 %	166	-39	127
1,00 %	332	-78	254
1,50 %	498	-116	381
2,00 %	664	-155	509

31.12.2014

Korkotason muutos	Muutos korkotuotoissa	Muutos korkokuluissa	Nettovaikutus
-2,00 %	-734	221	-514
-1,50 %	-551	165	-385
-1,00 %	-367	110	-257
-0,50 %	-184	55	-128
0,00 %	0	0	0
0,50 %	184	-55	128
1,00 %	367	-110	257
1,50 %	551	-165	385
2,00 %	734	-221	514

(iv) Luottoriski

Luottoriski voi realisoitua, mikäli konsernin kanssa vastapuolena kauppa-, sijoitus tai muussa sopimuksessa oleva vastapuoli ei pysty vastaamaan sitoumuksistaan, jolloin siitä seuraisi taloudellista vahinkoa konsernille. Konsernin toimintaohjeet määrittelevät asiakkaiden ja vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset sijoitustransaktioissa ja johdannaissopimuksissa, sekä lisäksi likvidien varojen sijoitusperiaatteet. Merkittävimmissä myyntisopimuksissa vastapuolen luottokelpoisuustiedot tarkistetaan. Konsernin luottoriskit eivät toistaiseksi ole realisoituneet merkittävässä määrin.

Konsernin tärkeimmät asiakkaat ovat isoja kansainvälisiä teräsyhtiöitä tai terässektorin välittäjiä, joiden kanssa on yleensä pitkä toimintahistoria. Koska asiakkaat edustavat yhtä teollisuuden sektoria, merkittävät muutokset tämän sektorin kannattavuudessa voivat kasvattaa luottoriskiä.

Afarak Group Oyj:n hallitus on määritellyt konsernin emoyhtiön kassanhallinnan periaatteet, joiden mukaisesti rahavarat on talletettu ainoastaan lyhytaikaisesti vakavaraisiin rahoituslaitoksiin, joihin konsernilla on liiketoimintasuhteet. Keskeisten vastapuolien riskiluokitusta seurataan aika ajoin.

Tilikauden aikana tulosvaikutteisesti kirjattujen luottotappioiden määrä ei ole ollut merkittävä. Konsernin luottoriskin enimmäismäärä vastaa tilinpäätöshetkellä 31.12. saamisten kirjanpitoarvoa ja jakaantuu seuraavasti:

Luokka	tEUR 31.12.2015	tEUR 31.12.2014
Korolliset rahoitusvarat		
Rahat ja pankkisaamiset	19 644	13 332
Saamiset lähipiiriltä	36 073	41 406
Muut korolliset saamiset	611	2 800
Korolliset rahoitusvarat yhteensä	56 328	57 538
Korottomat rahoitusvarat		
Myyntisaamiset	23 407	19 447
Muut lyhytaikaiset saamiset	6 507	6 814
Myynti- ja muut saamiset osakusyryitykseltä	2 289	1 385
Pitkäaikaiset saamiset	6 070	5 504
Korottomat rahoitusvarat yhteensä	38 273	33 150
Yhteensä	94 601	90 688

(v) Hyödykeriski

Konserni on altistunut useiden myytävien ja ostettavien tuotteiden, materiaalien ja hyödykkeiden hintariskille. Myös raaka-aineiden häiriöttömän saatavuuden turvaaminen on keskeistä teollisille prosesseille.

Hintariskiä raaka-aineissa ja hyödykkeissä hallitaan hinnoittelupolitiikan kautta siten, että hinnanmuutokset raaka-aineissa ja hyödykkeissä pystyttäisiin siirtämään myyntihintoihin. Tämä ei aina ole kuitenkaan mahdollista tai hinnanmuutoksen siirtämisessä myyntihintoihin saattaa olla viivettä sopimuksellisista tai kilpailullisista syistä johtuen.

Konsernin yksiköt, joilla on teollista tuotantoa, altistuvat raaka-aineiden ja hyödykkeiden saatavuuden, laadun ja hinnan muutoksille. Pienentääkseen näitä riskejä konsernin liiketoimintayksiköt pyrkivät sopimaan pitkän aikavälin sopimuksia tunnettujen vastapuolien kanssa, mutta aina tämä ei ole mahdollista vakiintuneiden kansainvälisten toimintatapojen takia. Koska pääsääntöisesti konsernin liiketoiminta-alueiden hyödykkeiden hintariskejä ei ole mahdollista tai taloudellisesti perusteltua suojata johdannaissopimuksilla, konsernilla ei ole hyödykkeisiin liittyviä voimassa olevia johdannaissopimuksia 31.12.2015.

Herkkyysanalyysi – erikoismetalliseosliiketoiminta

Alla on kuvattu konsernin erikoismetalliseosliiketoiminnassa tuotetun matalahiilisen ferrokromin myyntihinnan muutoksen vaikutusta konsernin liikevoittoon ja omaan pääomaan olettaen, että EUR/USD-vaihtokurssi pysyy vakiona. Analyysin lähtökohtana on joulukuun 2015 hintataso. Koska tuotteen hinta määritellään Yhdysvaltain dollareissa, voi valuuttakurssin muutoksella olla merkittävä vaikutus konsernin euromääräiseen kannattavuuteen. Alla olevassa taulukossa täyden kapasiteetin määräksi on simulointitarkoituksessa asetettu 36 000 tonnia vuodessa ja oletuksena on, että tuotetaan vain yhtä ferrokromilaatua. Ferrokromin tuotannossa käytetään useita eri raaka-aineita, kuten kromiittirikastetta ja ferropiikromia. Käytännössä pääraaka-aineiden hinta muuttuu kuitenkin samansuuntaisesti lopputuotteen myyntihinnan kanssa, vaikka korrelaatio ei ole täydellinen ja ajoituksessa saattaa olla eroja. Tämän vuoksi nettovaikutus konsernin liikevoittoon olisi todennäköisesti alhaisempi kuin alla esitetystä taulukosta. Myös sähkönkäyttö tuotannossa on huomattavaa, ja siksi sähkön hinnalla on merkittävä vaikutus kannattavuuteen. Sähkön hinta ei korreloi hyödykkeiden hinnan muutoksen kanssa.

Tilikausi 2015

Myyntihinnan muutos (USD / lb Cr)		Vaikutus liikevoittoon	Vaikutus omaan pääomaan
2,72	20 %	23 129	21 973
2,61	15 %	17 347	16 480
2,49	10 %	11 565	10 986
2,38	5 %	5 782	5 493
2,27	0 %	0	0
2,15	-5 %	-5 782	-5 493
2,04	-10 %	-11 565	-10 986
1,93	-15 %	-17 347	-16 480
1,81	-20 %	-23 129	-21 973

Tilikausi 2014

Myyntihinnan muutos (USD / lb Cr)		Vaikutus liikevoittoon	Vaikutus omaan pääomaan
2,74	20 %	20 912	19 866
2,63	15 %	15 684	14 900
2,51	10 %	10 456	9 933
2,40	5 %	5 228	4 967
2,29	0 %	0	0
2,17	-5 %	-5 228	-4 967
2,06	-10 %	-10 456	-9 933
1,94	-15 %	-15 684	-14 900
1,83	-20 %	-20 912	-19 866

Herkkyysanalyysi – rautametalliseosliiketoiminta

Rautametalliseosliiketoiminnan tuotantoyksikön Mogale Alloysin tuotevalikoimaa voi muuttaa melko nopeasti ja joustavasti. Siksi liiketoiminnan herkkyydestä raaka-aineiden hintamuutoksille voidaan antaa vain karkeita arvioita. Tuotannon vuotuinen kokonaiskapasiteetti on kaikkiaan noin 110 000 tonnia. Olettaen, että kaikki tuotanto olisi plasmaferrokromia, mikä on yksinkertaistus tositilanteesta, ja käyttäen loppuvuoden 2015 hintaindikaatiota plasmaferrokromille myyntihintojen muutosten vaikutusta havainnollistetaan karkealla tasolla seuraavassa taulukossa. Käytännössä tulee lisäksi ottaa huomioon, että myyntihinnan muutosten lisäksi valuuttakurssien, raaka-aineiden sekä myös sähkön hinnanmuutoksilla voi olla merkittävä vaikutus kannattavuuteen. Etelä-Afrikassa sähköntuotanto, -hinnoittelu ja -toimitus on valtaosin yhden yrityksen, Eskomin, käsissä. Mogale Alloys saattaa tulevaisuudessa osallistua Eskomin sähkön takaisinosto-ohjelmaan.

Tilikausi 2015

Myyntihinnan muutos (USD / lb Cr)		Vaikutus liikevoittoon	Vaikutus omaan pääomaan
1,10	20 %	20 903	15 050
1,06	15 %	15 677	11 288
1,01	10 %	10 451	7 525
0,97	5 %	5 226	3 763
0,92	0 %	0	0
0,87	-5 %	-5 226	-3 763
0,83	-10 %	-10 451	-7 525
0,78	-15 %	-15 677	-11 288
0,74	-20 %	-20 903	-15 050

Tilikausi 2014

Myyntihinnan muutos (USD / lb Cr)		Vaikutus liikevoittoon	Vaikutus omaan pääomaan
1,30	20 %	22 004	15 843
1,24	15 %	16 503	11 882
1,19	10 %	11 002	7 921
1,13	5 %	5 501	3 961
1,08	0 %	0	0
1,03	-5 %	-5 501	-3 961
0,97	-10 %	-11 002	-7 921
0,92	-15 %	-16 503	-11 882
0,86	-20 %	-22 004	-15 843

15. Vaihto-omaisuus

tEUR	2015	2014
Aineet ja tarvikkeet	16 389	30 611
Keskeneräiset tuotteet	117	90
Valmiit tuotteet	28 646	29 351
Yhteensä	45 152	60 052

16. Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset

tEUR	2015	2014
Myyntisaamiset	23 407	19 447
Lainasaamiset	415	3 836
Korolliset saamiset	3 519	7 034
Siirtosaamiset	3 307	3 201
Tuloverosaamiset	5 058	3 323
Muut saamiset	5 073	3 928
Yhteensä	40 779	40 769

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät liittyvät vuokrasopimuksiin, henkilöstökuluihin, ALV-saamisiin ja lainasaamisten korkojaksotuksiin. Saamisten arvot tilikauden päätöshetkellä vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä vakuuksien käypää arvoa huomioon ottamatta siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään rahoitusinstrumentteihin liittyviä velvoitteitaan.

Myyntisaamisten ikäjakauma tilikauden päätöshetkellä

tEUR	2015	2014
Erääntymättömät	12 708	14 121
Erääntyneet, alle 1 kk	10 936	5 579
Erääntyneet, 1 - 2 kk	96	176
Erääntyneet, 2 - 3 kk	99	0
Erääntyneet, yli 3 kk	-432	-430
Myyntisaamiset yhteensä	23 407	19 447

17. Rahavarat

tEUR	2015	2014
Käteinen raha ja pankkitilit	18 793	12 449
Vakuustalletukset yhteensä	508	4 286

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat muodostuvat seuraavasti:

tEUR	2015	2014
Käteinen raha ja pankkitilit	18 793	12 449
Likvidit sijoitukset	851	883
Yhteensä	19 644	13 332

18. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

	Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä	Osakepääoma tEUR
31.12.2013	248 432 000	244 187 283	23 642
Osakeanti	11 130 434	11 130 434	0
31.12.2014	259 562 434	255 317 717	23 642
Osakeanti	3 478 261	3 478 261	0
31.12.2015	263 040 695	258 795 78	23 642

Yhtiön osakkeella ei ole nimellisarvoa.

Alla on esitetty oman pääoman rahastojen kuvaukset:

Ylikurssirahasto

Aiemmin voimassa olleeseen osakeyhtiölakiin perustuen yhtiöllä on ylikurssirahasto, jonne on kirjattu osakeanneissa tehdyistä osakemerkinnöistä osakkeen silloisen nimellisarvon ylittänyt osuus.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Muuntoero

Muuntoerorahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Omat osakkeet

31.12.2015 Yhtiön hallussa oli yhteensä 4 244 717 (4 244 717) omaa osaketta, mikä vastaa noin 1,61 (1,64) prosenttia rekisteröidystä osakemäärästä. 31.12.2015 ulkona olevien osakkeiden määrä, johon ei sisälly Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet, oli 258 795 978 (255 317 717).

Yhtiön tytäryhtiöt eivät omista Afarak Group Oyj:n osakkeita.

Hallituksen osakeantivaltuutukset

8.5.2015 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeannista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutuksen nojalla voidaan laskea liikkeeseen yhdessä tai useammassa erässä enintään 25.000.000 uutta tai Yhtiön hallussa olevaa osaketta, mikä vastaa noin 9,6 prosenttia Yhtiön tällä hetkellä rekisteröidystä osakemäärästä. Hallitus voi käyttää valtuutusta esimerkiksi yritys- ja liiketoimintakauppojen tai muiden liiketoiminnan järjestelyjen ja investointien rahoittamiseen ja mahdollistamiseen tai henkilöstön kannustamiseen tai sitouttamiseen. Valtuutuksen perusteella hallitus voi päättää sekä maksullisesta että maksuttomasta annista. Merkintähinnan maksuna voidaan käyttää myös muuta vastiketta kuin rahaa. Valtuutus sisältää oikeuden päättää osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poikkeamisesta osakeyhtiölaissa määrättyjen edellytysten täytyessä. Valtuutus korvaa aikaisemmat valtuutukset ja se on voimassa kahden (2) vuoden ajan yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään Yhtiön omien osakkeiden hankinnasta. Hallitukselle myönnetty valtuutus käsittää enintään 15.000.000 omaa osaketta. Valtuutus korvaa kaikki aikaisemmat valtuutukset ja se on voimassa 18 kuukauden ajan yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Kaupankäyntitiedot

Afarak Group Oyj:n osake on listattu Lontoon pörssin päämarkkinalla ja NASDAQ Helsingin pörssissä. Afarakin osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena Lontoon pörssissä tunnuksella AFRK ja NASDAQ Helsingissä kaupankäyntitunnuksella AFAGR. ISIN-koodi on FI0009800098 ja kauppaa käydään Englannin punnissa ja euroissa.

16.4.2015 Afarak ilmoitti, että Yhtiö aikoi siirtää Yhtiön osakkeiden listauksen Lontoon pörssin päämarkkinoilla nykyisestä Premium-listaussegmentistä Standard-listaussegmenttiin. Ehdotettu siirto Standard-segmenttiin oli riippuvainen osakkeenomistajien päätöksestä ja Yhtiön hallitus ehdotti osakkeenomistajille segmentin siirtämistä. Ehdotetun siirron tarkoituksena on kulujen karsiminen, jotka liittyvät Premium-segmentin Standard-segmenttiä pidemmälle menevien säädösten noudattamiseen. Siirrolla ole vaikutusta Yhtiön osakkeen kaupankäyntijärjestelyihin Lontoon pörssissä eikä NASDAQ Helsingissä.

16.4.2015 Afarak ilmoitti, että Yhtiö oli laatinut Lontoon pörssin sääntöjen mukaisen kirjeen liittyen ehdotettuun Yhtiön osakkeiden listauksen siirtämiseen Lontoon pörssin päämarkkinoilla Premium-listaussegmentistä Standard-listaussegmenttiin.

9.6.2015 Afarak ilmoitti, että Yhdistyneen kuningaskunnan listausviranomaisen oli hyväksynyt Yhtiön osakkeiden Lontoon pörssin päälistan listaussegmentin siirron Premium-segmentistä Standard-segmenttiin ja että siirto oli nyt suoritettu.

Osakkeen kurssikehitys ja osakkeiden vaihto

Yhtiön osakkeen kurssi vaihteli vuoden 2015 aikana Lontoon pörssissä 0,25 (0,24) ja 0,33 (0,32) Ison Britannian punnan välillä ja Helsingin pörssissä 0,33 (0,21) ja 0,67 (0,42) euron välillä. Afarakin osakkeen päätöskurssi tilikauden päättyessä 31.12.2015 oli Lontoossa 0,33 (0,25) punttaa ja Helsingissä 0,40 (0,32) euroa. Osakekannan 263 040 695 (259 562 434) osaketta markkina-arvo 31.12.2015 päätöskurssilla oli Lontoossa 85,5 (65,5) miljoonaa punttaa ja Helsingissä 105,7 (83,1) miljoonaa euroa.

Kokonaisvaihto oli Lontoossa 13 248 (23 013) kappaletta ja Helsingissä 38 224 080 (20 927 217) kappaletta, mikä edustaa Lontoossa 0,01 % (0,01 %) ja Helsingissä 14,53 % (8,06 %) tilinpäätöshetkellä rekisteröidystä osakekannasta.

Osakkeenomistajat

Yhtiöllä oli 31.12.2015 yhteensä 4 433 (31.12.2014 yhteensä 4 030) osakkeenomistajaa, joista hallintarekisteröityjä oli 8. Liikkeeseen laskettujen osakkeiden lukumäärä 31.12.2015 oli 263 040 695 (259 562 434) osaketta.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2015

Osakkeenomistaja	Osakkeita	%
1 Nordea Bank Finland Oyj hallintarekisteröity *	164 508 392	62,5
2 Hino Resources Co. Ltd **	34 881 903	13,3
3 Joensuun Kauppa ja Kone Oy	11 272 326	4,3
4 Kankaala Markku Olavi	7 066 116	2,7
5 Clearstream Banking S.A. hallintarekisteröity	6 663 927	2,5
6 Moncheur & Cie	6 607 183	2,5
7 Hanwa Company Limited	6 000 000	2,3
8 Afarak Group Oyj	4 244 717	1,6
9 Hukkanen Esa Veikko	4 223 048	1,6
10 Danske Bank Oyj hallintarekisteröity	925 810	0,4
Yhteensä	246 393 422	93,7
Muut osakkeenomistajat	16 647 273	6,3
Osakkeita yhteensä	263 040 695	100,0

* 25.7.2014 julkaistun Aida Djakovin liputusilmoituksen mukaan hänen ja hänen määräysvallassaan olevan yhteisön Atkey Limited yhteenlaskettu omistus on 68 526 701 osaketta, mikä vastaa 26,4 % Yhtiön osakkeiden kokonaismäärästä.

** 10.10.2014 julkaistun Hino Resources Co. Ltd:n ("Hino") viimeisimmän liputusilmoituksen mukaan Hinin omistus on 49 991 903 osaketta, mikä vastaa 19,26 % Yhtiön osakkeiden kokonaismäärästä.

Afarak Group Oyj:n hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat 31.12.2015 yhteensä 7 813 287 (78 078 926) kappaletta Afarak Group Oyj:n osakkeita, kun otetaan huomioon osakkeet, joita kyseessä olevat henkilöt itse, lähipiirinsä ja määräys- tai vaikutusvaltauyhteisöidensä kautta omistivat. Tämä vastaa noin 3,0 (30,1) prosenttia yhtiön kaikista liikkeelle lasketuista, 31.12.2015 kaupparekisteriin merkityistä osakkeista.

Osakkeenomistuksen jakautuminen 31.12.2015

Osakkeita	Omistajien lkm	%-osuus omistajista	Osakemäärä kpl	% osakekannasta
1-100	752	16,96	45 522	0,02
101-1 000	2 148	48,45	1 133 151	0,43
1 001-10 000	1 312	29,60	4 466 944	1,70
10 001-100 000	190	4,29	5 257 160	2,00
100 001-1 000 000	22	0,50	6 670 306	2,54
1 000 001-10 000 000	6	0,14	34 804 991	13,23
yli 10 000 000	3	0,07	210 662 621	80,09
Yhteensä	4 433	100,00	263 040 695	100,00
joista hallintarekisteröityjä	8		173 362 087	65,91
Liikkeeseenlaskettu määrä			263 040 695	100,00

Osakkeenomistajat osakasryhmittäin 31.12.2015

	% osakekannasta
Suomalaiset osakkeenomistajat	15,98 %
jotka jakautuvat seuraavasti:	
Liikkeyritykset	6,49 %
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,07 %
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00 %
Kotitaloudet	9,41 %
Ulkomaiset osakkeenomistajat	83,95 %
Yhteensä	100,00 %
joista hallintarekisteröityjä	65,91 %

19. Osakeperusteiset maksut

Yhtiöllä on kolme kannustinjärjestelmiin liittyvää optio-ohjelmaa: I/2005, I/2008 ja I/2011.

Ohjelman I/2005 optio-oikeuksia annetaan osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen Afarak Group Oyj:n johtoon kuuluville henkilöille ja muille avainhenkilöille sekä lisäksi Yhtiön hallituksen päättämille konserniyhtiöiden hallituksiin, johtoon ja henkilökuntaan kuuluville henkilöille. Ohjelma oikeuttaa merkitsemään yhteensä enintään 2 700 000 kappaletta Yhtiön osakkeita. Osakkeiden merkintäaika on porrastettu eri kirjaintunnuksilla merkityillä optio-oikeuksilla aikavälille 1.7.2007 - 30.6.2015 ja osakkeiden merkintähinta välille 0,32 – 0,78 euroa (osingoilla- ja pääomanpalautuksilla oikaistuna). Afarak Group Oyj:n osakkeiden lukumäärä voi I/2005 optio-oikeuksilla tehtävien merkintöjen seurauksena nousta enintään 2 700 000 uudella osakkeella. Merkintähinnat kirjataan optio-ohjelman ehtojen mukaisesti sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Optio-ohjelma I/2008 on myönnetty yhtiön entiselle toimitusjohtajalle Alwyn Smitille lokakuussa 2008. Ohjelma oikeuttaa merkitsemään yhteensä enintään 2 900 000 kappaletta Yhtiön osakkeita hintaan 2,18 euroa/osake (osingoilla ja pääomanpalautuksilla oikaistuna). Osakkeiden merkintäaika on alkanut 1 450 000 optio-oikeuden osalta 1.10.2009 ja 1 450 000 optio-oikeuden osalta 1.10.2010. Osakkeiden merkintäaika päättyy kaikkien osakkeiden osalta 31.12.2015.

Afarak Group Oyj:n osakkeiden lukumäärä voi I/2008 optio-oikeuksilla tehtävien merkintöjen seurauksena nousta enintään 2 900 000 uudella osakkeella.

Optio-ohjelman I/2011 optio-oikeuksia on myönnetty Yhtiön avainhenkilöille hallituksen suosituksen mukaisesti. Optio-ohjelma oikeuttaa merkitsemään yhteensä enintään 6 900 000 kappaletta Yhtiön osakkeita. Osakkeiden merkintäaika eri kirjaintunnuksilla ja vuosilla merkityillä optio-oikeuksilla on 1.7.2014 – 1.8.2017. Merkintähinta lasketaan Yhtiön osakkeen volyymipainotetun keskihinnan mukaan, ja se vaihtelee sarjasta riippuen.

Afarakin johtoon kuuluville henkilöille on myönnetty optio-ohjelman I/2005 optio-oikeuksia A -, B-, C-, D-, E- ja F-sarjasta yhteensä 1 175 000 kappaletta, optio-ohjelmasta I/2008 yhteensä 2 900 000 kappaletta ja optio-ohjelmasta I/2011 yhteensä 6 291 997 kappaletta, joista 99 999 optiota lunastettu jättäen 6 191 998 optiota vielä lunastamattomaksi. Optiot on kirjattu tilinpäätökseen IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardin mukaisesti. Osakeperusteiset optiot raukeavat, mikäli niitä ei ole lunastettu ehtojen mukaisesti niiden myöntämisestä. Optiojärjestelyjen keskeiset ehdot on esitetty seuraavissa taulukoissa.

Toukokuussa 2015 Yhtiö päätti myöntää toimitusjohtajalleen Alistair Ruitersille 1 000 000 yhtiön osaketta. Nämä osakkeet annetaan kahdessa jaksossa perustuen toteutuneisiin palvelusvuosiin. Toimitusjohtaja saa ensimmäiset 500 000 osaketta, kun ensimmäinen syntymisjakso on tullut täyteen 22.5.2016. Toiset 500 000 osaketta toimitusjohtaja saa 22.5.2017. Näillä osakkeilla on kahden vuoden myyntirajoitus merkintähetkestä laskien. Myönnettyjen osakkeiden käypä arvo on määritelty myöntämispäivän markkinahinnalla, joka myöntämispäivänä oli 0,40 euroa osakkeelta. Arvo vuoden päättyessä oli 182 870,24 euroa.

14.8.2015 Afarak ilmoitti, että Yhtiön hallitus oli päättänyt tarjota 3 478 261 Yhtiön uutta osaketta ("Uudet Osakkeet") Gujo Investments (Pty) Limitedille, joka on yksi Mogale Alloysin (yhtiö hankittu toukokuussa 2009) myyjistä 11.10.2012 tiedotetun sovintosopimuksen mukaisesti. Osakeannin täytäntöönpanon jälkeen kauppahinta on kokonaisuudessaan maksettu. Kaikki Uudet Osakkeet on merkitty, ja Yhtiön hallitus on hyväksynyt merkinnät. Merkintähinta 1 739 130,50 euroa (0,50 euroa osakkeelta) on kokonaisuudessaan maksettu niillä saatavilla, joita myyjillä on ollut Mogale Alloysin hankintaan liittyvän sovinnon perusteella.

Optiojärjestely	Osakeoptiot. myönnetty henkilökunnalle 2012	Osakeoptiot. myönnetty toimitusjohtajalle 2008	Osakeoptiot. myönnetty toimitusjohtajalle 2008	Osakeoptiot. myönnetty henkilökunnalle 2010	Osakeoptiot. myönnetty henkilökunnalle 2009
Järjestelyn luonne	Myönnetyt osakeoptiot	Myönnetyt osakeoptiot	Myönnetyt osakeoptiot	Myönnetyt osakeoptiot	Myönnetyt osakeoptiot
Myöntämispäivä	1.4.2012	28.10.2008	28.10.2008	17.5.2010	6.8.2009
Myönnettyjen instrumenttien määrä	6 191 998	1 450 000	1 450 000	100 000	175 000
Tunnus	I/2011	I/2008	I/2008	F (I/2005)	E (I/2005)
Osakkeiden merkintäaika	1.7.2014-1.8.2017	1.10.2010-31.12.2015	1.10.2009-31.12.2015	1.7.2012-30.6.2015	1.7.2011-30.6.2014
Osinkokorjaus	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä
Toteutushinta jaetuilla osingoilla ja pääomanpalautuksilla oikaistuna	0,00 – 0,86	2,18	2,18	0,78	0,68
Osakehintamyoöntämispäivänä	0,90	1,26	1,26	1,00	1,75
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika (vuosina)	1,1 – 3,1	5,3	6,3	3,0	3,0
Oikeuden syntymisehdot	Työssäolo osakemerkinnän merkintäajan alkuun ja tavoiteosake-kurssitaso	Työssäolo osakemerkinnän merkintäajan alkuun	Työssäolo osakemerkinnän merkintäajan alkuun	Työssäolo osakemerkinnän merkintäajan alkuun	Työssäolo osakemerkinnän merkintäajan alkuun
Toteutus	Osakkeina	Osakkeina	Osakkeina	Osakkeina	Osakkeina
Odotettu volatiliteetti	45 %	44 %	44 %	56 %	46 %
Odotettu option voimassa-oloaika myöntämispäivänä (vuosina)	5,3 vuotta	5,0 vuotta	5,0 vuotta	5,1 vuotta	4,9 vuotta
Riskiton korko	2,24%	4,33%	4,33%	3,11%	3,66%
Odotetut osingot (osinkotuotto)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Odotetut henkilöstövähennykset (myöntämispäivänä)	0	0	0	0	0
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo/osake (euroa)	0,14 – 0,46	0,33	0,33	1,06	1,20
Arvonmäärittämisalli	Up and in Call	Black & Scholes	Black & Scholes	Black & Scholes	Black & Scholes

Optioiden kauden aikaiset muutokset ja painotetut keskimääräiset lunastushinnat ovat seuraavat:

	Jaetuilla osingoilla ja pääomanpalautuksilla oikaistu toteutushinta painotettuna keskiarvona EUR/osake	Optio-oikeuksien määrä, kpl
Tilikauden 2014 alussa	0,83	9 366 998
Rauenneet optiot	0,68	175 000
Tilikauden 2014 lopussa	0,83	9 191 998
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden 2014 lopussa	1,25	5 100 000
Tilikauden 2015 alussa	0,83	9 191 998
Rauenneet optiot	0,78	100 000
Rauenneet optiot	2,18	2 900 000
Tilikauden 2015 lopussa	0,26	6 191 998
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden 2015 lopussa	0,26	1 400 000

Tilinpäätöshetkellä ulkona olevien osakeoptioiden lunastushinnat ja raukeamisajat on esitetty seuraavassa:

Raukeamisvuosi	Toteutushinta (euro)	Osakkeiden määrä
2015	0,78	100 000
2015	2,18	2 900 000
2017	0,00-0,86	6 900 000

Yllä esitetty toteutushinta vastaa alkuperäistä toteutushintaa oikaistuna osinkojen ja pääomapalautusten vaikutuksella ennen varsinaista yhtiökokousta 2016.

20. Laskennalliset verosaamiset ja velat

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2015 aikana

tEUR	31.12.2014	Kurssierot	Tuloslaskelmaan kirjattu	Yritysjärjestelyt ja -myynnit	31.12.2015
Laskennalliset verosaamiset:					
Realisoitumattomat kulukirjaukset	1 587	-7	-972		608
Eläkevastuut	988		-173		815
Muuntoero	983		187	-43	1 127
Konsernieliminoinnit	608	-30	132		710
Yhteensä	4 166	-37	-826	-43	3 260

Laskennalliset verovelat:

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	6 395	-504	-944		4 947
Muuntoero	0			0	0
Muut erät	1 805	-182	-621		1 002
Yhteensä	8 200	-686	-1 565	0	5 949

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2014 aikana

tEUR	31.12.2013	Kurssierot	Tuloslaskelmaan kirjattu	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2014
Laskennalliset verosaamiset:					
Realisoitumattomat kulukirjaukset	1 824	1	-238		1 587
Eläkevastuut	1 052		-64		988
Muuntoero	8 822		755	-8 594	983
Konsernieliminoinnit	849	12	-253		608
Yhteensä	12 546	13	200	-8 594	4 166

Laskennalliset verovelat:

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	7 332	244	-1 181		6 395
Muuntoero	0			0	0
Muut erät	1 175	56	574		1 805
Yhteensä	8 507	300	-607	0	8 200

21. Varaukset

tEUR	Ympäristö- ja ennallistamisvaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
1.1.2015	9 133	1 081	10 214
Varausten lisäykset	11	495	506
Käytetyt ja puretut varaukset	-247	-190	-437
Diskonttauksen vaikutus	642	0	642
Kurssierot	-1 362	-155	-1 517
31.12.2015	8 177	1 231	9 408

tEUR	2015	2014
Pitkäaikaiset varaukset	9 309	10 137
Lyhytaikaiset varaukset	99	77
Yhteensä	9 408	10 214

t

Taseen pitkäaikaiset varaukset liittyvät konsernin tuotantolaitosten ja kaivosten ympäristö- ja ennallistamisvastuisiin. Varaukset perustuvat arvioon tulevista vastuista.

22. Eläkevelat

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt

Konsernin eläkejärjestelyistä valtaosa on maksupohjaisia järjestelyjä, joista on tilikaudella kirjattu laajaan tuloslaskelmaan kuluksi noin 0,8 (0,8) miljoonaa euroa. Lisäksi konsernin saksalaisella tytäryhtiöllä on voimassaoleva etuuspohjainen eläkejärjestely, johon liittyvät velvoitteet on määritetty vakuutusmatemaattisin menetelmin, ja eläketurvaan liittyen taseeseen on kirjattu varaus. Velvoitteen nykyarvo vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyväällä arvolla oli 31.12.2015 noin 18,7 (20,0) miljoonaa euroa, minkä konserni on katsonut myös vastaavan eläkejärjestelyn nettovastuuta tilinpäätöshetkellä. Konsernilla ei ole hallussaan eläkejärjestelmään kuuluvia varoja.

Etuuspohjaisten järjestelyjen vastuut

tEUR	2015	2014
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	24 101	24 454
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-5 367	-4 500
Nettomääräinen velka	18 734	19 954

Velvoitteen nykyarvon muutokset

tEUR	2015	2014
Velvoite 1.1.	24 454	20 187
Maksetut etuudet	-781	-707
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	393	305
Korkokulut	510	674
Vakuutusmatemaattiset voitot (tappiot)	-475	3 995
Velvoitteen tasearvo 31.12.	24 101	24 454

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset
tEUR

	2015	2014
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 1.1.	4 500	4 092
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	98	143
Maksetut etuudet	-131	-100
Varojen tuotto / tappio	511	-40
Järjestelyyn suoritettut maksut	389	405
Varojen käypä arvo 31.12.	5 367	4 500

Järjestelyt on hoidettu vakuutusyhtiön kautta ja näin ollen järjestelyyn kuuluvien varojen erittelyä ei ole saatavana.

Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut kulut
tEUR

	2015	2014
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	-393	-305
Korkokulut	-510	-674
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	98	143
	-805	-836

Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto oli 0,50 (-0,04) miljoonaa euroa vuonna 2015.

Merkittävimmät käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset

	2015	2014
Diskonttokorko	2,22 %	2,12 %
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	1,83 %	2,43 %
Inflaatio	2,25 %	2,25 %

Eläköitymisiin on odotettu olevan Saksan lainsäädännön mukainen (RVAGAnpG 2007), samoin eläketason nousun on odotettu olevan Saksan eläkelainsäädännön mukainen. Eläkevastuiden laskennassa on sovellettu lisäksi saksalaista ”Richttafeln 2005 G”:n mukaista eliniänodotetta.

Tiedot tilikaudelta ja aikaisemmalta tilikaudelta
tEUR

	2015	2014
Etuuspohjaisen etuuden nykyarvo	-24 101	-24 454
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	5 367	4 500
Järjestelyn alijäämä	-18 734	-19 954
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyn velkoihin	-81	-398
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyn varoihin	-511	40
Vakuutusmatemaattisten oletusten muutokset	-393	4 394

Turkin työsuhteiden päättämiseen liittyvä kuluvaraus

Turkissa voimassaolevan lainsäädännön mukaisesti konsernin tytäryhtiöllä on velvollisuus kiinteisiin kertamaksusuorituksiin työntekijöille, joiden työsuhte päättyy eläköitymisestä tai muista syistä kuin eroamisesta tai erottamisesta johtuen. Tämän velvoitteen määrän määrittäminen perustuu Turkin hallituksen palkkakattotasoon. IAS 19 standardin mukaisesti aktuaarilaskelmamenetelmiä on käytetty velkojen määrän arvioinnissa. 31.12.2015 tämän vastuun määrä oli 0,8 (0,7) miljoonaa euroa.

23. Ostovelat ja muut korottomat velat

tEUR	2015	2014
Pitkäaikaiset		
Muut velat	1 969	42
Yhteensä	1 969	42
Lyhytaikaiset		
Osakkeina maksettavat kauppahintavelat	0	2 186
Lyhytaikaiset velat lähipiirille	6	0
Ostovelat	9 673	19 143
Velat osakkuusyrityksille	209	167
Siirtovelat	4 797	10 472
Saadut ennakot	100	0
Tuloverovelka	6 036	5 951
Muut velat	579	6
Yhteensä	21 400	37 925

1.8 LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

1.8.1 Konsernirakenne 31.12.2015

Tytäryhtiöt

Nimi	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus ja osuus äänistä (%)	Afarak Group Oyj:n suora omistusosuus ja osuus äänistä (%)
Afarak Holdings Ltd	Malta	100,00	0,00
Afarak Investments Ltd	Malta	100,00	99,99
Afarak Mining Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Afarak South Africa (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Auburn Avenue Trading 88 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	74,00	0,00
Destiny Spring Investments 4 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Destiny Spring Investments 11 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Destiny Spring Investments 12 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Duoflex (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	74,00	0,00
Elektrowerk Weisweiler GmbH	Saksa	100,00	0,00
Intermetal Madencilik ve Ticaret A.S.	Turkki	99,00	0,00
LP Kunnanharju Oy	Suomi	100,00	0,00
Metal ve Maden ic ve Dis Pazarlama Tic Ltd, Sti	Turkki	97,76	0,00
Mogale Alloys (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	90,00	0,00
Afarak Trading Ltd (aiemmin RCS Ltd)	Malta	100,00	0,00
Rekylator Oy	Suomi	100,00	100,00
Rekylator Invest Oy	Suomi	100,00	0,00
Rekylator Wood Oy	Suomi	100,00	0,00
Rekylator Yhtiöt Oy	Suomi	100,00	100,00
Türk Maadin Sirketi A.S.	Turkki	98,75	98,75

Yhteisyritykset

Synergy Africa Ltd	Yhdistynyt Kuningaskunta	51,00	0,00
Chromex Mining Ltd	Yhdistynyt Kuningaskunta	51,00	0,00
Chromex Mining Company (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	37,74	0,00
Ilitha Mining (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	41,05	0,00
Mkhombi Stellite (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	44,24	0,00

Osakkuusyhtiöt

Incap Furniture Oy	Suomi	24,06	12,45
Valtimo Components Oyj *	Suomi	24,90	24,90

* Afarakin omistusosuus Valtimo Components Oyj:ssä voi nousta 39,23 %:iin, jos aiemmin myytyjä ja sittemmin pantattuja osakkeita ei makseta Afarakille käteisenä.

Afarak lakkautti Afarak Suisen vuonna 2015.

Afarak myi omistuksensa Speciality Super Alloys Inc.-nimisessä osakkuusyhtyksessä. Tästä kaupasta syntyi 0,3 miljoonan euron luovutustappio.

Dezzo Trading 184 (Pty) Ltd, Didox (Pty) Ltd, PGR 17 Investments (Pty) Ltd, and Waylox Mining (Pty) Ltd poistettiin yritysrekistereistä 31.12.2015.

1.8.2 Lähipiiritapahtumat

Afarak Group Oyj:n lähipiiriin kuuluvat:

- yhteisöt ja henkilöt, jotka käyttävät yhteisössä yhteistä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa
- tytäryhtiöt
- yhteisyritykset
- osakkuusyhtiöt
- Afarak Group Oyj:n ja edellä mainittujen yhteisöjen avainhenkilöt

Lähipiiritapahtumat konsernin johtoon kuuluvien henkilöiden kanssa

KPA 2:8 § 4 mom tarkoittama liitetieto

tEUR		2015			2014		
		Palkat	Palkkiot	Osake-palkkiot	Palkat	Palkkiot	Osake-palkkiot
Kankaala Markku	Hallituksen jäsen 30.6.2003 lähtien		58			54	
Koncar Danko	Toimitusjohtaja 11.2.2013 – 20.5.2015, Hallituksen jäsen 11.8.2010 – 7.5.2015	86			240		
Lillja Michael	Hallituksen jäsen 11.2.2013 lähtien	120			120		
Manojlovic Jelena	Hallituksen jäsen 11.7.2008 lähtien, Puheenjohtaja 17.6.2009 – 7.5.2015		58			54	
Parodi Alfredo	Hallituksen jäsen 11.2.2013 lähtien, Puheenjohtaja 8.5.2015 lähtien		66			54	
Smart Bernice	Hallituksen jäsen 11.2.2013 – 7.5.2015		19			54	
Alistair Ruiters	Hallituksen jäsen 8.5.2015 lähtien, toimitusjohtaja 21.5.2015 lähtien	242		183			
Rourke Barry	Hallituksen jäsen 8.5.2015 lähtien		47				
Ivan Jakovcic	Hallituksen jäsen 8.5.2015 lähtien		39				
Yhteensä		448	287	183	360	216	0

Koska osa hallituksen jäsenistä on ollut myös konsernin tai sen tytäryhtiöiden johtotehtävissä emoyhtiön hallitusjäsenyyden lisäksi, yllä olevassa taulukossa on esitetty sekä hallituspalkkiot että palkkatulot, vaikka palkkatulot eivät liity hallitusjäsenyyteen.

Toimitusjohtajalle maksetaan 360 000 euron vuosipalkka. Lisäksi hän saa 500 000 Yhtiön osaketta kannustinpalkkiona jokaisesta täydestä palvelusvuodesta toimitusjohtajana. Ensimmäiset 500 000 osaketta annetaan 22.5.2016 ja toiset 500 000 osaketta 22.5.2017, mikäli hän vielä silloin toimii toimitusjohtajana.

Toimitusjohtajalla ei ole lakisääteisen työeläkkeen lisäksi muita eläke-etuuksia, eikä eläkkeelle jäänti-ikää ole määritetty.

Johdon työsuhde-etuudet

tEUR	2015	2014
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	258	185
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	0	0
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	0	0
Osakeperusteiset maksut		42
Yhteensä	258	227

Johdon työsuhde-etuudet sisältävät Afarak Group Oyj:n johtoryhmän työsuhde-etuudet lukuun ottamatta toimitusjohtajaa, jonka työsuhde-etuudet on esitetty edellä.

Liiketoiminnan uudelleenjärjestelyt

8.5.2015 pidetty vuoden 2015 varsinainen yhtiökokous päätti, että hallitus koostuu seitsemästä jäsenestä. Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Michael Lillja, Markku Kankaala, Jelena Manojlovic ja Alfredo Parodi. Hallituksen uusiksi jäseniksi valittiin Barry Rourke, Alistair Ruiters ja Ivan Jakovcic.

21.5.2015 Afarak tiedotti muutoksista Yhtiön johdossa siten, että johtoryhmän ja hallituksen jäsen Alistair Ruiters nimitettiin Yhtiön toimitusjohtajaksi. Danko Koncar siirtyi Yhtiön liiketoiminnan kehitysjohtajaksi, joka raportoi toimitusjohtajalle. Alistair Ruiters jatkoi nimityksensä jälkeenkin Yhtiön hallituksen jäsenenä. Lisäksi Michael Lillja nimitettiin markkinointijohtajaksi. Lillja jatkoi edelleen myös Yhtiön hallituksen jäsenenä.

Nykyinen johtoryhmä on:

Alistair Ruiters, toimitusjohtaja

Danko Koncar, liiketoiminnan kehitysjohtaja

Michael Lillja, markkinointijohtaja

Lisäksi hallitus tarkasteli valiokuntiansa kokoonpanoja ja nimitti valiokuntien kokoonpanoiksi seuraavat:

Tarkastusvaliokunta

Barry Rourke, puheenjohtaja

Markku Kankaala

Ivan Jakovcic

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta

Jelena Manojlovic, puheenjohtaja

Markku Kankaala

Ivan Jakovcic

Terveysten, turvallisuuden ja kestävä kehityksen valiokunta

Alfredo Parodi, puheenjohtaja

Michael Lillja

Markku Kankaala

Rahoitusjärjestelyt lähipiirin kanssa

Vuonna 2011 Afarak Group sopi merkittävän osakkeenomistajansa Kermas Ltd:n kanssa 55 miljoonan Yhdysvaltain dollarin määräisestä lainalimiittisopimuksesta. Sopimuksen mukainen laina oli nostettavissa 31.12.2014 saakka. Laina-aika olisi ollut lainan nostamisesta vuoden 2015 loppuun saakka. Tilikauden 2014 päättyessä lainaa ei oltu nostettu. Lainalimiiteistä kirjatut rahoituskulut olivat yhteensä 0,1 (0,1) miljoonaa euroa.

Konsernilla on 32,6 (34,4) miljoonan euron lainasaaminen ja 7,9 (6,4) miljoonan euron myynti- ja muut lyhyt- ja pitkäaikaiset saamiset yhteisyrityksiltään. Konsernilla on 0,2 (0,2) miljoonan euron osto- ja muut velat yhteisyrityksille. Korkotuotto yhteisyritykseltä oli 1,0 (1,0) miljoonaa euroa tilikaudella 2015.

Konsernilla oli 31.12.2015 yhteensä 3,5 (7,0) miljoonan euron lainasaaminen Kermas Ltd:ltä.

Muut lähipiiritapahtumat

Konserni on tilikauden 2015 aikana myynyt tuotteita ja tarjonnut palveluita lähipiiriin kuuluville tahoille ja yhteisyrityksille yhteensä 0,4 (0,2) miljoonan euron arvosta. Lisäksi konserni osti raaka-aineita yhteisyritykseltä yhteensä 9,4 (4,4) miljoonalla eurolla ja osti palveluita lähipiiriin kuuluvulta taholta 0,1 (0,1) miljoonalla eurolla.

Osinkotuotot osakkuusyhtiöiltä olivat yhteensä 0,0 (0,0) miljoonaa euroa.

Tilinpäätöshetkellä 2015 konsernin emoyhtiöllä oli yhteensä 0,0 (0,1) miljoonaa euroa lyhytaikaisia lainasaamisia Yhtiön hallituksen jäseniltä.

1.9 VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

1.9.1 Kiinnitykset ja takaukset

Konsernilla oli 31.12.2015 8,0 (10,3) miljoonan euron rahalaitoslaina, jonka vakuudeksi konserni on antanut tasearvoltaan yhteensä 64,2 (71,2) miljoonan euron vakuudet, jotka koostuvat kiinteistökiinnityksistä ja muusta omaisuudesta. Lisäksi Konsernin yhtiöt ovat antaneet käteispannteja yhteensä 0,1 (4,1) miljoonaa euroa. Muiden vakuuksien määrä 31.12.2015 oli yhteensä 0,5 (0,5) miljoonaa euroa. Afarak Group Oyj:n antamat takaukset kolmansien osapuolien lainoista olivat 31.12.2015 1,3 (1,3) miljoonaa euroa.

1.9.2 Konsernin rahoitusopimukseen liittyvät kovenanttiehdot

Yhdelle konsernin tytäryhtiöstä Maltalla, Afarak Trading Ltd (toimi aiemmin nimellä RCS Ltd), myönnettiin maltalaisesta pankista luottolimiitti vuonna 2013. Tilikauden 2015 päättyessä limiitistä oli käytössä 7,6 (7,0) miljoonaa euroa) miljoonaa US-dollaria, ja lainasopimukseen sisältyviä kovenantteja ei ole rikottu vuonna 2015. Konsernin etelä-afrikkalaisella tytäryhtiöllä, Mogale Alloysilla oli myös lainasopimuksia paikallisten pankkien kanssa. Lainojen kokonaismäärä oli tilikauden päättyessä 87,4 miljoonaa randia (5,2 miljoonaa euroa). Nämä lainat on esitetty tilinpäätöksessä lyhytaikaisissa veloissa. Osaa näihin lainasopimuksiin sisältyvistä kovenanteista rikottiin vuoden 2015 aikana. Johto tekee kaikkensa, jotta luvut saadaan palautettua kovenanttiehtojen mukaisiksi.

1.9.3 Vuokrasopimukset

Vuokra- ja käyttöleasingsopimusten vuokravastuut olivat yhteensä noin 0,7 (0,8) miljoonaa euroa. Vuokrasopimusten pituudet ovat tavallisesti kahdesta viiteen vuotta, ja normaalisti niihin liittyy mahdollisuus jatkaa vuokrasopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Sopimusten indeksi-, uudistamis- ja muut ehdot poikkeavat toisistaan. Vuokrasopimusten vakuudeksi konserniyhtiöt olivat antaneet käteistalletuksia noin 0,0 (0,0) miljoonaa euroa tilikauden lopussa.

1.9.4 Afarak Group Oyj:n antamat vakuudet

Afarak Group Oyj on antanut takauksia kesäkuussa 2011 myydyn konsernin entisen tytäryhtiön Junnikkala Oy:n lainoihin. Takaukset ovat voimassa 30.6.2018 asti. Myynnin yhteydessä sovittiin, että Junnikkala maksaa palkkiona Afarak Group Oyj:lle kaksi prosenttia vuodessa taatusta määrästä. Tilikauden lopussa lainojen, joista takaus on annettu, määrä oli noin 1,3 (1,3) miljoonaa euroa.

1.10 TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

5.1.2016 Afarak ilmoitti, että Yhtiö on solminut uusia sopimuksia vuonna 2008 hankitun sahalaituksen osien myynnistä. Yhtiön lopetettuihin toimintoihin kuuluva transaktio vaikutti positiivisesti Q4/2015 tulokseen.

14.1.2016 Afarak ilmoitti, että sen tytäryhtiölle Turk Maadin Sirketi AS (TMS) on myönnetty kaivoksen hyödyntämislisenssi kohteelle Eskisehir -Mihaliccik Karaagac "Eagle Field".

4.2.2016 Afarak ilmoitti, että sen täysin omistama tytäryhtiö Afarak Trading Limited (RCS) on solminut pitkäaikaisen sopimuksen yhdysvaltalaisen Carpenter Technology Corporation –yhtiön kanssa. Afarak Trading Limited toimittaa sopimuksen puitteissa matalahiilistä ferrokromia.

11.2.2016 Afarak ilmoitti, että sen eteläafrikkalainen tytäryhtiö Ilitha Mine on saanut valmiiksi tärypöytälaitoksensa. Ilitha Mine on osa Afarakin ja Kermas Limitedin yhteisyritystä Synergy Africaa. Tärypöytäteknologia, joka on jo käytössä Afarakin turkkilaisen tytäryhtiön TMS:n kaivoksilla, mahdollistaa kromin erottelun sivukivimassasta ja nostaa Ilitha Minen malmin hyödyntämistasteen nykyisestä 49 prosentista 65 prosenttiin. Tämä puolestaan pienentää merkittävästi tonnikohtaista tuotantokustannusta. Täyteen tuotantoon odotetaan päästävän maaliskuun 2016 puoliväliin mennessä.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

TULOSLASKELMA (FAS)

		1.1.2015	1.1.2014
		- 31.12.2015	- 31.12.2014
tEUR	Liitetieto		
LIKEVAIHTO	1	1 259	150
Liiketoiminnan muut tuotot		57	46
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		-861	-556
Eläkekulut		-4	-16
Muut henkilösivukulut		-30	-28
Henkilösivukulut yhteensä		-34	-44
Henkilöstökulut yhteensä		-895	-601
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot		-5	-11
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä		-5	-11
Liiketoiminnan muut kulut		-1 951	-1 554
LIKEVOITTO (-TAPPIO)		-1 535	-1 969
Rahoitustuotot ja -kulut:	5		
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Saman konsernin yrityksiltä		1 093	1 877
Muilta		488	159
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Saman konsernin yrityksille		-51	-56
Muille		-110	-206
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		1 420	1 774
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		-115	-195
VOITTO (TAPPIO) ENNEN VEROJA		-115	-195
Tuloverot	6		
Tilikauden ja aik. tilikausien verot		0	0
TILIKAUDEN TULOS		-115	-195

TASE (FAS)

		<u>31.12.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
€EUR	Liitetieto		
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineelliset hyödykkeet	7		
Koneet ja kalusto		14	25
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		14	25
Sijoitukset	8		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		215 931	215 931
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		8 015	8 015
Sijoitukset yhteensä		223 946	223 946
Pysyvät vastaavat yhteensä		223 960	223 971
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset	9		
Pitkäaikaiset saamiset			
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		47 965	55 261
Muut korottomat saamiset		128	128
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		48 093	55 388
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		1	1
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		9 318	6 828
Saamiset omistajayhteisöiltä		1 164	988
Muut korolliset saamiset		181	43
Muut korottomat saamiset		8	27
Siirtosaamiset		192	131
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		10 865	8 018
Rahat ja pankkisaamiset		603	221
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		59 561	63 628
VASTAAVAA YHTEENSÄ		285 521	287 599

		31.12.2015	31.12.2014
tEUR	Liitetieto		
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	10		
Osakepääoma		23 642	23 642
Ylikurssirahasto		25 223	25 223
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		246 433	249 800
Edellisten tilikausien voitto/tappio		-13 839	-13 644
Tilikauden voitto/tappio		-115	-195
Oma pääoma yhteensä		281 345	284 827
VIERAS PÄÄOMA	11		
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Velat saman konsernin yrityksille		1 248	1 248
Velat omistusyhteisyriksille		5	5
Pitkäaikaiset velat yhteensä		1 254	1 254
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Velat saman konsernin yrityksille		113	66
Ostovelat		77	36
Ostovelat saman konsernin yrityksille		86	833
Muut velat		441	24
Siirtovelat		206	560
Lyhytaikaiset velat yhteensä		922	1 518
Vieras pääoma yhteensä		2 176	2 772
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		283 521	287 599

RAHAVIRTALASKELMA (FAS)

tEUR	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto/tappio	-115	-195
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	5	11
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	-60	-90
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 361	-1 683
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	-1 530	-1 958
Käyttö pääoman muutos:		
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	-1 134	109
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	-324	692
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-2 988	-1 157
Konserniyrityksiltä saadut korot	1 014	
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	166	147
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-110	-93
Maksetut välittömät verot	1	33
Liiketoiminnan rahavirta	-1 917	-1 070
Investointien rahavirta		
Investoinnit tytä- ja osakkuusyrityksiin	6	0
Investointien rahavirta	6	0
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten konsernilainojen takaisinmaksut	7 929	6 350
Lyhytaikaisten konsernilainojen takaisinmaksut	10	0
Annetut pitkäaikaiset lainat konserniyhtiöille	-555	-334
Lyhytaikaisten lainasaamisten takaisinmaksut	15	9
Pääomanpalautus	-5 106	-4 884
Rahoituksen rahavirta	2 292	1 141
Rahavarojen muutos	381	71
Rahavarat tilikauden alussa	221	150
Rahavarat tilikauden lopussa	603	221
Rahavarojen muutos	381	71

2. EMOYHTIÖN ERILLISTILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT (FAS)

2.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen laajuus ja laskentaperiaatteet

Yhtiö on laatinut tilinpäätöksen kotimaisen kirjanpitolainsäädännön ja normiston (FAS) mukaisesti. Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti. Konsernitilinpäätös on esitetty erikseen omana tasekirjan osana.

Tytäryritysten ja osakkuusyritysten omistusosuudet ja tiedot liittämistä konserniin on esitetty liitetiedoissa.

Arvostusperiaatteet ja –menetelmät

Yhtiön sijoitukset osakkuusyritysten osakkeisiin ja velkakirjainstrumentteihin on esitetty taseessa mahdollisilla arvonalentumisilla alennettuun hankintamenuon. Konserni- ja osakkuusyrityksiltä saadut osingot on kirjattu tuloslaskelman rahoitustuottoihin.

Yhtiön käyttöomaisuus on merkitty taseeseen poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Muut omaisuuserät on merkitty taseeseen hankintamenuon tai tätä alemman todennäköisen arvoonsa. Velkaerät on merkitty hankintamenuon. Lainasaamiset tytär- ja konserniyhtiöiltä on arvostettu nimellisarvoonsa.

Jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Käyttöomaisuuden hankintamenot poistetaan ennalta laadittujen suunnitelmien mukaisesti. Poistosuunnitelmat on määriteltä kokemusperäisesti.

Käyttöomaisuushyödyke	Poistoprosentti ja poistomenetelmä
Aineettomat oikeudet	5 vuoden tasapoisto
ATK-laitteet	2 vuoden tasapoisto
Muu koneet ja kalusto	5 vuoden tasapoisto

Ulkomaanrahan määräisten erien muuntaminen

Taseen ulkomaanrahan määräiset erät on kirjattu Suomen valuutaksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Tuloslaskelman erissä on käytetty tapahtumapäivän kurssia.

Päättäneen ja edellisen tilikauden tietojen keskinäinen vertailukelpoisuus

Tilikausi ja vertailukausi ovat olleet molemmat kalenterivuotia, ja siten pituudeltaan vertailukelpoisia. Yhtiö on aktiivisesti uudelleenjärjestellyt toimintaansa, mikä on edellyttänyt useita omistus- ja rahoitusjärjestelyjä. Näillä tapahtumilla on ollut merkittävä kertaluonteinen vaikutus yhtiön tuloslaskelmaan, taseeseen ja rahoitusasemaan, mikä vaikeuttaa vertailukelpoisuutta ja tulevaisuuden ennakkointia.

2.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

1. Liikevaihto

tEUR

	2015	2014
<u>Toimialoittainen jakauma:</u>		
Palveluiden myynti	1 259	150
Muu liikevaihto	0	0
Yhteensä	1 259	150
<u>Maantieteellinen jakauma:</u>		
Suomi	3	3
EU-maat	616	68
Muut maat	640	79
Yhteensä	1 259	150

2. Liiketoiminnan muut tuotot

tEUR

	2015	2014
Käyttöomaisuuden myyntivoitto	0	0
Muut tuottoerät	57	46
Yhteensä	57	46

3. Poistot ja arvonalentumiset

tEUR

	2015	2014
<u>Suunnitelman mukaiset poistot</u>		
Aineettomat oikeudet	0	-2
Koneet ja kalusto	-5	-9
Yhteensä	-5	-11

4. Liiketoiminnan muut kulut

tEUR

	2015	2014
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	-19	-3
Toimitilakulut	-63	-105
Kone- ja kalustokulut	-77	-84
Matkakulut	-32	-54
Edustuskulut	-14	-15
Markkinointikulut	-9	0
Hallintokulut	-1 720	-840
Muut liikekulut	-17	-454
Yhteensä	-1 951	-1 554

5. Rahoitustuotot ja -kulut

tEUR

	2015	2014
Korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1 093	1 877
Muilta	488	159
Korko- ja rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-51	-56
Muille	-110	-206
Yhteensä	1 420	1 774

6. Tuloverot

tEUR

	2015	2014
Tilikauden voitto	-115	-195
Oikaisut tilikauden voittoon verotettavan tulon laskemiseksi	26	41
Verotettava tulo	-88	-154
Ennakkoverot	-34	-35
Tilikauden verotettavan tulon perusteella tehty jaksotus	34	35
Tilikauden laskettu vero	0	0
Verotuksessa vahvistettujen tappioiden käyttö	0	0
Tuloslaskelman tuloverot, netto	0	0
Tuloverosaaminen tilikauden veroista 31.12.	34	35
Tuloverovelka tilikauden veroista 31.12.	0	0

2.3 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

7. Käyttöomaisuushyödykkeet

tEUR

	2015	2014
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	283	283
Vähennykset	-6	0
Hankintameno 31.12.	277	283
Kertyneet poistot 1.1.	258	248
Tilikauden poistot	5	9
Kertyneet poistot 31.12.	263	258
Kirjanpitoarvo 31.12.	14	25

8. Sijoitukset

	Osakkeet konserniyrityksissä	Osakkeet omistusyhteisy yrityksissä	Saamiset konserniyrityksiltä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	285 979	8 153	19 618	313 750
Lisäykset				
Hankintameno 31.12.2015	285 979	8 153	19 618	313 750
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	-70 048	-8 153	-11 603	-89 804
Arvonalentumiset	0			0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	-70 048	-8 153	-11 603	-89 804
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	215 931	0	8 015	223 946

Tytär- ja yhteisyritykset sekä osakkuusyritykset

Nimi	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus ja osuus äänistä (%)	Afarak Group Oyj:n omistusosuus ja osuus äänistä (%)
Afarak Holdings Ltd	Malta	100,00	0,00
Afarak Investments Ltd	Malta	100,00	99,99
Afarak Mining Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Afarak South Africa (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Auburn Avenue Trading 88 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	74,00	0,00
Destiny Spring Investments 4 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Destiny Spring Investments 11 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Destiny Spring Investments 12 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Duoflex (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	74,00	0,00
Elektrowerk Weisweiler GmbH	Saksa	100,00	0,00
Intermetal Madencilik ve Ticaret A.S.	Turkki	99,00	0,00
LP Kunnaharju Oy	Suomi	100,00	0,00
Metal ve Maden ic ve Dis Pazarlama Tic Ltd, Sti	Turkki	97,76	0,00
Mogale Alloys (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	90,00	0,00
Afarak Trading Ltd (aiemmin RCS Ltd)	Malta	100,00	0,00
Rekylator Oy	Suomi	100,00	100,00
Rekylator Invest Oy	Suomi	100,00	0,00
Rekylator Wood Oy	Suomi	100,00	0,00
Rekylator Yhtiöt Oy	Suomi	100,00	100,00
Türk Maadin Sirketi A.S.	Turkki	98,75	98,75
Yhteisyritykset			
Synergy Africa Ltd	Yhdistynyt Kuningaskunta	51,00	0,00
Chromex Mining Ltd	Yhdistynyt Kuningaskunta	51,00	0,00
Chromex Mining Company (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	37,74	0,00
Ilitha Mining (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	41,05	0,00
Mkhombi Stellite (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	44,24	0,00
Osakkuusyhtiöt			
Incap Furniture Oy	Suomi	24,06	12,45
Valtimo Components Oyj *	Suomi	24,90	24,90

* Afarakin omistusosuus Valtimo Components Oyj:ssä voi nousta 39,23 %:iin, jos aiemmin myytyjä ja sittemmin pantattuja osakkeita ei makseta Afarakille käteisenä.

Afarak lakkautti Afarak Suisen vuonna 2015.

Afarak myi omistuksensa Speciality Super Alloys Inc.-nimisessä osakkuusyrityksessä. Tästä kaupasta syntyi 0,3 miljoonan euron luovutustappio.

Dezzo Trading 184 (Pty) Ltd, Didox (Pty) Ltd, PGR 17 Investments (Pty) Ltd, and Waylox Mining (Pty) Ltd poistettiin yrittysrekistereistä 31.12.2015.

9. Saamiset

tEUR	2015	2014
Saamiset konserniyrityksiltä		
<u>Pitkäaikaiset</u>		
Lainasaamiset ja muut saamiset	47 887	55 261
Korkosaamiset	78	0
Yhteensä	47 965	55 261
<u>Lyhytaikaiset</u>		
Lainasaamiset	7 304	5 575
Myyntisaamiset	1 967	1 218
Korkosaamiset	35	34
Siirtosaamiset	12	0
Yhteensä	9 318	6 828
Muut korolliset saamiset		
tEUR	2015	2014
<u>Lyhytaikaiset</u>		
Lainasaamiset	19	34
Arvonlisäverosaamiset	162	10
Yhteensä	181	43
Muut korottomat saamiset		
tEUR	2015	2014
<u>Pitkäaikaiset</u>		
Siirtosaamiset	128	128
Yhteensä	128	128
<u>Lyhytaikaiset</u>		
Myyntisaamiset	1	1
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä	1 164	988
Muut saamiset	8	27
Yhteensä	1 174	1 016
Siirtosaamiset	2015	2014
Tuloverosaamiset	34	35
Korkotuottojen jaksotus	1	1
Muut siirtosaamiset	158	95
Yhteensä	192	131

2.4 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

10. Oma pääoma

tEUR

Osakepääoma	2015	2014
Osakepääoma 1.1.	23 642	23 642
Osakepääoma 31.12.	23 642	23 642
Ylikurssirahasto	2015	2014
Ylikurssirahasto 1.1.	25 223	25 223
Ylikurssirahasto 31.12.	25 223	25 223
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	2015	2014
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	249 800	249 101
Osakeanti	1 739	5 583
Pääomanpalautus	-5 106	-4 884
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	246 433	249 800
Voittovarot	2015	2014
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	-13 644	-13 756
Edellisen tilikauden voitto/tappio	-195	112
Voittovarot 31.12.	-13 839	-13 644
Tilikauden tulos	-115	-195
Oma pääoma yhteensä	281 345	284 827
Vapaasta omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	2015	2014
Voitto/tappio edellisiltä tilikausilta 1.1.	-13 839	-13 644
Tilikauden voitto/tappio	-115	-195
Voittovarot yhteensä 31.12.	-13 953	-13 839
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	246 433	249 800
Jakokelpoiset varat yhteensä 31.12.	232 480	235 962

11. Velat

Pitkäaikaiset velat

tEUR

Korolliset pitkäaikaiset velat	2015	2014
--------------------------------	------	------

Velat saman konsernin yrityksille	1 248	1 248
-----------------------------------	-------	-------

Yhteensä	1 248	1 248
-----------------	--------------	--------------

Korottomat pitkäaikaiset velat	2015	2014
--------------------------------	------	------

Velat omistusyhteisy yrityksille	5	5
----------------------------------	---	---

Yrityskauppojen tuloperusteiset lisäkauppahintavelat	0	0
--	---	---

Yhteensä	5	5
-----------------	----------	----------

Lyhytaikaiset velat

tEUR

Korolliset lyhytaikaiset velat	2015	2014
--------------------------------	------	------

Muut velat saman konsernin yrityksille	50	50
--	----	----

Yhteensä	50	50
-----------------	-----------	-----------

Korottomat lyhytaikaiset velat	2015	2014
--------------------------------	------	------

Ostovelat	77	36
-----------	----	----

Ostovelat saman konsernin yrityksille	86	833
---------------------------------------	----	-----

Muut velat	441	24
------------	-----	----

Muut velat saman konsernin yrityksille	63	16
--	----	----

Siirtovelat	206	560
-------------	-----	-----

Yhteensä	872	1 468
-----------------	------------	--------------

Optio-oikeudet

Yhtiön optio-ohjelmat on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa. Yhtiöllä on optio-ohjelmat I/2005 (oikeuttaa merkitsemään enintään 2 700 000 osaketta), I/2008 (oikeuttaa merkitsemään enintään 2 900 000 osaketta, kaikki optiot myönnetty konsernin entiselle toimitusjohtajalle) ja I/2011 (oikeuttaa merkitsemään enintään 6 900 000 osaketta).

2.5 Vakuudet ja vastuusitoumukset

MEUR	31.12.2015	31.12.2014
Tytäryhtiöiden puolesta annetut sitoumukset		
Takaukset	11,9	10,7
Muiden puolesta annetut sitoumukset		
Takaukset	1,3	1,3
Muut omat vastuusitoumukset		
Leasing- ja vuokravastuut	0,0	0,2
Takaukset ja vastuusitoumukset yhteensä	13,2	12,2

Yhtiön eläkevastuut

Yhtiön eläkevastuut ovat TyEL:n mukaiset.

2.6 Muut liitetiedot

Yhtiön antamat lähipiirilainat

Yhtiöllä on lyhytaikaisia lainasaamisia hallituksen nykyisiltä ja aiemmilta jäseniltä yhteensä 102 (217) tuhatta euroa.

Liitetiedot henkilöstöstä

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (kaikki toimihenkilöitä)	2015	2014
--	-------------	-------------

Toimihenkilöt	3	3
---------------	---	---

Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut (verotusarvoin)	2015	2014
---	-------------	-------------

Toimitusjohtaja	425	234
Hallituksen jäsenet	286	216

Toimitusjohtajalle maksetaan 360 000 euron vuosipalkka. Lisäksi hän saa 500 000 Yhtiön osaketta kannustinpalkkiona jokaisesta täydestä palvelusvuodesta toimitusjohtajana. Ensimmäiset 500 000 osaketta annetaan 22.5.2016 ja toiset 500 000 osaketta 22.5.2017, mikäli hän vielä tuolloin toimii toimitusjohtajana. Toimitusjohtajalla ei ole mitään bonuspalkkioita eikä hän ole oikeutettu muihin irtisanomiskorvauksiin irtisanomisajan palkan lisäksi.

Toimitusjohtajalla ei ole lakisääteisen työeläkkeen lisäksi muita eläke-etuuksia, eikä eläkkeelle jäänti-ikää ole määritetty.

Osakepääomaa koskevat liitetiedot ja tiedot osakkeenomistajista

Muutokset osakkeiden määrässä ja osakepääomassa

31.12.2015 Afarak Group Oyj:n rekisteröity osakkeiden määrä oli 263 040 695 (259 562 434) ja osakepääoma oli 23 642 049,59 (23 642 049,59) euroa.

31.12.2015 Yhtiön hallussa oli yhteensä 4 244 717 (4 244 717) omaa osaketta, mikä vastaa noin 1,61 (1,64) prosenttia

rekisteröidystä osakemäärästä. 31.12.2015 ulkona olevien osakkeiden määrä, johon ei sisälly Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet, oli 258 795 978 (255 317 717).

14.8.2015 Afarak ilmoitti, että Yhtiön hallitus oli päättänyt tarjota 3 478 261 Yhtiön uutta osaketta ("Uudet Osakkeet") Gujo Investments (Pty) Limitedille, joka on yksi Mogale Alloysin (yhtiö hankittu toukokuussa 2009) myyjistä 11.10.2012 tiedotetun sovintosopimuksen mukaisesti. Osakeannin täytäntöönpanon jälkeen kauppahinta on kokonaisuudessaan maksettu. Kaikki Uudet Osakkeet on merkitty, ja Yhtiön hallitus on hyväksynyt merkinnät. Merkintähinta 1 739 130,50 euroa (0,50 euroa osakkeelta) on kokonaisuudessaan maksettu niillä saatavilla, joita myyjillä on ollut Mogale Alloysin hankintaan liittyvän sovinnon perusteella.

Yhtiön osakkeita ja osakepääomaa koskevat liitetiedot sekä tiedot osakkeenomistajista on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot

Yhtiö on konsernin emoyritys.

Afarak Group Oyj, kotipaikka Helsinki (osoite: Kasarmikatu 36, 00130 Helsinki)

Hallituksen ja toimitusjohtajan omistus

Afarak Group Oyj:n hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat 31.12.2015 yhteensä 7 813 287 (78 078 926) kappaletta Afarak Group Oyj:n osakkeita, kun otetaan huomioon osakkeet, joita kyseessä olevat henkilöt itse, lähipiirinsä ja määräys- tai vaikutusvalta-yhteisöidensä kautta omistivat. Tämä vastaa noin 3,0 (30,1) prosenttia yhtiön kaikista liikkeelle lasketuista, 31.12.2015 kaupparekisteriin merkityistä osakkeista.

31.12.2015		osakkeet	optiot
<u>Hallitus ja toimitusjohtaja yhteensä</u>			
Alistair Ruiters	Toimitusjohtaja, hallituksen ei-riippumaton jäsen	400 000	600 000
Jelena Manojlovic	Hallituksen ei-riippumaton, ei työsuhteessa oleva jäsen	150 000	0
Markku Kankaala	Hallituksen riippumaton jäsen	7 090 616	0
Michael Lillja	Hallituksen ei-riippumaton jäsen	71	200 000
Alfredo Parodi	Hallituksen puheenjohtaja, hallituksen riippumaton jäsen	22 600	0
Barry Rourke	Hallituksen riippumaton jäsen	150 000	0
Ivan Jakovcic	Hallituksen riippumaton jäsen	0	0
Hallitus ja toimitusjohtaja yhteensä		7 813 287	800 000
Kaikki yhtiön osakkeet		263 040 695	263 040 695
Osuus kaikista osakkeista		3,0 %	0,3 %

31.12.2014 kaupparekisteriin merkittyjen osakkeiden määrä oli 259 562 434 osaketta ja hallituksen ja toimitusjohtajan omistus vastasi noin 30,1 prosenttia tästä.

Palkkiot tilintarkastajille

tEUR	2015	2014
Ernst & Young Oy		
tilintarkastus	201	277
muut palvelut	28	20
Yhteensä	229	297

Hallituksen ehdotus voitonjaosta

Vuonna 2016 Yhtiön hallitus on päättänyt ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle uutta osingonjakopolitiikkaa ja esittää 0,02 euron pääomanpalautusta siten, että 0,01 euroa maksettaisiin toukokuussa 2016 ja toinen 0,01 euroa maksettaisiin elokuussa 2016 markkinaolosuhteista riippuen.

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Helsinki 31. päivänä maaliskuuta 2016

Alfredo Parodi
Hallituksen puheenjohtaja

Alistair Ruiters
Hallituksen jäsen, toimitusjohtaja

Jelena Manojlovic
Hallituksen jäsen

Michael Lillja
Hallituksen jäsen

Markku Kankaala
Hallituksen jäsen

Barry Rourke
Hallituksen jäsen

Ivan Jakovcic
Hallituksen jäsen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsinki 31. päivänä maaliskuuta 2016

Ernst & Young Oy

Erkka Talvinko
KHT